

9343

II

Gilbertson
Mar 100

B. 45/50

Philosophia
lib. 1
Lubonia

45/50
Philosophia

Introductio ad Philosophiam

Antequam sacra Philosophia adita subeamus, quaedam sunt praemittendae
lectiones ad ipsius intelligentiam necessariae.

Quantum primo, quid sit definitio.

Ut huic questioni responderetur, sciendum est quid sit res, quid essentia.

Res est id quod existat aut quod existere potest.

Essentia est id quo res constituitur in suo esse, seu id quo talis efficitur et notatur.

Res autem constituitur in suo esse per sua attributa primaria, quae vocantur
principia constitutiva et haec duo sunt, Genus et Differentia.

Genus est attributum, quo res convenit cum aliis rebus. V. g. Animal est
genus hominis quia per hoc convenit cum aliis rebus quae animalitatem participant.

Genus autem duplex est proximum et remotum.

Genus proximum est attributum, per quod res convenit cum aliis rebus, sed quae
fieri potest numero paucioribus.

Genus remotum est attributum, per quod res convenit cum aliis rebus, sed non
fieri potest numero paucioribus. V. g. si circulum definirem, et dicerem, circulus est

figura rotunda, figura esset genus proximum, quia per hoc conveniret tantum cum

his rebus quae sunt figurae. Si autem dicerem, circulus est substantia, definiret

genus remotum quia per hanc vocem substantia, circulus conveniret cum pluribus

aliis rebus quam per hanc vocem, figura.

Genus item dividitur in supremum, infimum, et subalternum.

Genus supremum est illud, quo non datur universalius, v. g. tale est Ens.

Genus infimum est illud, quo non datur minus universale. Tale est animal.

Genus subalternum est illud, quod datur universalius et minus, universale, tale est

species.

Differentia est attributum, quo res distinguitur ab aliis rebus, duplex est proxima et

remota. Differentia proxima ea est per quam res distinguitur ab aliis rebus, omnibus.

Differentia remota ea est quae res distinguitur ab aliis rebus, sed non ab omnibus.

Si definirem circulum, v. g. figura plana et rotunda, haec vox rotunda esset

differentia ipsius proxima, quia per eam distinguitur ab aliis rebus.

2.
Si Angelum Definirem et dicerem Angelus est Spiritus creatus, illum Definirem
per Differentiam remalem, quia etsi eum Distinguerem a Deo non tamen illum
Distinguerem a mente humana quae est spiritus creatus.

De Definitione.
Definitio est oratio explicans aliquid.

Duplex est, nominis et rei.

Definitio nominis est oratio explicans quid per aliquam vocem sit intelligen-

dum.

Definitio rei est oratio explicans naturam rei.

Duplex est, Definitio rei minus accurata, et accurata.

Definitio minus accurata, ea est, quae naturam rei explicat per proprietates
secundarias, v.g. Definitio ista hominis, lens lapax ridendi, manducandi, ambu-
landi &c. Esset ipsius Definitio minus accurata, quia &c.

Definitio accurata ea est quae naturam rei explicat per attributa primaria
v.g. ista, hominis homo est animal rationale.

Huius Definitionis quatuor sunt Leges. 1.º ut sit brevis 2.º clarior de Definita,

3.º constans genere proximo et Differentia proxima, 4.º reciproca.

1.º Debet esse clarior de Definita, Nam est oratio explicans naturam rei,

sed si non esset clarior de Definita, non explicaret &c. quilibet enim explicatio

debet fieri a minus noto ad magis notum.

2.º Debet esse brevis. Definitio est brevis, cum in ea nulli sunt termini redundan-
tes; ad qui in Definitione, nulli debent esse termini redundantes. Nam definitio
debet esse clari-^{us} quam potest naturam rei explicare; sed si in ea esset termini
redundantes non tam clare, &c. Nam redundancia terminorum obscuritatem
parit.

3.º Debet esse reciproca, id est debet convenire omni et soli rei. 1.º omni, scilicet
et omnibus individuis quae naturam rei participant. Nam debet totam natu-
ram rei explicare, sed si non conveniret &c. non explicaret &c. ergo 1.º debet &c.

2.º soli rei debet convenire nam Definitio rei naturam explicat, sed natura rei
soli rei competit, ut pote per eam quae talis efficitur, ergo &c.

4.º Debet constare genere proximo et Differentia proxima. Nam Definitio debet
totam et integram rei naturam explicare, ad qui ut totam, &c. debet &c. constare
&c. Nam ut totam, &c. debet omnes rei proprietates evolvere, ad qui ut evolvat
omnes rei proprietates &c. debet constare &c. Nam inter has proprietates aliae
sunt communes, reliquae communes aliae sunt rei propriae; cum evoluit proprietates
communes, reliquae communes, hoc fit per genus proximum cum proprietates soli
rei propriae enucleant, tunc est Differentia proxima, ergo

De Divisione,

2

3

Divisio est distributio totius in suas partes.

Duplex est totum, totum actuale et totum potentiale. Totum potentiale est illud quod sub se continet suas partes, sic v. g. substantia quae continet sub se spiritum et corpus. Totum actuale est illud quod in se suas partes continet, sic arbor continet in se truncum et ramos.

Partes totius actualis duplici sunt generis, aliae sunt Essentiales, aliae integrantes. Partes essentielles sunt illae, sine quibus res nec esse nec concipi potest. Sic corpus et anima sunt partes hominis essentielles, quia sine illis &c.

Partes integrantes sunt illae sine quibus res esse et concipi potest sed non integra. Sic pedes et brachia sunt partes hominis integrantes.

Divisio totius actualis vocatur partitiō, Divisio autem totius potentialis nomen divisionis retinet.

Quatuor sunt Regulae divisionis. 1.^a Divisio sit adequata, id est ut membra divisionis illud omne contineant quod in toto continetur. contra hanc regulam peccaret haec Divisio: substantia est vel angelus vel homo, quia praeter Angelos et homines aliae sunt substantiae. 2.^a Ut membra divisionis sint opposita, id est ut unus non includatur in altero. contra hanc regulam peccaret haec Divisio: substantia est vel spiritus vel angelus, quia primum membrum continetur in altero, omnis enim angelus est spiritus. 3.^a ut membra divisionis sint immediata, id est ut membra divisionis, immediate cadant in totum. non vero in eius partes, contra hanc regulam peccaret haec Divisio: substantia est vel deus vel angelus, vel animal, quia substantia dividitur in materialem et spiritualem. 4.^a ut membra divisionis plura non sint, ad vitandum confusionem.

De quibusdam terminis in Philosophia vitalis
Nomen est vox significans substantiam aut modum substantiae. ens est id quod existit aut existere patet. Substantia est id quod per se subsistit, id est quod non indiget in se habere alteri ut existat: v. g. deus, homo, angelus.

Modus est illud quod indiget in habere alteri ut existat: ~~deus~~ v. g. albedo respectu parietis.

Terminus seu nomen idem sonat, et ideo terminus vocatur quia propositionem ultimam terminat.

Terminus alius est substantivus, alius est adiectivus. Terminus substantivus est ille qui significat rem per se subsistentem v. g. homo.

Terminus adiectivus est ille qui significat rem habentem modum affectum, v. g. sapiens, doctus, albus.

Terminus alius concretus, alius abstractus. Terminus concretus ille est qui nomen vel formam significat, v. g. homo qui significat quod significat subiectum habere humanitatem.

Terminus abstractus ille est qui vel formam tantum significat, v. g. humanitas.

Terminus alius singularis, alius particularis alius universalis. singularis ille est qui unum determinate significat v. g. petrus, & Particularis ille qui aliquid indeterminate significat v. g. aliquis. Universalis ille est qui omnibus convenit, v. g. animal.

Terminus alius est collectivus alius distributivus, Terminus collectivus ille est qui omnibus convenit simul sumptis, v. g. exercitus distributivus qui singulis particulis sigillatim sumptis convenit, v. g. miles.

Terminus alius univocus, alius equivocus, v. g. alius analogus, Univocus ille est qui de pluribus dicitur v. g. secundum eandem significationem, v. g. homo dicitur de Galno et paulo secundum eandem sensum. Equivocus ille est qui de pluribus dicitur secundum diversam significationem, v. g. laurus dicitur de duodenis et de constellatione, sed sensu diverso. Analogus ille est qui de pluribus dicitur partim secundum eandem, partim secundum diversam significationem, v. g. pes dicitur de homine, de nocte, ad significandam utriusque extremitatem.

De Causis

Causa est id unde aliquid fit.

Multiplex est, efficiens, finalis, materialis, formalis.

Causa efficiens est principium influens esse in aliud, primo dicitur principium, quia ante net in se rationem seu effectus producit, 2° dicitur influens esse, id est, existentiam in aliud, ut se distendit, natura, unde principium et causa a se differunt, in eo quod causa producat effectum a se natura distinctum, ut, v. g. pater inter homines, est causa filii, cujus naturae est numero distincta, a natura patris, Principium vero producat effectum qui non sit natura distincta, ut v. g. pater in divinis est principium filii, cujus dem naturae cum ipso, cujus non potest dici causa, unde principium minus valet tale quam causa, scilicet omnis causa est principium et non vice versa omne principium est causa.

Causa efficiens dividitur in physicam, moralem et occasionalem.

Causa physica ea est quae per se producit effectum, v. g. qui manu propria hominem occidit dicitur causa physica ipsius mortis.

Causa moralis ea est quae non per se sed per alium effectum producit, v. g. qui alium occidit aut implet aliquid occidit dicitur causa moralis ipsius mortis.

Causa occasionalis ea est quae occasionem praebet propter quam effectus producit, v. g. nix inter duos sunt causa occasio pugnare.

Causa alia est primaria alia secundaria, primaria seu subordinata ea est quae a natura alia pendet ut effectum producat, v. g. Deus, secundaria seu subordinata ea est quae ab alia pendet, v. g. creatura.

Causa alia est principalis alia instrumentalis, principalis seu immediata ea est quae propria virtute effectum producit, instrumentalis, seu mediata ea est quae interveniens aliter effectum producit.

Causa alia est universalis, alia particularis, universalis ea est quae omnes effectus producit particularis quae quosdam tantum.

Causa materialis seu materia triplex est, materia ex qua aliquid fit, et hoc nomen materia tenet, materia in qua aliquid recipitur, et hoc dicitur substratum, et materia circa quam aliquid versatur, et hoc dicitur obiectum.

Materia ex qua duplex est, eductiva et comparsiva, materia eductiva ea est ex qua aliquid educitur v. g. cera ex qua fingitur imago, materia comparsiva, ea est ex qua aliquid componitur v. g. lapides et ligna sunt ex qua domus componitur.

3
Materia in qua seu subiectum triplex est, informationis, inhesionis et denominationis.
Subiectum informationis illud est in quo recipitur forma, quae sit vera substantia v.g.
Corpus humanum respectu animae. Subiectum inhesionis illud est in quo recipitur modus
v.g. panis respectu albedinis. Subiectum denominationis illud est in quo recipitur forma
a qua nomen suum trahit v.g. philosophus a philosophia.

Materia circa quam seu obiectum triplex est materiale, formale, adequatum. obiectum
materiale illud est quod primario et immediate attingitur formale est ratio specialis sub qua
disciplina obiectum suum materiale considerat. adequatum illud est quod ex materiali et
formali simul sumptis coalescit v.g. corpus humanum est obiectum materiale medicinae,
sanabilitas est ipsius obiectum formale et corpus humanum quatenus sanandum est
ipsius obiectum adequatum.

Causa formalis seu forma, est dispositio materiae.

Causa finalis seu finis ea est propter quam aliquid fit, finis autem duplex, finis qui est
in se, finis qui est illud bonum quod intenditur v.g. sanitas est finis qui medicinae,
finis cui, est persona in cuius commodum venit effectus, v.g. aegritudo est finis qui medicinae.

AXIOMA PRIMUM.

Causa prior est effectus.

Causa enim influit existentiam in effectum, sed prius est esse quam influi et
ergo. Nihil causam posse sumi materialiter et formaliter. Causa materialiter sumpta
datur quatenus est in aptum ad producendum: spectatur vero formaliter quatenus effectum producit
i. sensu spectatur est prior effectui. secundo vero non est prior effectui, causas enim formaliter sumpta et
effectus sunt dato coniectura seu relationem dicunt ad invicem, id est uno conceptu aliud concipiunt.

Axioma Secundum

Non datur effectus sine causa.

Effectus enim est id quod producit causa vero producat, sed non datur producat
sine producente ergo. Unde nullus effectus potest esse a nihilo tanquam a causa, quia
nihilum cum nullam habeat causalitatem et proprietatem non potest produci. panis
non nullus effectus potest esse a causa spontanea, propter eandem rationem.

Axioma Tertium

Causa habet in se aliqua modo quod est in effectui, seu nemo dat quod non habet.

Nam quod est in effectui a causa productum est sed nisi aliquo modo contentum fuerit
in cause, non potuisset et se fuisse a nihilo, ergo. In triplex modo aliquid habens potest
formaliter, eminenter et virtualiter illud habet formaliter quod habetur secundum propriam
am formam v.g. cum quis habet non num in pecunia illud habet eminenter quod ex extensionis modo
habet v.g. cum quis habet nummum habet quatuor asses eminenter, illud vero habet virtualiter
ignis producat quod cum habet v.g. quatuor nummos habet virtualiter.

Axioma Quartum

Quod causa causae est causa causae. Non probatur exemplo cuius cum sit causa
se filii.

6

Unum Ens non potest esse sui causa.
Prob. Nam idem non potest esse simul et non esse; atqui si unum Ens esset sui ipsi
us causa, idem esset simul et non esset; hinc enim idem deducendo unum Ens esset
simul sui prius et sui posterius; atqui si unum Ens &c. 1° esset sui prius, sequens
esset sui causa. 2° esset sui posterius; siquidem esset sui effectus, ergo &c.

Propositio Secunda
Duo Enia non possunt esse sibi mutuo causae.

Prob. 8. Num idem non potest esse simul et non esse: ad quod si duo Entia essent sibi mutuo
causae, idem esset simul et non esset: tunc enim idem esset et non esset quando in Entia essent sui simul
prima et posteriora: ad quod si duo entia essent sibi mutuo causae, &c. 1^a essent sui priora, siquidem essent sui
causae 2^a essent sui posteriores siquidem essent sui effectus, ergo &c. Eari modo dicitur defectus de his
quatuor, quinque, Entibus et sic de ceteris infinitis. quilibet enim sit serues, ab uno ente productus
Debetur a serue, et illud ens producat, &c. Quia ab altero produci, semper igitur duo Entia
a essent sibi mutuo causae, unde admittere semper est causa prima, causa, & ceteris improductis

Mens sensari potest, una verum, vel illud cognoscendo simpliciter vel aliquando ceteris
 ipsum asserendo aut negando. prima mens, operatio vocatur perceptio, perceptio igitur est
 actus mensis aliquid apprehendens, nihil de eo affirmans aut negando. si vero mens aliquid pronuntia-
 actus hic vocatur iudicium, iudicium igitur est actus mensis pronuntiantis, de convenientibus aut discon-
 venientibus ideam deae, v. g. habet ideam dei et ideam bonitatis, eas comparo, convenientes invenio et
 perceptio, deinde pronuntio, deus est bonus, ex iudicio
 iudicium est vel affirmans vel negans. affirmans illud est, inquit una idea purpurea cum altera, ut
 in isto deus est bonus, negans, illud est in quo una idea remouetur ab altera, ubi in isto deus non est
 bonus. iudicium est vel inuentum vel certum. iudicium certum illud est quod videtur motivo autem seu cum
 veritate infallibiliter connexum. Inuentum illud est quod motivo inanto, seu quod potest a veritate se
 separare, nihil enim
 certitudo autem generalis est rei immutabilis, triplex est certitudo: certitudo obiecti, cer-
 titudo motus et certitudo subiecti. Certitudo obiecti est constans est constans ipsius et huiusmodi clari-
 tatis, certitudo motus, est ipsius connexio cum veritate, certitudo subiecti est adhesio menti, verituti
 quia igitur obiectum est certum, quando est unctum in eodem statu, motum est certum quando
 est cum veritate infallibiliter connexum, adiectum vero est certum quando veritate cognita potest immobiliter ad-
 herere.
 Certitudo item dicitur in moralem, ethicam et metaphysicam.
 Certitudo moralis ita est quae fundatur in communibus hominum moribus. Talis est certitudo
 in iustitia Romae, certitudo Physica ea est quae fundatur in legibus naturae, seu quae non potest de-
 teri nisi subvertatur notante Leges, talis est certitudo de quodlibet solis ortu, certitudo metaphysica
 ita est quae fundatur in rerum essentia, quae ne divinitus quidem potest deici, talis est certitudo in
 propositionis totum est magis sui puncto.
 Mens, cum iudicant, iudicium enunciare potest, oratio quae enuntiatur dicitur propositio, igitur pro-
 positio est oratio iudicii interpretis. in omni propositione tria sunt distinguenda nempe sub-
 iectum, attributum et copula quae sunt materia propositionis, subiectum illud est de quo al-
 iquid enuntiatur, attributum illud est quod enuntiatur, copula est nexus subiecti cum attri-
 buto v. g. in ista propositione Deus est omnipotens, Deus est subiectum, omnipotens est attribu-
 tum, estum est, est copula, Enpositio est vel singularis vel particularis, vel universalis
 propositio singularis ea est quae copula subiectum est terminus singularis, v. g. deus est omnipotens

4
7
Propositio particularis ea est cuius subiectum est terminus particularis. v.g. aliquis homo
est doctus.

Propositio universalis ea est cuius subiectum est terminus universalis omnis homo est doctus.
Atque non solum iudicat, verum etiam unum iudicium inferre ex altero, Atque utem quo illud
enit, vocatur discursus seu naturalium. igitur discursus est actus mentis qui una pulchritudine
ex alio duo pluribus alio inferuntur. vocatur argumentatio. argumentatio igitur est actus mentis qui una pulchritudine
na propo.

In omni argumentatione tria sunt distinguenda. Antecedens, consequens et consequentia. In
cedens est illud ex quo, alia autem alie propositiones inferuntur, consequens illa quae inferuntur con
sequentia nexus utriusque. Duplex est palissimum argumentationis species, syllogismus et enth
mema. Syllogismus est argumentatio, constans tribus propositionibus, quarum prima vocatur

Mayon, quia continet magis extremum, seu illum terminum, qui est attributum conclusionis, 2°
vocatur minor, quia continet minus extremum, seu terminum, qui est subiectum conclusionis, 3°
est conclusio quae continet duo extrema. Inter has terminas adest tertius terminus qui vocatur me
dus quocum duo extrema comparantur, haec patent in isto syllogismo.

Summum bonum est amandus.
Idcirco deus est summum bonum: ergo deus est amandus.
Amandum est magis extremum, deus est minus extremum, et summum bonum est medius
terminus.

Amandum autem debent duo extrema cum medio termino comparari, requiritur ut medius termi
nus, reperitur in maiore et in minore, quae alio nomine vocantur premissae, unde tres
tantum debent esse termini in syllogismo. nempe duo extrema et medius terminus, quae
cum comparantur. Notandum magnum esse discrimen inter consequens et consequentia
am. Consequens est affirmativa propositio, in se spectata; consequentia vero est nexus consequen
tis cum praemissis, quae haec voce exprimitur, ergo. Consequens aliquando est verum et consequen
tia falsa, ut in istis: arbitratur enit homo ergo enit impius, contrarius consequentia potest
esse vera et consequens falsum, per omnem homo est lapis, ergo deus est lapis.

Notandum est quod si aliquando distinguenda sit affirmativa propositio, in argumentando consequens
distinguentur non vero de consequentia, et concedatur consequentia et sensu quo consequens
bene inferunt, et altero sensu negatur.

est secunda species argumentationis quae vocatur enthymema, et constat duobus propositionibus
quarum prima Antecedens, et secunda consequens. v.g. deus est summum bonum ergo est
amandus. haec argumentationis species vocatur syllogismus truncatus, quia deest alterutra
praemissarum, et ut perfectus efficiatur, addenda est propositio subaudita, in omni syllogi
smo 2° sunt distinguenda, materia et forma; materia syllogismi est id ex quo constat duplex est propositio
remota, materia proxima syllogismi sunt propositiones ex quibus constat, remota sunt termini ex quibus con
stant propositiones forma syllogismi, est eius materia dispositio, penitus duplex est proxima et remota for
ma proxima syllogismi est dispositio propositionum apta ad concludendum, et haec vocatur modus
syllogismi, forma remota syllogismi est dispositio medii termini cum duobus extremis apta ad conclu
dendum, et haec vocatur figura syllogismi.

Regule syllogismorum, sunt hae palissimum hic duobus principiis, quae sunt eadem universales sunt
eadem inter se, 1° si ex duobus unum univocaliter cum uno tertio et alterum non univocaliter cum eo
dem tertio sequitur ea non continere inter se Unde si 2° extrema in praemissis conveniunt cum
medio termino, debent convenire inter se in conclusione, et tunc conclusio erit affirmativa, si vero
unum extremum conveniat cum medio termino et altero disconveniat, in quo casu una praemissa erit
affirmativa et altera negans, disconveniant inter se in conclusione, quae tunc erit negans, si vero 2°
extrema disconveniant cum medio termino, in quo casu dispraemissae erunt negantes, nulla tunc pos
sit erui conclusio.

Notandum cum iudicavit cum variis iudiciis ex aliis, videtur si ea disponat modo apto ad verificandum
invenientiam, haec operatio vocatur methodus, igitur methodus est mentis operatio quae variis

est prima species argumentationis quae vocatur enthymema, et constat duobus propositionibus
quarum prima Antecedens, et secunda consequens. v.g. deus est summum bonum ergo est
amandus. haec argumentationis species vocatur syllogismus truncatus, quia deest alterutra
praemissarum, et ut perfectus efficiatur, addenda est propositio subaudita, in omni syllogi
smo 2° sunt distinguenda, materia et forma; materia syllogismi est id ex quo constat duplex est propositio
remota, materia proxima syllogismi sunt propositiones ex quibus constat, remota sunt termini ex quibus con
stant propositiones forma syllogismi, est eius materia dispositio, penitus duplex est proxima et remota for
ma proxima syllogismi est dispositio propositionum apta ad concludendum, et haec vocatur modus
syllogismi, forma remota syllogismi est dispositio medii termini cum duobus extremis apta ad conclu
dendum, et haec vocatur figura syllogismi.

Regule syllogismorum, sunt hae palissimum hic duobus principiis, quae sunt eadem universales sunt
eadem inter se, 1° si ex duobus unum univocaliter cum uno tertio et alterum non univocaliter cum eo
dem tertio sequitur ea non continere inter se Unde si 2° extrema in praemissis conveniunt cum
medio termino, debent convenire inter se in conclusione, et tunc conclusio erit affirmativa, si vero
unum extremum conveniat cum medio termino et altero disconveniat, in quo casu una praemissa erit
affirmativa et altera negans, disconveniant inter se in conclusione, quae tunc erit negans, si vero 2°
extrema disconveniant cum medio termino, in quo casu dispraemissae erunt negantes, nulla tunc pos
sit erui conclusio.

Notandum cum iudicavit cum variis iudiciis ex aliis, videtur si ea disponat modo apto ad verificandum
invenientiam, haec operatio vocatur methodus, igitur methodus est mentis operatio quae variis

est prima species argumentationis quae vocatur enthymema, et constat duobus propositionibus
quarum prima Antecedens, et secunda consequens. v.g. deus est summum bonum ergo est
amandus. haec argumentationis species vocatur syllogismus truncatus, quia deest alterutra
praemissarum, et ut perfectus efficiatur, addenda est propositio subaudita, in omni syllogi
smo 2° sunt distinguenda, materia et forma; materia syllogismi est id ex quo constat duplex est propositio
remota, materia proxima syllogismi sunt propositiones ex quibus constat, remota sunt termini ex quibus con
stant propositiones forma syllogismi, est eius materia dispositio, penitus duplex est proxima et remota for
ma proxima syllogismi est dispositio propositionum apta ad concludendum, et haec vocatur modus
syllogismi, forma remota syllogismi est dispositio medii termini cum duobus extremis apta ad conclu
dendum, et haec vocatur figura syllogismi.

Regule syllogismorum, sunt hae palissimum hic duobus principiis, quae sunt eadem universales sunt
eadem inter se, 1° si ex duobus unum univocaliter cum uno tertio et alterum non univocaliter cum eo
dem tertio sequitur ea non continere inter se Unde si 2° extrema in praemissis conveniunt cum
medio termino, debent convenire inter se in conclusione, et tunc conclusio erit affirmativa, si vero
unum extremum conveniat cum medio termino et altero disconveniat, in quo casu una praemissa erit
affirmativa et altera negans, disconveniant inter se in conclusione, quae tunc erit negans, si vero 2°
extrema disconveniant cum medio termino, in quo casu dispraemissae erunt negantes, nulla tunc pos
sit erui conclusio.

Notandum cum iudicavit cum variis iudiciis ex aliis, videtur si ea disponat modo apto ad verificandum
invenientiam, haec operatio vocatur methodus, igitur methodus est mentis operatio quae variis

est prima species argumentationis quae vocatur enthymema, et constat duobus propositionibus
quarum prima Antecedens, et secunda consequens. v.g. deus est summum bonum ergo est
amandus. haec argumentationis species vocatur syllogismus truncatus, quia deest alterutra
praemissarum, et ut perfectus efficiatur, addenda est propositio subaudita, in omni syllogi
smo 2° sunt distinguenda, materia et forma; materia syllogismi est id ex quo constat duplex est propositio
remota, materia proxima syllogismi sunt propositiones ex quibus constat, remota sunt termini ex quibus con
stant propositiones forma syllogismi, est eius materia dispositio, penitus duplex est proxima et remota for
ma proxima syllogismi est dispositio propositionum apta ad concludendum, et haec vocatur modus
syllogismi, forma remota syllogismi est dispositio medii termini cum duobus extremis apta ad conclu
dendum, et haec vocatur figura syllogismi.

Regule syllogismorum, sunt hae palissimum hic duobus principiis, quae sunt eadem universales sunt
eadem inter se, 1° si ex duobus unum univocaliter cum uno tertio et alterum non univocaliter cum eo
dem tertio sequitur ea non continere inter se Unde si 2° extrema in praemissis conveniunt cum
medio termino, debent convenire inter se in conclusione, et tunc conclusio erit affirmativa, si vero
unum extremum conveniat cum medio termino et altero disconveniat, in quo casu una praemissa erit
affirmativa et altera negans, disconveniant inter se in conclusione, quae tunc erit negans, si vero 2°
extrema disconveniant cum medio termino, in quo casu dispraemissae erunt negantes, nulla tunc pos
sit erui conclusio.

Trin. enunt. capita; 1. um De natura Philosophiæ, 2. um De illius exi-
sentiâ. 3. um De singulis ejus partibus

De Natura Philosophice,

[illegible]

[illegible]

Caput Secundum. De Existentiâ Philosophicâ,

Existit Philosophia prole, etiam Philosophia est Scientia rerum naturalium lumine cognoscibilium, ad quâ existit scientia de. ut enim existat scientia ejus rei, sufficit ut existant principia entis et ratione cognita, et ex iis possimus deducere plurimas cognitiones; ad quâ existunt principia entis et ex iis possumus de. quidem existunt principia entis et inconcussa, sint enim ista, quoniam est magis sua parte, idem non potest esse simul et non esse; non sedem effectus sine causa, quoniam quod percipitur est verum, quidquid sentitur est verum de. ad quâ principia ista sunt entis, et enim, quæ si in dubium revocantur, sunt a qualibet et statim ab omnibus invidetur, et habetur ut incertum, et delinque mentis; ad quâ si illa principia de. ergo 2^a ex illis principijs possumus plurimas deducere cognitiones, ex iis enim possumus de. ex quibus enunciamus conclusiones, evidentes per quâ ex iis principijs enunciamus de. sic ex eo quod sentitur datorem concludo existere in me datorem sic ex eo quod sentitur sim, de meo existatione, concludo me existere. sic ex eo quod existunt entia creatura concludo de existere creaturam ergo de.

Caput Tertium, De Partibus Philosophicâ,

Philosophia spectari potest vel ratione motivi, vel ratione subiecti vel ratione objecti. Philosophia spectata ratione motivi unica est cœpessibile; tota enim fundatur hoc est motivo cuius ex ratione elicitur, tamen variantur motivi prout varietur sunt. res de quibus quidam hoc eorum semper fundatur scilicet sensus intimus de rebus intra nos positâ, scilicet omnium hominum de factis habitibus, relationes sensuum de existentiâ componum; et existentiâ pro conceptione rerum, unâ quadruplex exigit motum, Philosophia rationis, utrumque, spectata duplex est naturalis et acquisita. Philosophia naturalis est facultas naturalis indifferens divergenti de rebus naturalibus et acquisita est quæ studio et arte comparatur. Philosophia rationis objecti, immediate posset dividi in Metaphysicam et physicam cum enim obiectum philosophicâ sint res omnes naturali lumine cognoscibiles, cumque illæ sint vel incorporeæ, vel corporeæ, pars quæ tractat de rebus in corpore vocatur metaphysicâ quæ vero tractat de rebus corporeis, physica, cum metaphysicâ subdistinguitur in alias partes, peculiari nomine insignites, idcirco quinque numerantur philosophicæ partes, nempe logica metaphysica moralis, mathematica, et physica.

Logica lita est in dirigenda mente ad investigationem veritatis, metaphysica res a natura secretis speculatur, de deo et de anima humana presentimentis, moralis dicitur et officio, necesse sive erga deum sive erga res sive erga alios homines, mathematica quantitatalem quæ mensurandam attingit; physica secretis natura arcana penetret et hujus omnis generis considerat.

Quæritur quid sit obiectum philosophicâ.

Obiectum triplex est materiale, formale et æque huius, obiectum materiale Philosophicæ sunt res omnes naturali lumine cognoscibiles, obiectum formale Philosophicæ, est in quo primariâ attingit philosophia, ad quâ philosophia attingit res omnes, ergo de. obiectum formale philosophicæ, est in quo secundariâ attingit philosophia, quæ est in quo naturali lumine cognoscibiles, obiectum enim formale philosophicæ est res speculativa sub qua magis considerat obiectum, ad quâ cognoscitur utrumque speculativum, philosophia non attingit naturalem nisi cognoscibilem ergo de.

Objectum adequatum Philosophiae sunt res naturales quatenus cognoscibiles ob-
jectum enim adequatum est illud quod resultat ex objecto materiali et formali simul sumptis
Res naturales sunt obiectum materiale quatenus cognoscibiles sunt obiectum formale, ergo
res naturales quatenus cognoscibiles sunt obiectum adequatum.

Saeus prima philosophiae, Logica.

Logica nomen habet a voce greca, Logos quae sermonem significat; unde Logica idem est de seminatrix disciplina.

Propositio Prima.

Logica est scientia.

Sci. Scientia enim est habitus per demonstrationem acquisitus; ad qui Logica est ^{scientia} enim est ea quae per principia certa demonstrat veritatem regularum quas tractat; ad qui Logica demonstrat: scilicet definitionis, divisionis, argumentationis; ergo &c.

Propositiō Secunda,

Logica est scientia practica.

Pro illa est practica quae operatur circa obiectum suum; ad quod Logica Sacramentalis in spe
naturalis, quae mentis operationes eo ordine disponit qui sit aptus ad veritatem inveniendam.
ad quod Logica disponit expositio.

Propositiu karta

Logica est ars.

Proli illa est cum quae mentis effectiones propria dicta dirigat, ac qui logica dirigat.
effectiones enim mentis, sunt operationes in quibus industria patitur attenditur quam intenditur
qui logica dirigat eas operationes, in quibus de Logica enim laudatur non ex intentione bene
rationandi sed quia re ipsa bene naturae patitur. ergo de

مجلس

Logica recte definitur ars cogitandi

[illegible]

Inventio existit logica.

Pro. Logica enim est ars cogitandi, atque existit & ut enim existat & sit
 sicut praescripta ante et eadem per se ipsis mentis a ratione et
 tam disingit, atque existant & alia & c.

et argumentationis quorum ope mens dei ergo dei queritur quod sit obiectum logice
 responsum, obiectum materiale Logice, sunt mentis cogitationes, obiectum enim materia-
 le illud, cuius quod, primario et precipue, vengatur Logice, adque circa cogitatione
 ergo de obiectum formale, est eorum cogitationum obiectivitas, obiectum enim for-
 male est ratio specialis sub qua mens considerat obiectum sub quo in eis considerat ob-
 iectum materiale adque divinitivitas est ratio de, scilicet de propriis eorum cogitationibus
 et ordine qui sit aptus ad veritatem inveniendum. obiectum eadem quodammodo, sunt alie
 cogitationes, quare nunc apte disponende ad inaccessibilem veritatem. Obiectum enim
 adque illud est quod regultat de, adque de ergo de
 queritur quod duplex sit Logica, resp. talis pax est Logica quod duplex mentis operatio, et
 hinc quadruplex est, scilicet cogitatio, iudicium, de sensus et methodus, quatuor sunt ergo parte,
 Logice, quoniam prima, tractat de cognitione, 2^a de iudicio, 3^a de sensu, 4^a de methodo.

Pars. 1^a

De Cognitione

Cognitiones mentis nostrae, sunt numero infinitae tamen ad. up. item
 clarem revocari possunt, relative ad ob. da que ab ipsa passunt apprehensionem
 autem generis sunt alia intra nos terminantur, v.g. Dolor, Gaudium etc. alia sunt ex-
 tra nos posita, et haec sunt res omnes, sicut corporales, sicut incorporeae, Obiecta prioris generis ap-
 prehendantur per sensum intimum, posteriora per ideam innatam.

Sensus intimus est conscientia eorum que intra nos peraguntur.
 Ideam est representatio aliusque obiecti in mente, nullum differunt inter. idea et sensus
 in limine, prima idea est semper representatio, sicut sensus intimus nunquam obiecta per se
 representat, interius per evocationem, proprietatem eorum; obiecta vero per se
 sunt tantum cognoscuntur, cum nunquam eorum proprietates possint ostendi, cum nunc
 dea sensus circa naturam rerum, non vero circa eorum extensionem, sicut sensus
 intimus, existantiam affigit et non naturam, v.g. quisque sentit propriam exi-
 stentiam 3°. Item est activa in percipiendo naturam rerum, est autem passiva
 quia sensus v.g. alius in cognoscendo naturam existentiam, passivus se habet sensus om-
 nis, nam est operatio sed passio, e contra in cognoscendo v.g. natura circa mens
 apprehendit actum eius naturam percipiendi que est actus menti, sensus intimus passivus
 prope non cum infiniti et ad duplicem classem revocantur passiones scilicet et sensus
 et passiones sunt sensus intimi, qui non utuntur se presenti et de rebus propriis, et qui
 de rebus de variis partibus corporis nomine v.g. gaudium, dolor, capiti de. sensus
 sensus autem passivus. sunt sensus intimi qui nunc admodum de presenti statu mentis nostrae
 de rebus de obiecta exteriora in. saporem, v.g. calorem igni calorem flammis
 statum mentis non referre suas passiones de variis corporis partibus tanquam
 de rebus de sensu, sicut de obiecto exteriori v.g. quando mens sentit calorem
 v.g. non existantiam veritatem ipsam de re, et esse verum calorem subiectum se
 de re in se ipsa percipit. Item cum de re, ipsa luce in digito; hinc habet
 cum de re occasionem de re, sicut de re, suas passiones, de variis
 de re, de re, existantiam sensationem

raison est impossible

14

[illegible]

Item enim illa est baculus angularis, atque illa idea est conformis baculo angulari illa
enim de qua dicitur et proprietates baculi angularis nati exhibet, atque illa idea recti-
bilitatis, ergo...

Judicio equidem, hunc baculum representantem esse presentem, et in hoc ergo judi-
um meum est factum et non idea. Ideo baculus iste angularis videtur cum sit rectus,
quia refranguntur radii luminis,...

Dant modo ceterae voluntur objectiones referendo semper falsitatem quae
angitur ad judicium nunquam vere ad ideam: Ideam enim semper naturam et
proprietates objectorum prout sunt, optime representat, nunquam autem eorum existi-
am abstrahi. Unde cum idea habetur ab objecto, possumus unice concludere, illud esse pon-
bile; aliquando tamen judicamus illud existere, illud esse presentem illud esse obiectum
a parte rei quod percipitur et in istis judiciis potest esse error. Objectiones...

Ob. 1. si idea dei crudelis; atque illa idea est falsa ergo non omnis idea est
vera. Non admittit hypothesis nam non datur idea sine objecto atque illa idea esse
sine objecto; nam aliquid impossibile repugnat ut patibile non potest
se obiectum idea; atque deus crudelis esset obiectum impossibile repugnat
deus enim et crudelitas se se mutuo excludunt.

Prob. si quid impediret quo minus si quid impediret quo minus habetur idea
dei crudelis esset repugnantis quae est inter deum et crudelitatem, atque repugnantis
haec potest non impedire quo minus deus potest enim ignorari ergo...

Respondeo. Nam illa repugnantis, et si ignoratur, existet tamen a parte rei
atque si existat a parte rei impedit quo minus deus si enim existat deus nulla est conveni-
tia inter deum et crudelitatem; atque a nulla sit convenientia inter deum et crudeli-
tatem, non potest haberi idea dei crudelis prius est enim adesse convenientiam inter deum
et crudelitatem quam recipi ergo...

Prob. mine. Nam potest videri convenientia inter deum et crudelitatem si igno-
repugnantis potest esse esse convenientia a parte rei ubi deest repugnantis; atque si
desit repugnantis a parte rei necesse est ut adsit convenientia; ergo quia...

Ingenue et paritatem, ratio discriminis est quod nullum debet medium a pa-
inter convenientiam et repugnantiam, si unum desit, altera desit necesse est; con-
veniam, inter videre et contrarietatem et ignorantiam repugnantiam
videre, ergo aliud est non videre repugnantiam et videri convenientiam.

Int. potest deus considerari quatenus est ens omnipotens atque considerari per
est ens omnipotens per se recipi crudelis.

Relinquitur argumentum circuli potest recipi quatenus, nam circuli per
potest recipi quatenus ens considerari quatenus
potest recipi quatenus ens considerari quatenus
tum autem videtur...

16. Iam percipere tur crudelis inde sequeretur tantum enti omnipotenti: p[er]one conveni-
re crudelitatem, atqui ex eo quod enti omnipotenti possit convenire crudelitas, non
inde sequitur quod Deus possit percipi crudelis; Deo enim debent inesse, vel
fectiones, preter omnipotentiam, quibus cum pugnat crudelitas ergo de...

Prob. min. ad deus quatenus possit omnipotens percipi crudelis, sufficit ut omni-
potentia sui non excludat crudelitatem ad qui omnipotentia ratione sui non de ergo de...

Transit maior. Neg. min. omnipotentia enim est summa perfectio, adque summa perfe-
ctio excludit crudelitatem summa enim perfectio, est incompatibilis cum qualibet imperfectione. Ergo

Disi transit ad maiorem. Neg. mai. quae sic erat. Ex. neg. mai. Etiam si omnipotentia non
excludat ratione sui de non inde sequitur quod Deus possit de ut enim Deus non pos-
sit Deus percipi crudelis etiam si de sufficit ut omnipotentia in suo p[er]ceptu inclu-
dat perfectiones cum crudelitate compatibles, adque omnipotentia in eo de
ergo de...

Iam percipitur veritas illius propositionis, Deus crudelis est impossibile, atque
non potest veritas illius propositionis, quin percipatur Deus crudelis, non potest enim
percipi veritas illius propositionis, quin percipatur ejus subiectum quod est Deus cru-
elis, ergo de...

Neg. min. ejus quae probationem subiectum illius propositionis, non est Deus
deus sed idem est at istud. Deus non potest esse crudelis, atqui subiectum illius p[ro]-
positionis, non est Deus crudelis, sed Deus simpliciter ergo de...

Ob. 5. Impossibile patet percipi possibile, nam percipitur in inge-
re, atqui ens in genere est impossibile ergo aliquid impossibile potest per-
cipi possibile...

Neg. qui nam ut perciperemus ens in genere possibile, requireretur ut p[er]-
cipiamus, ens in genere non repugnans, atqui per ideam non videmus
quod minima contrarium videmus, ergo de...

Prob. mai. datur in genere adque non potest dari idea entis
in genere percipiatur possibile, atque ens in genere percipiatur impossibile...

ma. datur in genere in genere praesentia conc. datur in genere entis in genere
atqui non potest dari idea, entis in genere, quin percipatur
in genere...

ma. min. non potest dari idea positiva entis in genere
conc. min. non potest dari idea praesentia entis in genere
quin percipatur de. Neg. min. ergo ens in genere percipitur possibile, atque

huc idea valet positiva vel est praesentia idea positiva ea est quae reprae-
sentat quaedam attributa ut compatibilis et incompatibilis. Idea praesentia ea est
quae repraesentat quaedam attributa entis in genere, atque a totis non repraesentat

Quodam datur idea praesentia entis in genere, seu datur idea quae ex-
hibet ut compatibilis quae non repraesentat quaedam attributa entis in genere
quodam datur idea praesentia entis in genere, seu datur idea quae exhibet

quodam datur idea praesentia entis in genere, seu datur idea quae exhibet
quodam datur idea praesentia entis in genere, seu datur idea quae exhibet

ad hanc cognitionis adque ignorantie existentiam sine cognitionis et non cognoscere sunt quod unum et idem. ergo &c.

2o. non potest quod mens equaliter afficiatur ac presentiam Ideae circuli ac afficiere velum ad alienius aqum presentiam. nam si mens equaliter afficeretur aqum vis obfecti proprietates ut communes ac vel adque mens non potest videre communes. Ideas enim non potest videre communes que se se mutua destruant adque proprietates &c. ergo &c.

Alia est idearum proprietates, simplicitas et compositio, ita quod idea mentalis sit quoniam simplicitate nemo ambigit. quoniam utrumque Idea obiectiva sit item simplex.

Propositio.
Si illa datur Idea perfecte simplex praeter Ideam Entis, in genere. Quilibet alia est compositio. Prob. illa est composita, cuius obiectum est compositum atque obiectum cuiuslibet Ideae, praeter Ideam Entis in genere est compositum, illud enim est compositum, quod habet aliquod. Si proprium vel aliquod aliis commune, adque obiectum cuiuslibet Ideae praeter Ideam Entis in genere habet &c. nam. ut libet obiectum efficitur per sua attributa scilicet per genus et differentiam, atque per haec attributa habet aliquod aliis commune, scilicet per genus habet quod aliquod sit proprium scilicet per differentiam, v.g. Idea Dei componitur ex Idea Entis et infiniti v.g. Idea hominis componitur ex Idea substantialia, animalis et rationalis, et sic de ceteris ergo. Cum omnes Ideae sunt compositae, possunt omnes in simplices resolvi et decompone de compositio autem idearum potissimum per abstractionem, abstractio autem est actus mentis elidendi, atque idam recipiendi ceteris neglectis v.g. cum in homine attendit ad solam animalitatem neglecta rationalitate.

Abstrahit autem multiplici modo fieri potest, primo cum modus attendendi neglecto sub eo inhaeret v.g. cum concipio albedinem absque modo cui inhaeret. Item cum modus attendendi neglecto. alio. v.g. longitudo ibidem absque latitudine. 2o. cum aliud attenditur in quantum in quantum singularitatis notae, et ea solum attenduntur, quae sunt communia v.g. et ad idem. Istos est remotionem ea. quae ipsi soli propriis sunt et attenduntur rationem homogeneitatis. v.g. attendit hoc modo ex idea singulari fit idea abstracta et universalis. in idea autem universalis variis sunt universalitatis gradus, et in hoc exemplo conspicuum est, v.g. habeo in meum Dei qui est spiritus in infinitum abstractio ab infinitate. perfectionum solum quae una omnem spiritus spiritus autem est substantia actus abstractio a ratione actualitatis remotionem substantiae quae Entis, si procedam ab Idea Dei ad Ideam Entis quod est genus in infinitum.

Quaeque autem sunt universalia, genus, differentia species proprium et accidentum. Universale autem illud est quod plura sub se continet, de quibus potest predicari ea. quae sub eo continentur inferiora vocantur. Genus est universalis, quod pluribus speciebus continetur tanquam pars Essentiae communis, v.g. animal est genus respectu hominis.

2o. proprium est universale quod pluribus individuis convenit ex eadem specie tanquam pars Essentiae speciationis quae distinguitur ab omnibus aliis v.g. rationalis respectu hominis. Genus et differentia speciem constituunt, sic homo constituitur ex animalitate et rationalitate. Species est universale quod pluribus individuis convenit tanquam communis essentia: sic homo est essentia Petri et Pauli sicut autem species immediate subicitur generi ita species immediate subiciuntur individuis tanquam et dividit de homine, et homo dividit de Petro ab Paulo.

nium cum proprium fiat a natura et natura quolibet duas habeat partes sequentes
plurimam esse propriam speciem scilicet ea quae sunt a genere ut facultas manducandi
cumbulandi. Et quae est apparet animalitatis et hec dicitur generica alia quae
mandat a differentia quae vocatur specifica, talis est facultas iudicandi quae sunt a
rationalitate.

Proprium dicitur quaduplici modo adhuc, proprium primo modo quod conuenit
omni et soli et semper sicuti hominis facultas videndi proprium. Et modo quod conuenit
omni et soli et non semper sicuti facultas arguendi dicitur proprium. 3° modo quod conuenit
omni et non soli sicuti facultas ambulandi. proprium. Quarto modo quod conuenit
soli sed non omni quae facultas philosophandi.

Accidens est universale quod pluribus subiectis conuenit ita ut possit ab eis
sine eorum interitu ut v.g. cogitatio potest abesse a mente atque ex quo
nunc mens ita est.

De signis Ideam.

Signum est illud quod prius notum, nos conducit ad cognitionem alterius duplex est videlicet
et historicum. Signum historicum est illud quod extra nos positum significat duplex est naturale
et artificiale naturale est illud quod significat independentem, ut instans hominum
v.g. fumus est signum naturale ignis artificiale illud est quod significat dependentem
instans hominum v.g. herba pernilis significat vinum venale.

Signum logicum illud est quod manifestat cogitationes nostras duplex est etiam
naturale et artificiale naturale illud est quod ex natura sua et independentem
instans hominum significat ut v.g. risus gaudium, gemitus dolorem. artificiale illud
quod significat dependentem hominum a nobis sic voces gestus scripturae.

Vox est sonus articulatus et hominis propter hoc ad exprimendas animi cogitationes
instituta. Vox significat ex instituto, id est ex natura sua impropria est et talis non potest
quodam aliam rem significandam ex natura enim sua non est nisi sonus talis modo
v.g. talis autem sonus improprie est ad talem rem potius quantaliam, designat
nam nulla enim est relatio inter eorum modi sonum et explanationem propriam
rei. Multiplex est vocabulorum generum scilicet nomen, pronomen, verbum et adverbium.

Nomen est vox significans rem aut rei modum, pronomen est vox generis nominis ut
in fine inventum est ne frequentius fieret nominis repetitio verbum est vox affirmatio
significans duplex est substantivum et adiectivum, verbum substantivum illud est quod
motionem praecise significat et est unicum hoc verbum, sum est verbum adiectivum
est quod affirmativum exprimit simul et quod affirmativum ut amo doceo Et idem si
invenitur ego sum amari, dolere, quod quidem non tam verbum est quam propositum
Adverbium est vox aliquid significans praeter significationem verbi v.g. petrus diligit
invenitur vox diligenter aliquid dicitur significationem verbi habet.

Verbum est motus sensibilis compositus aut intentioni aliquid significandi
Scriptura vel est generalis vel non ita est quodam modo sensibilis talis motus
v.g. appropinquatio ad rem quodammodo sonum, accendit, haec sunt
v.g. quod significat.

Illens ideis informatas eas comparat secundum convenientes per affirmationem
iungit. repugnantes per negationem separat. actus ille vocatur Judicium si ponas pro
ut propositio non capatur. 2^a igitur exarchus de partibus sectiones. 1^a de Judicio
de propositione tractabit.

Sectio 1^a de Judicio.

Hu jusse sectionis, 2° sunt capita. 1° de natura, et proprietatibus Judicii.
2° de variis Judiciorum modis.

Capitulum 1um

De natura et proprietatibus Judicii

Circa naturam et proprietates Judicii. varie sentiunt Philosophi: aliqui ponunt
Judicium in cassatione. alii in examine a aliis in complacentia mentis in veritate
cognita. et habitudine idearum percepta: alii in voluntate aut intellectu cui vincit
eandem et inter eos. multas postquam experiamus, sit.

Propositio 1^a

Judicium est actus mentis positivus, propterea nam Judicium est ea mentis functio qua
convenientes ideas iungit, dissidentes que separat, adque talis functio est actus positivus
mens enim non potest deo iungere aut separare que agat. ergo de.

Propositio 2^a

Judicium non consistit in cassatione ab attentionis examine idearum, nec in
mera complacentia in veritate cognita aut habitudine idearum percepta.

Prop. 1^a Pars nam ea non est Judicium. quae absque Judicio esse, adque assen-
sus potest esse de nam cum mens cessat vel examine idearum. et eandem
habitudine inem, pronuntiat de proinde comparatio idearum. efficiet Judicium adque
comparatio idearum non potest efficiere de. nam Judicium potest esse falsum si non verum
sed si comparatio efficiet de non posset esse falsum, ut pote quod comparatio si non.

Sect. 2^a Pars, scilicet quod Judicium non consistat in mera complacentia de nam
mens cum Judicat semper de veritate in idearum, aliquando affirmat aut negat, adque
per meram complacentiam, nihil affirmat aut negat. ergo si et certe Judicium potest
esse falsum sicut verum. adque si consisteret in mera complacentia non posset de.

Propositio 3^a

Judicium est actus mentis simplex.

Propterea nam Judicium est assensus mentis vel dissensus. adque assensus vel dissensus
simplex ita est simplex qui vel totaliter ponitur vel nulla tenet adque assen-
sus vel dissensus. Ea nam ponitur pro de mens videt convenientiam vel inconvenientiam
adque mens vel totaliter vel nulla tenet videt de ergo de.
Sed si id non est simplex quod componitur ex ideis, adque Judicium an po-
tuit esse compositum. neg. nam. si compositum quod componitur
Judicium supponit ideam de nam de.

Prob mine Judicium compositum ex eo quod id est ipsius materia adque idea sunt materia Judicii ergo ex his componitur, distinguo maiorem Judicium compositum ex his sunt eius materia ex qua constat, unde maior. ex his quae sunt eius materia circa quam, neg magi adque idea sunt materia Judicii, distinguo min. sicut materia circa quam constat. minorem sunt materia ex qua Judicii neg mine. ergo neg quoniam

Itaque duplex est materia ex qua et materia circa quam. Judicium compositum ex his quae sunt materia eius ex qua, sed non componitur ex his quae sunt eius materia circa quam. nam si sint materia circa quam sunt ipsi obiectum et ad id obiectum Judicii ipsius compositionem non ingreditur. sed est ipsius in se et ab eo praesupponitur ergo idem. porro idea sunt materia Judicii circa quam sed non materia ex qua ut probatur. est ergo ad 2^{am} tam Judicium est compositum quam idea circa quas versatur, adque idea quaelibet sunt composita ergo a parte Judicii.

Itaque magi et puritatem, ratio discriminis est quod idea cum sint representata plura menti obiecta simul exhibere debent quia propter dicuntur obiective componi contra Judicium cum nihil representet sed tantum de idearum ratione sine affirmet aut neget, minime non est quod sit simplex, eius enim assensus, consistit in hoc vocabulo. est ergo id.

Obj. 3. tam Judicium est compositum quam propositio, adque propositio utlibet est composita ergo id.

Itaque magi et puritatem, ratio ad minus est quod propositio non tantum Judicium primit sed etiam idea circa quas versatur. ~~Est ergo idem~~ unde minus est quod sit composita, tam Judicium hoc solo vocabulo. Est expressum sit simplex est.

Ex his requiritur Judicium cadere materiale in habitudine idearum. unde autem idearum est relatio convenientiae vel disconvenientiae quam habet inter se. sed Judicium ergo recte definitur actus mentis pronuntians de habitudine idearum, quod est causa efficiens Judicii certum est illud ab anima produci: cum autem causa anime facultates, intellectus nempe et voluntas, controversetur ab quamnam vocantur beat Judicium, alii illud intellectui alii voluntati imputant.

Propositio

Probabilis est sententia quae Judicium voluntati vindicat.

Prob. nam Judicium est actus mentis pronuntians de habitudine idearum. qui actus ille pertinet ad voluntatem nam actus ille est assensus aut dissensus, unde idearum ratio maioris est quod Judicium sit actus distinctus, a penitus et compositione idearum, adque assensus aut dissensus pertinet ad voluntatem.

Nam assensus est adhesio. dissensus autem aversio, adque assensus et aversio pertinent ad voluntatem, nam assensus et aversio sunt quaedam species amoris, odii, sed quaelibet species amoris et odii pertinet ad voluntatem, de eam enim facultatem pertinet quae una pax est amoris et odii, adque voluntas sua par est id ergo id.

Et certe eo assensus aut dissensus non posset vocari ad speciem amoris

qui Judicium non posset percipere plus et minus amon autemet. aut non
 suscipiunt. nec ratio nulla est se enim amon et odium cum suscipiunt plus
 et minus sunt actus distincti alii aliis intentiones; Judicium pariter po- et de susci-
 pere plus and minus eo sensu quod distincta Judicia sint alia aliis encipere ad qui
 actus amon et odii, cum suscipiunt plus et minus, sunt actus distincti nam
 actus illi sunt diversi modi quibus mens fertur in obiectum and de indig-
 tur ad qui diversi illi modi sunt actus distincti. ergo, &c. Et certe idem
 Judicium non posset revocari ad voluntatem quia essent Judicia quaedam
 involuntaria. et alioquin ea etiam non possunt ad qui nullum est
 Judicium involuntarium si quod enim esset maxime illud dampnatum quod
 ferunt de eternitate penarum suarum; sed qui ne illud quidem est involun-
 tarium, ideo enim esset involuntarium quia ab eo ferendi abponunt ad qui
 ab hoc Judicio non abponunt ab ea enim non abponunt quod nihil addit
 eorum stupidi; ad qui hac Judicium nihil addit et abhorrent tantum a co-
 gnitione quam habent de eternitate Penarum et a miserationibus nec
 sitate, eas expectandi ergo &c.
 Et certe, vel Judicium pertinet ad voluntatem vel ad intellectum, ad qui
 Judicium. In pertinet ad intellectum nam Judicium est actus distinctus pro-
 p- ratione obiecti et comparatione. Sed qui nullus actus distinctus
 ab apprehensione obiecti et comparatione. Ideam potest esse et intellectu
 nam actus ille esset aut affirmativus aut negativus, aut assecurus, aut dissensus
 aut assensus and assensus de proinde quodam species amon et odii, ad qui ab
 intellectu excludit omnis species amon et odii, siquidem intellectus est solus mo-
 do facultas cognoscitiva, ergo &c.

Caput 2.

De Judiciorum motivis.

Mens in judicium sui ferendis fluctuaret nisi vellet Regula quaedam etiam
 fallibilis quia se annere possit, verum a falso hac regula vocatur criterium passionum
 veritatis: criterium veritatis autem est infallibile. Judicium motum quodam autem
 nostre articulationis ratio. 3° debet habere conditiones, 1^a menti etiam constat de ipsa pro-
 sit non veritatem in se habere. 2^a ut sit fundamentum veritatis pro-
 um ergo talis est quale intellectus nostre maxime, Judicium autem est talis quod affirmativus
 quod ipsi concenit, aut negat, et ex quod ipsi concenit. Judicium falsum illud
 et ob id quod ipsi concenit, aut de concenit, quod ipsi concenit. Judicium probabile
 quod ob id concenit de obiecto veri similis. affirmat aut negat, ab quodam concenit
 ensis ratio probabile aut minus probabile Judicium est illud, et quod fures aut pauciores
 ratio probabile
 4^a conditione est infallibilis et est in eo probabilitate intrinseca est quodam modo
 infallibilis probabile probabile, et est in eo probabilitate extrinseca est quodam modo
 probabile de inam probabile, et est in eo probabilitate extrinseca est quodam modo

babilitas intrinseca, homo agnoscitur, probabiliter. est. monitum cum a pluribus ma-
 penitissimis est condemnatus, et probabilitas extrinseca, sicuti autem iudicio veno-
 sum opponitur ita probabili, improbabili. Iudicium autem est quando cognoscitur omne
 convenientie ratio, ut legitime de obiecto affirmari aut negari quodlibet. certitudo autem
 iudicii major aut minor est proinde motiva quibus nihil est maiorem aut minorem
 habent communem connexionem. certitudo ut jam diximus, triplex est metaphysica
 physica et moralis major tantum est metaphysica. et si autem moralis, ut deatur mi-
 sepe talis non est ipsi impar. v.g. talis est certitudo quatenus rationem exigentem
 propositio quilibet quod quid est certitudine, alia ut propositio intrinseca quodlibet, certitudo
 diuina physica, alia ut lex pertinet ad consensum naturae certum, gaudet et physica, et
 quae pendet a communibus hominum membris, gaudet et moralis. ut propositio assensu
 nostrum mereatur, non debet gaudere certitudine physica aut metaphysica, nec
 enim has certitudines aliquis negare. in iis in quibus non possunt neque in iis in quibus sufficit
 ludomoralis, ut in iis in quibus in dubium revocatur existentiam, si quis non palam non
 regis, quia de ea non habet et certitudinem metaphysicam, paucis modo igitur quid sit
 pari certitudine falsa in dubium revocari esset et de iudicio pronuntiatio per quod sit
 vel falsa, probabilis vel improbabili. scilicet ex iis sunt motiva quibus nihil est, p-
 dupliis sunt generis iudicii pro diversa ratione de quibus iudicamus conditione alia
 intra nos posita, ut affectiones nostrae alia sunt extrinsecas constellate, alia sunt extra
 nos posita, motiva quae iudicamus in rebus intra nos positis est sensus intimus, et in iis
 quae iudicamus de rebus extra nos positis, est evidentia. sensus intimus est illa mentis affectio
 mentis illi causata est de praesentibus, talis evidentia est. perceptio, conveniens illi
 venientia. Secundo inter se duplex est evidentia intrinseca quae dicitur evidentia
 rei et extrinseca quae dicitur evidentia testimonii evidentia intrinseca ea est, quae
 rei inest ex natura sua, et sine ulla motiva ab ipso distincta. evidentia testimonii
 ea est quae innascitur per motivum rei extrinsecum, v.g. haec propositio totum est
 magis sua parte, est evidens evidentia rei ista veritas, vult. in dea posita est
 deus evidentia testimonii, quia nihil est motiva dei veritatis.
 Evidentia extrinseca adhuc multiplex est proinde motiva, nimirum quibus iudicamus
 est multiplex res sensibiles per sensum et sensuum relationes innascentes res quae, apud
 superant per revelationem cognoscuntur, facta historica per testimonium hominum
 affectiones mentis nostrae, per memoriam edocemur. Dicitur illa motiva iudicii
 omnium nationum non sunt certa nisi quia ad evidentiam referuntur, sive intrinsecam sive
 extrinsecam quae proprie uti agitur de rebus extra nos positis, evidentia est unius per
 damentum, certitudinis nostrae, v.g. ideo ad usum de dubitate propositionis adeo magis
 videtur quia evidens est etiam non posse fallere.
 aguntur aliam mentis passio, et hoc iudicamus.
 et de quo ponit propter rationem sine ulla errandi suspitione. et hoc est capax certitudinis
 et hoc est quod dicitur in iudicio. et hoc est quod dicitur in iudicio. et hoc est quod dicitur in iudicio.
 et hoc est quod dicitur in iudicio. et hoc est quod dicitur in iudicio. et hoc est quod dicitur in iudicio.

Propositio 1.^a
Datur obiectum certum

25

Sint res circa quas versatur philosophia adque res ille ut obiectum certum illa enim
sunt quae certe sunt tunc quoad essentiam, tunc quoad existentiam adque res ille certe sunt tunc
quoad essentiam, illa enim sunt de quorum essentia est immutabilis, adque res
certa, rerum circa quas versatur philosophia est de illarum enim essentia est immutabilis,
quae ita constant quibusdam attributis ut si illis nec esse nec concipi possint, adque res circa quas
ita constat, sic homo ita constat corpore et anima, ut sine illis nec esse nec concipi possint
triangulus ita constat tribus angulis tribusque lateribus ut sine illis nec esse nec concipi
possint. Ergo 2.º res ille sunt certe quoad existentiam, illa enim de quorum existentia in dubium
animo nequaquam potest, adque res ille, quae in dubium non cadunt, illa enim in dubium animum
quae si a quodam revocaretur in dubium, statim ab omnibus ut iniquis haberetur, adque
si existentia rerum de sic ab omnibus invideretur, quae propriam existentiam in dubium re
vocant, vel quae in dubium revocaret, existentiam omnium quae ipsam ambiunt.

Obi. contra 1.^{am} partem, ille non sunt certe quoad essentiam, quorum essentia a deo potest immu
tari, adque essentia rerum, ut
nomin. sit u.g. essentia trianguli, adque res illa tria, si non potest a deo immutari, non al
immutaretur, requireretur ut deus, efficeret quod triangulus constaret tribus angulis et tribus late
ribus, adque deus non potest effigere deus.

Inst. ille potest immutare essentiam trianguli, qui potest triangulum efficere quadratu
adque deus potest. Ergo
nomin. ut deus immutaret essentiam trianguli non sufficit ut triangulum efficiat, quod
lun, requireretur ut triangulus remaneret, ut quadratus efficiatur. Essentia enim trianguli
est ut quatuor remaneret triangulus constaret tribus angulis tribusque lateribus ut sine
se, ita non est ut non possit in deum figuram commutari, adque deus potest effigere trian
gulum quadratum, tunc triangulus non amplius constaret ergo.

Inst. ut merita ponderis asserere deum non posse triangulum effi
triangulum, requireretur ut perfecti cognoscimus, quocirca se extendat ad imperfectionem
adque non cognoscimus quocirca ergo.

Si mai. ut possimus mentis asserere de
dici quae nequaquam et propter ea triangulus quadratus repugnat, adque hoc perfecte agnoscimus essentiam

Obi. contra 2.^{am} partem, scilicet res circa quas versatur philosophia non esse certe quoad existentiam, illa enim
nomin. certe quoad existentiam, quae possunt non duci, adque res circa quas versatur philosophia non sunt certe quoad existentiam

Inst. illa non sunt certe, absolute quae possunt in illis non sunt certe, si potest esse quae possunt

Res mai. adque res de concione. Ergo res circa quas versatur philosophia non sunt certe quoad existentiam

quae possunt absolute, concione, non sunt certe hypoteticae. Itaque concione, ut

Itaque duplex est certitudo, absolute et hypotetica, certitudo absoluta ita est quae non potest

hypotetica, existentia rei, concione, hypotetica, ea est quae potest absolute, concione, ut

Ita est certe in hypotetica, ipsum uero tangam, ipsum res quae potest absolute, concione, ut

Ita non sunt certe absolute sed certe sunt hypoteticae, ita certe est existentia, concione, ut

in hypotetica quod ipsum uero tangam, ita certe est talis existentia, ut minus de re
in concione revocari possit, potest, ut circa quas versatur philosophia non sunt certe absolute, concione, ut

Ita sunt hypoteticae, et hoc sufficit ut de eis dicatur, ne possimus,
Inst. de concione existentia mens, certe concione, quae absolute non possunt, concione, ut

adque obiecta externa non possunt, concione, ut ergo.

mus. Ideas. neminem comprehensivas, omnes, proprietas omnes que neminem respectu possit
attingere; adque ex ea quod mens non habuit. Ideas neminem de ea quod non possit neminem
inde sequi unum quod sit in omnibus defectibus; inde sequi unum quod non sufficiens
habetur. Ideas neminem non vero quod non possit pronuntiare de eis, quibus habet. ergo.

Prob. tam mens humana est defectibilis, in omnibus quia est limitata. in omnibus quam mens di-
vina est infallibilis in omnibus, quia est illimitata in omnibus, adque mens divina, ideo infallibilis
est in omnibus quia est illimitata. Ergo. neg. maj. et paritatem. eo quod mens divina sit illimi-
tata in omnibus, inde sequitur equidem. ergo esse infallibilem, in omnibus, quia omnes neminem om-
nes proprietates et respectus comprehendit. sed mens humana eo quod sit limitata, et non possit om-
nes neminem proprietates et respectus attingere non inde sequitur quod sit defectibilis in judi-
candi de eis, quas percipit. ergo. Obj. 2. illa non est subiectum certum. que non potest certa
judicare. de convenientia attributi cum subiecto; adque mens humana non potest. ergo. de quo
neg. prob. min. ut ante pronuntiet de debet cognoscere omnes proprietates attributi et sub-
iecti adque mens non cognoscit omnes de ergo non potest.

Neg. maj. ut mens certo pronuntiet de convenientia attributi cum subiecto sufficit. ubi enim
cognoscit attributa primaria, adque potest ea cognoscere ergo.

Prob. maj. ut mens certo pronuntiet de convenientia attributi cum subiecto debet cer-
ta pronuntiare nullam esse in alterutro proprietatem, incompatibilem adque ut pronun-
et nullam esse in alterutro de debet cognoscere omnes proprietates. ergo.

Neg. maj. ut mens certo pronuntiet de convenientia attributi cum subiecto sufficit
pronuntiet nullum attributum primarium esse in compatibile, adque non pronuntiet nullum
esse de ~~non debet cognoscere~~ ~~omnes proprietates~~ ~~attributi cum subiecto~~ ~~incompatibilem~~ ~~adque ut pronun-~~ ~~tiet nullam~~ ~~esse in alterutro~~ ~~de debet~~ ~~cognoscere~~ ~~omnes~~ ~~proprietates~~ ~~ergo.~~

Inst. discordes sunt saltem circa plura sententia philosophorum, adque si mens certo veritas
tam percipiet, non tam forent discordes. ergo mens non potest. ubi veritatem percipere

Neg. non diversitas sententiarum philosophorum. non probat. mentem non posse certo
veritatem percipere sed tantum probat. quod aut esse diffinitum et intricatum, probat
huc sepe sepius eas fiduciam. ex nimia mentis precipitatione ex defectu attentionis sufficien-
tis. adque ex eo quod philosophi judicant. non inde sequitur. ergo.

Ad idem etiam modum certum judicandi. de rebus sive intra. nec sive extra nec positivis per
sensum internum judicamus de rebus intra nec positivis; per autem certum autem de rebus extra nec
positivis.

Propositio 3.

Sequitur in hunc est modum infallibiliter judicandi.
Prob. ille est malitiosus. qui infallibiliter connequitur qui infallibiliter conne-
quitur cum veritate judiciorum. quod ipso nuntiat; adque sensus intimus. infallibiliter
vel enim sensus intimus infallibiliter connequitur; vel bene potest. ut. Judicium ipso
nam sit falsum. adque fieri non potest. si enim istud judicium sensus intimus verum. ergo
color; adque fieri non potest. ubi si hoc judicium sensus intimus verum. sit. falsum. nam
non potest sensus esse et non esse. adque si istud judicium sensus intimus verum. esset. falsum.
tunc idem ex eodem. tunc enim idem esset. et simpliciter. quando color esset in anima simul et non
esset. adque si istud judicium sensus intimus de esset. falsum. et color esset. simul et non
esset. color in anima. si quidem esset in ipsa sensus intimus coloris. 2. non esset. Nam
judicium affirmans esse sensum coloris. esset falsum; adque non esset falsum nisi quia
esset. sensus coloris. ergo.

Obj. non est modum infallibiliter judicandi. qui per se non nuntiat de rebus
positivis.

Prob. nunc Supponitur homo habens manum, immersam in aqua calida, clallera in
 quida; unde sic argumentantur: ille potest movere ad duo iudicia contradictoria, qui potest
 hunc hominem movere ad duo ista iudicia, ego caleo ego non caleo, adque sensus intus potest
 movere de, ergo de
 Ist. may. ille potest, qui hunc hominem potest impellere ad duo ista iudicia, ego caleo ego non
 caleo. de eodem objecto. et sub eodem respectu. Conc. may. qui potest movere de. de diverso ob-
 jecto et sub diverso respectu, neg. may. adque sensus intus potest de. Ist. nunc. potest movere
 de diverso objecto et sub diverso respectu. conc. nunc. de eodem objecto et sub eodem respec-
 tu ergo de neg. consecy.

Eodem sensus intus moveret ad duo iudicia contradictoria si hunc hominem impel-
 leret ad proferenda ista duo iudicia contradictoria ego caleo, ego non caleo de eodem
 objecto et sub eodem respectu. sed si ipsum impelleret ad proferenda ista iudicia de diverso
 objecto et sub diverso respectu jam nulla est contradictio: quilibet enim contradictio
 dicit affirmacionem et negacionem, eundem et sub eodem respectu, porro sensus intus
 impellit hunc hominem ad duo ista iudicia ego caleo ego non caleo, sed de diverso
 objecto, diverso quae sub respectu, qui enim duo hec iudicia proferit si se exprimat de
 experientia sensationem caloris de una manus, experientia sensationem frigoris de altera manu,
 adque tactus iudicis diversum est obiectum, si quidem diversa est sensatio, non est idem
 respectus, si quidem ad hoc requireretur ut sensatio caloris, esset simul sensatio caloris
 esset simul sensatio frigoris, ergo de.

Ist. sensus intus potest impellere ad iudicandum falsi, nam ipse testatur somni an-
 tiquos, se autem consentit iudiciorum, se videtur magnificas aedes, adque in hoc casu sensus in-
 tus eam impellit ad iudicandum falsi, si quidem nec consentit audient, nec videtur magni-
 fica aedes, ergo de.

Responsum. nam non sensus intus testatur ad se consentit musicis, audient magni-
 cas aedes non enim refert nisi statum praesentem animae, minime vero testatur praesentia prope-
 riorum externorum, easdem quidem experientia animae impressiones, ac si existens obiecta et hen-
 na, et si eas refert, et si eas refert praesentem illam obiectum non per sensum intus
 sed per imaginationem deludentem refert, canon ergo est respondens non in sensum
 intus sed in imaginationem deludentem, quae quidem seculo sunt distinguenda

Propositio 4^a

Evidentia est motuum infallibiliter iudicandi.

Prob. illa enim est, quae infallibiliter connectitur cum veritate iudiciorum quae ipsa
 nituntur, adque evidentia infallibiliter de vel eorum evidentia infallibiliter de vel iudicium
 ipsa nixa, possunt esse falsae velque iudicia evidentia nixa, non possunt esse falsa nam evi-
 dentia est clara visio convenientiae vel inconvenientiae ipsarum intus se, adque iudicium
 hac clara visione nixa, non possunt esse falsa, nam idem non potest esse simul et non esse,
 adque si iudicia hac clara visione nixa, essent falsa idem esset simul et non esset, hunc enim
 idem arguitur, quando simul videtur convenientia et non videtur, adque si iudicia de
 simul videtur de. 1^a quidem videtur, ex hypothesis eorum adest, clara visio con-
 veniens vel inconvenientiae, 2^a non videtur, convenientia iudiciorum enim affertur eade
 hanc visionem, esset falsum, adque non esset falsum, nisi quia non adest hac clara
 visio convenientiae vel inconvenientiae.

Propositio 5^a

Evidentia est infallibilis ab intrinseco non vero ab extrinseco.

Prob. illa est infallibilis, quae a se habet et a nullo alio mutatur suam infallibilitatem; adque evidentia habet et a nullo alio de, si a quodam enim suam infallibilitatem mutaretur, maxime a veracitate divina, adque non mutatur de illa enim non mutatur a veracitate eius non minus videmus, cum veritate connexionem, licet non attendamus ad veracitatem divinam; adque non minus videmus de, quoniam veracitas ipsa divina evidenti ipsa nititur ergo de.

Propositio 6^a

Evidentia non potest esse maior vel minor.

Prob. Nam evidentia est clara visio, convenientia vel disconveniens rei, de qua non interge, adque nec clara visio non potest esse maior de illa enim non de quae aut lo taliter ponitur aut nulla tenet, adque de ergo de.

Propositio 7^a

Evidentia quolibet panis est certitudinis.

Prob. Illa est de, quae pari modo cum veritate connectitur, adque quolibet evidenti pari modo de nam quodammodo evidentia necessario est infallibiliter, cum veritate connectitur, adque necessario de ergo de.

Obi. contra quamvis propositionem illa non est notitia infallibilis iudicandi, cuius infallibilitas non potest probari; adque infallibilitas evidenti non potest de ergo de.

Neg. may. Obi. infallibilitas non potest de, nam necessitas non est probatio, illi us quod nullo probatione indiget, adque evidentia nulla de illa enim non indiget probatione, quae tam clara per se patet, ut nulla possit affertur probatio ipsa clarius, adque evidentia tam clara de, ergo de.

Neg. alio modo. Dist. may. illa non est de, cuius infallibilitas non potest probari neque directe neque indirecte, ut may. Nunc infallibilitas, non potest probari directe, neque may adque infallibilitas de, Dist. min. non potest probari directe, ut may, non potest probari indirecte, neg. min. ergo neg. conc.

Itaque aliquis potest duplici modo probari vel directe vel indirecte illi probatur directe quod per notitiam ipso clarius, et ab ipso distinctum probatur, et existens dei per existentiam creaturarum, illud vero probatur indirecte quod probatur per mayem sui explicationem.

Eadem illa non est notitia de nisi probetur aut directe aut indirecte, sed necesse non est ut probetur directe si enim tam clara, per se pateat, ut nulla possit probatio clarius, necesse non est de, adque notitiam de, seu evidentia tam clara, et de, per se infallibilitas evidenti, non potest probari directe, sed potest probari indirecte, de illa enim probatur indirecte, quae per mayem sui ipsius explicationem, per mayem que evolutionem, magis et magis sensum sui facit in anima, et quae de, ergo de.

Obi. 2° illa enim non est notitia infallibilis iudicandi, de cuius probatio est, non constat, adque non constat, de, ergo de, neg.

Neg. min. nam evidenti est clara visio, de qua non interge, adque nec clara visio non potest esse maior de illa enim non de quae aut lo taliter ponitur aut nulla tenet, adque de ergo de.

nun inter se adqui menti certo constat de presentia huius visionis & ergo

Prob. min. illi certo non constat de presentia evidentiae quae non potest discernere eandem
dentem veram ap. apponenti adqui mens non potest & ergo

Neg min. nam evidentia vera sensum sui facit mentem illuminat adqui non ita
de eadem talia apponenti & c.

Prob. min. illa non potest discernere & c. quae equali modo afficitur ad presentiam utriusque
quae adqui mens equali modo afficitur & ergo non potest &

Dist. may. quae equali modo afficitur etiam attentione data, tunc may. quae equali modo afficitur
ante sufficientem attentionem neg may. adqui mens & dist. may. equali modo de secunde datam
sufficientem attentionem. tunc min. data sufficienti attentione neg min. ergo & neg conve.

Quidem mens non potest se cognoscere evidentiam apponenti aucta, si equali modo afficitur
ad presentiam utriusque, etiam data attentione; sed et si afficitur equali modo ante datam
sufficientem attentionem, non inde sequitur quod non possit discernere. & effectio enim illius, ex defectu
attentionis ostenditur non vero ex defectu evidentiae, potius mens non afficitur equali modo ad presentiam
evidentiae apponenti aucta presentiam evidentiae verae, nisi quia sufficientem non
adhibuit attentionem. quomodo enim mens attendit eam magis rem sensum sui facit evidentiam
in animam: cum autem non attendit, utraque tantum adest quae paritatem debet habere

Subiungit adqui etiam attentio non sufficit, ad discernendum evidentiam apponenti aucta
ex se nulla solutio.

Prob. subiungitur illa non sufficit, quia mens non potest adhibere ad presentiam autem
apponenti adqui mens non potest adhibere & ergo

Neg min. illa potest adhibere quae rationes sufficientes habet iudicium suum suspendendi, adqui
mens habet sufficientes & c. sepe sepius enim decepta est scilicet credens praesentem evidentiam
abesse, adqui hoc sufficit, ut suum iudicium suspendat, praeterea quae attentionem adhibuit
ad presentiam utriusque, non minus potest esse certa, se sufficientem adhibuisse attentionem, nam
certa foret, si de deberet cognoscere omnes gradus adqui aucta, & c. attentio autem sufficienti, adqui
mens non potest, ergo & Neg may. ut mens certat se sufficientem adhibuisse attentionem, non
est ut connoceat omnes gradus & c. sed sufficit ut certa sit se per attentionem datam per se
sufficientem, vel discordantiam adhibuit eam subiecto, non magis, enim, necesse est ut
ut certa sit & quam necesse est hominem cognoscere, omnes gradus per quos ascendit ad
mens, ut ex his sit illa ad sufficientem adqui non potest, & c. ergo

Prob. min. illa non est notitium tantum & c. quae nullum habet signum, quo dignoscatur adqui
dentem nullum & ergo

Neg min. Evidentia est sui signum et hoc sufficit ut dignoscatur si ipsa in lux solis est sui
signum, et nullo alio indiget quia manifestetur pariter evidentiae & ergo

Prob. min. res eadem non potest esse sui ipsius signum, adqui in hoc hypothese esset res eadem
sui & ergo

Dist. may. res eadem non potest & sub eodem respectu eam mens, sed diverso respectu
may. se distingere nunc neg

Itaque evidentia duplici modo potest esse sui signum vel sub eodem vel & seipsum huius
dignoscatur sed quatenus est reflecta Evidentia dicta, est ipsamet. visio. convenienter & c.

Evidentia reflecta est ipsamet conscientia illius visionis, Evidentia
equali non potest, non potest & c. non potest esse sub eodem & c. in hoc

modo ut eam adhibere & c. non potest & c. non potest & c. non potest & c.

damabant, ad qui Synoniam ergo &c.

Obi. illud dubium est admitterendum, quod non potest valde reputari; ad qui istud dubium non potest & non
 Reg. may. ex eo quod non possit valde reputari non ita sequitur quod debeat admitti si enim ita parva sit ratio
 ut nulla ratione abundius demonstrari queat. ex eo quod non pugnat & non inde sequitur & ad qui istud dubium
 laesi persequuntur ut nulla ratio possit de ergo & respondeo alio modo

Respondio modo illud dubium est & dist. may. quod non potest refelli neque directe neque indirecte concurre
 quod non potest refelli directe, neg. may. ad qui istud dubium non potest & dist. modo haec responsio & eadem
 de applicanda est ac procedent.

Subsumpt. ad qui etiam nullus modo reputari potest ergo nulla ratio, neg. subsumptum.

Sub. subsum. illud non potest reputari quod cum reputatur iam reputatum supponitur; ad qui istud dubium
 reputatur iam & ergo & neg. min.

Prob. min. cum reputatur istud dubium iam supponitur propositio certa, ad qui supponere propositum
 est iam supponere istud dubium reputatum ergo & dist. may.

Dist. may. cum reputatur & supponitur propositio certa. sed ab ipsis met. Synoniam; admissa cum may
 alius admissa, neg. may. ad qui & si non sit ab ipsis admissa cum min. si sit & neg. min. ergo & neg. cum

Ergo cum suppone propositum certum quod ab Synoniam non adhibetur ut per eam eam & dubi
 reputatur et est iam supponere istud dubium reputatum sed si propositio sit aut illi admissa iam non supponitur
 sed ex eorum concessione reputatio dirigitur porro cum reputamus & aliquam propositum certum
 ponimus, sed quod est ab ipsis met. Synoniam; admissa, seu supponimus principium. quod ita per se dicitur
 non est ut nihil certius et clarius dari possit. ut huius veritatis et clari talis aversum non potest neque ad ipsam
 Synoniam. Equidem non ita efficitur est nostra reputatio ut non menti rivalent Synoniam; et respondeo
 omnia principia, nego, sed hoc nihil ad res. dum modo huius oculi nullus visus sensus, et quilibet homo san
 mentis suum aversum. recitare nequeat.

De aliis indicandi modis.
 De revelatione divina.

Revelatio divina est testimonium dei loquentis duplici autem modo. Eius potest nobis dari
 ut immediate immediate cum per se loquatur, si homo christus factus, cuius imago dicitur
 in Evangelio continetur; equitur autem mediate cum per angelos vel homines divinitus inspiratos
 loquatur ut locutus est per prophetas. hanc duplicem revelationem exprimit apostolus huiusmodi
 multisque modis, cum deus loquens, palatibus in prophetis, necessariis eibus suis locutus est, nam in prophetis
 continetur hanc eam universalem per quam fuit et gerat.

Signa indubitata quibus constat revelatio divina sunt prophetae et miracula; nullum autem est
 am. quod dignoscatur testimonium dei loquentis: quando autem autem constat Prop. 2. et miracula
 esse factum, autem autem dei revelantis assensus non potest denegari. &
 Ratio est: illud tamen in nos a deo expugnam, quo res dare et dist. linele percipimus. illud ex. ipso
 rationem, quod mente dare percipere requirit illud autem est contra rationem, quod pugnat cum p
 rationis dare cognitis. Ratio arguit illud esse contra rationem, quod est supra rationem & cognoscit
 tum et impossibile esse illud omne quod arguitur mentis mentis rationem. limites exigit, ut non
 stus cognoscimus, &c.

Corollarium 1. a.

Revelatio divina est manifestatio infallibilis infidelium.
 Prob. nam revelatio divina est testimonium dei loquentis; ad qui testimonium dei loquentis est manifestatio
 nam testimonium dei quod nec fallit nec fallit, nec est aliquid, ad qui testimonium dei est testimonium dei
 quod est etiam est testimonium dei, &c.

Ergo autem ista, unde dicitur quod est, etiam in ista per se sunt supra rationem.

ergo mysteria Religionis Christianae etiam supra nationem positae, firmissime tamen credenda sunt.
 Quod. Nam significationes credenda sunt ea quae in iustis testimoniis infallibilibus adque mysteria nostra
 Religionis noster huiusmodi sunt a Deo revelata; sed quae sunt de eis potest quod testimonium. De loquuntis sit
 huiusmodi infallibile ergo. Compositio 24 contra Basilium.

[illegible]

Obi contra syncretismum primum mens non debet assensum prebere ei quod non videt clare et distincte, sed
non videt clare et distincte quae sunt supra rationem arguere debet, quia quilibet obediens debet esse testis iuris

concordia non eo videt evidentia ^{esse} neg non d. con.
Itaque duplex est ^{aut} concordia inter obiecta & evidentia. In prima. Eius obiecta obediunt quod quod
dicitur in generalia evidentia testimonio. Quod est quod rem nominamus per testimonium auctoritatis in
quodammodo memorem. ad se hinc usque quod non videt. sed in non videt evidentia obiecti non inde

ratio nos cogit nihil esse praedictum quam credere autem illi in falsitate. porro mem-
orae quae sunt supra non solum praedicta ab eis sed etiam eundem testimonium ut animi
ut ut ipsi centis com. et deum ea reuelasse. reliquum ipsi constat de expi-

conformia eo ipso participamus oppositum ergo bene
non min. dicitur enim non min. inter non participare misteria religionis. conformia naturalia
rescere rationi opposita scilicet neque videtur ipsam conformitatem cum ratione neque eorum
conformia eo ipso participamus oppositum ergo bene

len principia mea quae quidem nullius in potestate est, et si alibi non principia sunt, sed
liber vel illa misteria sunt conformata ad se recipiunt, et si sint conformata, et

quia gens humana non potest habere conformitatem perfectam
Iust. Illa sunt recte rationi opposita quae impugnantur argumentis insuperabilibus p
sentia Religionis & ergo b

Itaque magis etiam impugnantur et non inde sequuntur de si enim contra proponit eadem res,
res. et ex veritate naturae ipsa gaudent dirigantur argumenta ipsa per alia nam
sequitur quod ea sint recte rationi opposita. ea quae talibus argumentis impugnantur ad
sepe sepius diriguntur argumenta. et scilicet talia argumenta quae aliquid obscurum et co-
si sic pro se ferant ut ignoscitur quod nam sit ipsi afferenda responsio. Ergo de

De relatione sensuum.

Relatio 11. n. est illa proprietas naturae, quæ varias sensationes variasque
referimus ad objecta externa tanquam ad causas occasionales.

Observandum est non constare nobis de existentia corporum per mera sensus, merasque impressiones. 1.º quia nulla adest necessaria connectio inter istas sensationes, et corporum existentiam: pora enim non nisi cause illarum occasionales, quae praevidi deus potest, nam, productae, aliis hac occasione, sicuti cum ea. 2.º quia sensus non testantur nisi meris corporum apparensiis, quae veritate possunt abesse, si deus ita disposuerit, sicuti adhibet cum relictis, cum deus non disposuit, ut inde de existentia corporum de iudicio, ex illa invidibili propensione, qua videmus, existere corpora obiecta, non constantem et uniformem sensationem, igitur ab hac iudicio suaseretur infallibilitas deus, non relatione constanti et uniformi, his sic intellectis, sicut

Propositiō 1.

Relationes sensuum constantes et uniformes sunt motuum infatigabilium, cande et cetera
quantumlibet corporem.

Prob. 11. si sunt motuum d. quae necessariam habent connexionem. cum existentia eorum
Relationes constantes et uniformes necessariam habent. ut vol. exim de vol. fieri potest ut in istis
ribus, no. existent corpora. ad quod fieri non potest ut possit. ita non potest non habere
corpora. incipit ad quod si possit hanc relationem, constantem et uniformem, non
sunt corpora. Deum nos inc. ac. ut illi entia pos. inducant in errorem inc. ut si
mutua sic institueret ut puta hoc relatione constants et uniformi. ut in errorem
propensione
corpora quae facta non existent. ad quod si possit. ita non potest non habere
sunt. Deum enim est ac. ut illi propensione inc. ut si

Вароужко 2а

[illegible]

existenciae cognoscens compariet distinctio, nampluribus ita ut certum quod non
tamen constituitur in se
tamen et ita est et in se
quidam cum non
non non repugnans
non non repugnans

Angli min. testimonium unius sensus non debet valere, & quoniam testimonio sensuum, id
nimis referentur, adque si sensus auditus impeditur, quomodo de testimonio unius
sensus preponderet & erigatur.

con min^{or} et de eodem obiecto et non firmatur auctoritate superioris et ob id non
 Equidem testimonium huius sensus non debet prevalere testimonio quatuor sensuum idem referentium et si
 idem ob-^{jecto} et non firmetur auctoritate superioris, sed si testimonium auditus sit de diverso obiecto et firmetur aucto-

nos impelleret & testimonium unius sensus praevaleret testimonio quatuor sensuum, idem, ref. intell. sed non
esset de eodem objecto, et firmeretur autoritate superiori. It. non esset de eodem objecto, quatuor crim
sus ne tenunt adde. parem in eucharistia, sensus auditus non refert, non adesse parem, sed adesse corpus.

his. igitur per testimonium quoddam sensuum concludo adesse panem, per testimonium audiui concludo
adesse corpus christi; ad tribunal rationis peritor et interrogio cuiusdam conclusioni adherere debem
non possum corp. adherere 1° et nota, quod deus potuerit invidiam nemini conspulationem munda in

non possum ante adhaerere. ¹ ~~et~~ pote quod deus potuerit intingen nemon conspulationem meam in
mentis apparentiis: ² ~~et~~ adhaerere ut pote quod ratio prescribat. parandum est autem kristi infallibilis
fieri quod adhaere corpus kristi. et deesse parum quid huius ita agerent quod quidam auctoritas superio-

igitur quatuor sensuum, certitudo cum quae ex tali auctoritate provenit, semper est absurda, cum certitudo quae
 non est ex testimonio sensuum circa existentiam consonum. Distributive sumptum, non est nisi hypo-
 thetica.

Scholium, 1um

Igitur quae provenit ex sensibus, non est absurda quia cum existentiam consonum, et nulli modo illud existit.

[illegible]

Scholium. Plan
in sensibus etiam non potest estimari qualitas corporum absoluta, corpus enim magis quod est modo minus
ocul. pro dicta sa que distans distantia, sic de quera nullo apparet magis velis, si in quibusdam est longe mi
ocul. sensibus etiam non potest estimari qualitas corporum absoluta, corpus enim magis quod est modo minus

quia huius proprietas est, magnitudinem eligit exponere pendet illi quoque, spectatorum numero et scilicet, ut spectatorum paucitas non ingratum debet quia spectatore maiori statim prestat, ut minima conspiciantur.

est honor hominum inter et ad ponendam utilitatem. ita ut quum non sumus testes
boni plurimum non est quin sint inter hos. quum qui alii iudicare possint et velint quidam asser. aliusque
est. dico, ut quia minus cauti sunt rationis in errorem inducant, opere precium est igitur dignoscere. unde

Utrum autem testimonium fornicum certitudinem pariat circa aliquod factum, requiritur ut testes pectus
describi nec de percalat, poterint: quod describi non poterint, hoc pectus a physica eorum constitutione
sive innata sive propensione qua de aliquo facto iudicant, et relationem constantem habentur.

diuina inuincibili proprietate qua de aliquo se habet iudicandi, et ratio non constans semel inuincibiliter
semperque alicuiusque imperii non possunt, hoc perdet a iurati eorum constitutione placiditate
ipsius equitatis et honestatis quepiant in omnibus hominibus aliquibus negare non possunt, et
a iuribus procedunt ex his iuribus hominum, sed etiam sunt aliqui homines in mensuris eorum constitutione et

[illegible]

*si possibile eo quod non...
...sit magnus momentus ad...
...atensitates...*

De Memoria.

Memoria est cognitio affectionum mentis praeteritarum cum intima persuasione. eas autem in me-
la existit. Sed ubi distinguendo sunt imaginatio recordatio, et memoria, imaginatio est facultas ne possit
in mentem imagines praeteritas: recordatio est actualis cognitio illorum affectionum, memoria est iudicium
quod invariabiliter determinat nos ad credendum illas alim in mente existisse his positis sit.

Propositio 1.
Memoria est motuum infallibilis, de affectionibus praeteritis.
Prob illud enim est quod in falsis iudiciis connectitur cum veritate existente affectionum praeteritarum
mente adque memoria infallibilis vel enim memoria infallibilis vel non potest ut olim non ex-
sisterint in mente affectiones illae quarum memoria habetur adque ipsi non potest & nam posita hac me-
moriam invariabiliter propensione iudicamus, has affectiones olim in mente existisse adque posita hac in-
variabiliter propensione fieri non potest. nam deus non potest esse auctor erroris, adque si posita hac invariabiliter
variabiliter propensione non existissent. deus esset auctor erroris ille enim esset auctor erroris, qui nos invariabiliter
Hec determinaret ad iudicandum falso, adque si posita deus nos de ille enim nos determinaret
esset auctor illius propensionis invariabilis, quae adque deus esset auctor illius propensionis, ergo &
Et certe vel illa propensio invariabilis oritur a deo vel ut quidam affunditur oritur a quo qualem me-
ligno) adque illa propensio non potest oriri & nam Genitricitas debet esse omnipotens ut pole quae
supremam habeat in mentem liberam potestatem, eam quae invariabiliter impellat ad iudicandum de
vel esse summe intelligens, ut pole quod innumera suppeditant, menti nostrae cogitationes, debet esse
summe beneficium, ut pole quod continuo mentem nostram nova cogitationum appellat, si dilaret, adque
sunt absurdum est dicere hoc genus, esse summe potens summe intelligens, summe beneficium, nam
Obi. ita non est motuum, infallibilis & quae iusta omnes est erroris obnoxia, adque iusta omnes mem-
in memoria non memoria est erroris obnoxia, sed aut imaginaria, eo quod non possumus velis dicere
in mente efformare imaginem, nam praeterita in eis eo sensu quo cum res illae existunt in
la non possumus asserere, has olim existisse, et erroris obnoxia, in memoriam referendi, esse potius invariabiliter
memoria ergo
Obi. memoria non potest dici infallibilis, quin notatur motui infallibilis, adque memoria non notatur ergo
memoria, motuum, quo notetur ut esset infallibilis, esset aut potius infallibilis aut evidentia, adque neque
se autem neque evidentia notatur, ergo memoria nullo modo infallibilis notatur
Sed min. memoria notatur sensu intimo cum evidentia sensum mercedis, restat. cum sensus in-
mus, adesse in nobis, hanc propensionem invariabiliter iudicamus affectiones quae tunc existunt in mente, alim in
existisse, restat quod evidentia non potest adesse hanc propensionem, invariabiliter, quin affectiones tunc in men-
la existentes, olim in ea existierint. ergo &

De Propositione

Propositio cum sit enunciatio iudicii, constare debet terminis exprimentibus, quos sententia
discrue sententiam, idcirco mittitur se, quapropter in omni propositione, adest, ut jam diximus, per
autum, autem, et copula.
In tribus capitulis dividemus, quae dicuntur, de propositio, in eis de quantitate, de
qualitate, de de variis eius speciebus. caput 1. in
De quantitate propositionis
Quantitas propositio est ipsius extensio quae desinitur ad extensionem subiecti; extensio autem sub-
iecti complexio omnium individuationum, in ipso contentarum, unde propositio universalis ea est
sive sum est universale, et suntur. **De variis speciebus**
Propositio particularis ea est, la in subiectum. est particularis et sumitur secundum quan-
tum extensionis partem assignatam. notio
Propositio singularis ea est, cuius subiectum est singularis et dicitur. **De variis significationibus**
est locutio, in propositio in locutio, vel ut dicitur, sequitur enim le yes propositio, in
s. simul enim subiectum propositio, ut dicitur, vel ut dicitur, sequitur enim le yes propositio, in
s. simul enim propositio, ut dicitur, vel ut dicitur, sequitur enim le yes propositio, in

5

De esta prop. 1.º

Conopsea

Enaparece falsos proinde sunt ex quantum falsitas. Quia si
nichil ausus pontis, qui praedicare debet influent, omnes qui falsum dixerint, delentur: quidam, et custodiendi
omnes, tunc praedicare in flumen, hanc proprorent praedicant falsitatem, et contendunt quae verum esse
neque falsum, quid enim inquirunt, delentur est custodit, et praedicat in flumen, dixit verum, ac praedicat
delentur praedicat, et non praedicat, falsum dixit, ac praedicat de falsis praedicat. Haec propositum est, etiam vera aut
falsitas de qua sumpta habet enim sensum determinatum ex euento praedicat unde si praedicat verum dixit be
falsitas de qua sumpta habet enim sensum determinatum ex euento praedicat unde si praedicat verum dixit be

Propone aliquando vera sunt, quia sapienter per se
alioquin false essent, & quia omnes gratia dei justificantur, sensus est eos qui sunt fidei per
lin de qua habetur

[illegible]

Opposita Propositionum et eorum persona habet similitudinem, opposita propositionum
et affirmativum et negativum existant. Ex eadem et sic eodem respectu.

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

120
propositio dicitur non est dictus pariter si non sit affirmativa et negatio. Iulius de anima
propositio est eadem in philosophia, dictus non est dictus in teleologia, igitur
propositio in animam propriam, ut ad rationem, et contrarias, tantum. scilicet sensu, igitur propositio
contradictoria sunt eae quoniam una, praedicat negat quod affirmat altera, igitur omnis homo est
dictus aliquis homo non est dictus.

Propositi contrariae sunt illae quoniam unamque negat, quam affirmat altera, ad hoc ut
transque possit dari medium, de quo omnis homo est romanus pontifex nullus homo est romanus
pontifex. medium denu potest. ita propositio una homo est romanus pontifex
propositiones contrariae, videlicet, recedentes, ad contradictionem: sunt enim compositae, ex pluribus
singularibus contradictoriis, unde proprie loquendo, unica erit oppositio contradictoria.

Propositi contrariae, non possunt esse simul verae neque simul false.
Probatur: ita enim non possunt esse quoniam una non potest esse vera, quin altera sit falsa, et vice versa
propositio contradictoria, de nam propositio contradictoria, se se mutuo repellunt, adque et duobus propositis se se
mutuo repellentibus una non potest esse vera, quin altera sit falsa, nempe si propositio quae repellit est vera, ea quae
eae repellit sit falsa.

Propositi contrariae, non possunt esse simul verae, sed possunt esse simul false.
Probatur: nam duae propositioe contradictoriae se se mutuo repellunt, adque duae propositioe se se
non possunt esse simul verae, ita enim non possunt esse quoniam una non potest esse vera, quin altera sit falsa, et vice versa
adque et duobus propositis se se repellentibus una non potest esse vera, quin altera sit falsa, nempe si propositio quae repellit est vera, ea quae
eae repellit sit falsa.

Propositi contrariae, non possunt esse simul verae, sed possunt esse simul false.
Probatur: nam duae propositioe contradictoriae se se mutuo repellunt, adque duae propositioe se se
non possunt esse simul verae, ita enim non possunt esse quoniam una non potest esse vera, quin altera sit falsa, et vice versa
adque et duobus propositis se se repellentibus una non potest esse vera, quin altera sit falsa, nempe si propositio quae repellit est vera, ea quae
eae repellit sit falsa.

Propositi contrariae, non possunt esse simul verae, sed possunt esse simul false.
Probatur: nam duae propositioe contradictoriae se se mutuo repellunt, adque duae propositioe se se
non possunt esse simul verae, ita enim non possunt esse quoniam una non potest esse vera, quin altera sit falsa, et vice versa
adque et duobus propositis se se repellentibus una non potest esse vera, quin altera sit falsa, nempe si propositio quae repellit est vera, ea quae
eae repellit sit falsa.

Si propositio sit negativa, praedicat universalis ipsius contradictionem, erit, propositio particularis singularis
universalis expressa, igitur, Omnis homo est animal, contradictionem, est, aliquis homo non est animal.
Si propositio sit affirmativa, praedicat universalis ipsius contradictionem, erit, propositio particularis singularis
universalis expressa, igitur, Omnis homo est animal, contradictionem, est, aliquis homo non est animal.
Si propositio sit affirmativa, praedicat universalis ipsius contradictionem, erit, propositio particularis singularis
universalis expressa, igitur, Omnis homo est animal, contradictionem, est, aliquis homo non est animal.

claudium acides.

[illegible]

Si equa quantitas mediorum ipsorum conclusio vera est: Est medius terminus nequaquam debet iniquis con-
 ditionem. **Prop.** nam conclusio est: **Propos.** affirmans aut negans, dignum et innotum conuenientiam
 intense, quod si medius terminus in ea reperitur, non iniquis. **Illa enim non affirmans,**
 quod adhuc insensibilis et explorandum aliter nulla quoniam in ea conuenientiam, aut dissonantiam
 inueniunt, adque si medius terminus reperitur in conclusione, adhuc insensibilis et explorandum est
 enim medius terminus in intellectuali comparatio dignum et innotum, cum eo, et iniquis
 innotum inueniunt aut innotum, inueniunt erga hunc non debet iste allegorizans. **Veritas est**
 parum, adque petrus est innotum, ergo petrus est parum innotum.

Quod semel aut iterum medius generaliter est, id est medius levis abel sumisatem et al univ. et sterin
 ubi nunc non tam debent esse termini in illis signis; et pluri medius hominus, solum solum posse
 prout in universitate in magnis. ³²⁵ non essent solum in illo signis, tunc enim quatuor essent in
 eo prout in duo extrema medius terminus duobus equi omnes, ad qui nisi medius terminus sumisatem
 equivalent, terminus ille enim duobus qui de duobus terminis terminus in unum prout in magis
 et minor; ad qui nisi sumisatem cum enim esset terminus particularis non pariter terminus
 non designatur quoniam alium ergo
 Nam per se non alioquin in unum hoc sumisatem a quo quidam hoc est solum ergo pluri
 in sumisatem sumisatem
 Regula 5^a

Regula 5.
Et si permissa negetur, inde sequetur id est ex duobus negantibus nulla valet conclusio. Quod si permissa negetur, inde sequetur id est ex duobus negantibus nulla valet conclusio. Quod si permissa negetur, inde sequetur id est ex duobus negantibus nulla valet conclusio.

Sicut plures debent esse termini universales in premisis quam in conclusione, sed si deducatur
conclusio universalis negans cum & iam non plures & ita non potest deduci conclusio negans
quia una e premissis si estiam negans de quibus una e premissis est negans et aliter parti-
culari, si deducatur conclusio universalis negans, plures non egent terminis universalibus in
premissis quam in conclusione; nam posito quod conclusio sit universalis negans, dico sic
in ipsa tenemus universales, scilicet ipsius subjectionem, ut patet quod propositio sit universalis propositio
que affirmativa, ut patet quod propositio sit negans, igitur ut plures essent termini universales in
premissis, igitur quam in conclusione. 3° debent repari in ipsis terminis universales, ac quia in
premissis quoniam una est negans et altera particularis non possunt repari per terminos universales
nam non solum sunt in ipsis terminis, scilicet utrumque que subjectionem et utrumque que attributionem
cum una sit particularis, quoniam erit subjectionem particularis, cum una sit affirmans, utrumque
particularis, attributionem duo igitur reparentur tantum terminis universales, scilicet subjectionem
propositio universalis, et attributionem negantis; ergo d.

Regula 1^a
Siquis querat quomodo ex particularibus unquam, id est ex duobus particularibus, nulla potest deduci
conclusio
1^a dicitur, nam ambe particulares vel sunt affirmantes vel negantes, vel una est affirmans et al-
tera negans; ad quod si de nulla potest deduci conclusio, quidem si ambe premissae particula-
res sint affirmantes nulla potest deduci etiam ut legitima duplicatur conclusio, medius terminus debet
sumi vellem sepele universaliter, ad quod si ambe sunt non potest sumi, nam non potest
sumi universaliter nisi accidat ut subjectionem aut attributionem alterutricum propositio, ad quod non
vel uni universaliter neque ut attributionem & utrum ambe sunt quidem non potest
pones enim sunt particulares, proinde utrumque subjectionem debet esse particularis
et non ut attributionem, cum enim propositio sit affirmans, eam non attributionem erit
particularis, ergo d. 2^a si ambe premissae particulares sint negantes nulla potest deduci
conclusio ut ex regula 5^a demonstrationem
3^a si una e particularis particularibus ad affirmans et altera negans nulla potest deduci
conclusio. si quia enim deducatur erit negans, esset negans, ut patet quod ex
regula 1^a sequi debet pro positionem partem, ad quod cum ambe premissae sint
negans una affirmans et altera negans non potest deduci conclusio negans; nam plures
debent esse termini universales in premissis quam in conclusione, ad quod si
conclusio negans, et si ducatur premissis particularibus, quoniam una esset affirmans et
altera negans, non plures essent nam ex hypothesis quod conclusio sit negans, ipsa con-
clusio singulariter universalis, igitur ut plures essent termini universales duo debent repari
terminos universales in premissis, ad quod cum ambe premissae sunt & una affirmans, al-
teram non potest repari, quoniam duos utrumque est in subjectionem subpositionem, ut patet
utrumque propositio sit particularis, cum una sit affirmans, ipsa subjectionem non singulariter
universaliter, non potest repari, ut patet in affirmans in particularis negantis quod singulariter
universaliter.

Regula 2^a
Siquis querat quomodo ex particularibus una sub premissis
minor quod sit minor, id est particularis, cum ambe premissae sunt affirmantes
maiores, ut cum ambe premissae sunt affirmantes et maiores, ut cum
una sit affirmans et altera negans, ut cum una sit affirmans et altera negans, ut cum

52 et attributum minoris; nam ut legitima sit conclusio nullus terminus debet in ea contineri
hinc accipi quodammodo premissis; adque si deducatur conclusio negans, cum major est affirmans
aliquis terminus non posito quod conclusio sit negans ipsi attributum debet majori
acciperetur universaliter generaliter autem particulariter in maiore, que ex hypothesis
maiori, ergo &

Solutio 2^a Pars nempe major debet esse generalis cum medius est subiectum maioris et
attributum minoris; nam si terminus debet saltem semel sumi universaliter adque nisi major esset
universalis, non sumeretur; nam non posset saltem semel sumi, quo ut subiectum maioris aut
attributum minoris; adque non posset sumi universaliter ut attributum minoris que ex hypothesis
debet esse affirmans, nisi ergo major esset universalis, hic particulariter generaliter ergo &

Regula 2^a pro figura prima
Illa negans est major vero generalis; debet cum mediis terminis, et attributum utriusque pre
missae una debet esse negans et major generalis;

Solutio 1^a pars nempe illa debet esse negans nam medius terminus debet saltem semel sumi univer
saliter in premissis; adque nisi una esset negans cum mediis terminis est attributum utriusque
sumeretur; attributum enim utriusque premissae affirmans, utriusque particulariter ergo &

Solutio 2^a pars, nempe major debet esse generalis cum & nam nullus terminus, debet saltem uni
versaliter in conclusione quam in premissis; adque nisi major esset generalis aliquis terminus
ex hypothesis quod minor debet esse negans, conclusio pariter esset negans, praeterquam quod major extremi
in ipsa sumeretur universaliter una tunc major esset universalis; cum debeat major extremus esse
ipsius subiectum sumeretur in ea particulariter. ergo &

Regula 3^a pro figura subalterna
Si minor affirmans conclusio sit particularis, debet cum mediis terminis est subiectum utriusque pre
missae debet esse affirmans et conclusio particularis;

Solutio 1^a pars, si enim minor esset negans, conclusio pariter esset negans, praeterquam quod major affirmans
adque cum mediis terminis est subiectum utriusque premissae, conclusio non posset esse negans, nam
terminus debet in ea saltem accipi quam in premissis; adque si esset negans cum major sit affirmans
que mediis terminis ut & major extremum enim, ut attributum conclusionis negans esset universalis
et cum particulari, in maiore affirmare, atque esset affirmans;

Solutio 2^a pars, conclusio nempe debet esse particularis, nam nullus terminus debet in ea saltem
accipi quam in premissis; adque nisi esset particularis conclusio, cum mediis terminis est subiectum
utriusque premissae, aliquis terminus saltem & minor extremum enim, ut attributum minoris affirmans
esset particularis, esset tamen universale in conclusione nisi ista esset parti
cularis subiectum ergo &

Regula 4^a pro figura praesens

Itaque ut affirmans conclusionem sit minor.

Si minor affirmans conclusio sit particularis,

utrumque negans major est major generalis habetur

Solutio 1^a pars, debet cum mediis terminis est subiectum utriusque premissae et subiectum et minoris
ut affirmans minor debet esse universalis, nam utriusque terminus debet saltem semel sumi
adque nisi major esset universalis, non sumeretur; cum mediis terminis est attributum maioris non
posset saltem semel sumi, quo ut subiectum maioris aut attributum minoris; adque non posset
sumi universaliter ut attributum minoris que ex hypothesis debet esse affirmans, nisi ergo major
esset universalis, hic particulariter generaliter ergo &

53

三

[Faint handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.]

9. *Logice*
10. *Methodo*

[Faint handwritten notes at bottom]

in 5000 ft. on a grassy slope - just a few feet from the water.

56. Certe timore superni criminum auctoris, qui etiam cum timore superni criminis
insufficiens est & tante erim sententia salutis illecebre, ut us deant etiam quae in dno videntur,
vel ipsi qui intelligunt, quem horrendum sit incidere in manus dei iudicis. Ergo
Et certe, ut de societate non solum arcenda sunt ab eis, crimina publica, sed etiam vocat
ad qui malis parantur temporaliibus, insufficiens est ad primam salutem & ergo
Inst. Jam videtur stare potest sub atheismo quam sub polytheismo & polytheismus
est admissa plurimum deum, ad qui salutis stare potest et dicitur quod sub polytheismo
ergo & neg. mag. et parit. ratio discernitur est quod non remaneat melius per ipsum
nisi sub theismo occurrat deus sub polytheismo sicut enim pagani admissi erant
Ergo ut premium multum, daretur ita etiam nigra tartarus ut adimplere plecteretur
Queniam 3° quoniam optabilior theismus est Atheismus de

Resp. Theismus est optabilior Atheismo nam Theismus ablatibilior est ex sententia qua
patet nisi perturbare hominum pacem & haec quilibet saltem ad qui theismus non patet nisi
ille enim non potest nisi & qui posito nulla fides, dula, erit neque via neque fortuna ad qui
suo theismo neque hunc enim & cum quisque impare, & quando patet erige
ne, aliqui patet theismo quisque & posito enim theismo saltem fontem, & ergo
nam um providentiam edum, quo quis liberetur ab ingratia hominum per se, & ergo
Et certe posito theismo deus existit, sublatu vero non existit, ad qui ablatibilior, & ergo
deum existens quam non existere nam si deus existat est enim summi boni principium a quo per
omnem universum si vero non existat, omnia sunt casus fortuito facti, quae necessi
tati buenda, ad qui optabilior est huiusmodi processu, cum summi boni principium quod
a casu servit, saltem quae necessitati subiacere, quanta criminis bonis amaret
vel sortis arbitrio vel fati rigore contingere possit, inopinalis ut in summam miseri
am datur bene sunt quanta in gratia desperat si nulli, precibus nullis quae necessi
officiis, possunt amari, ergo de

Ob. ille non est ablatibilior Atheismo ex quo multa orta sunt bella et discordia
et ex theismo multa orta sunt ergo
Nam non non ex sententia theismi orta sunt bella et discordia sed ex praedictis
autis hominum qui rebus sacris, quibus abutuntur, nulla bonis theismo imputanda
non magis enim haec mala sunt theismo imputanda eo quod eus occasione re
nunt quam iustitia et equitate imputanda sunt bella quae eorum occasio & ergo
nam ad qui nulla bonis exarsent, & ergo de. posito theismo a piti et sperant
mentem neque timendum, posito vero theismo speranda est felicitas eterna
mensendaque seges malorum eterna, ad qui optabilior est nihil habere sperandum
qui timendum quam habere speranda bona. Eterna et mala. Si enim eterna
timenda, ergo de

Inst. mag. Optabilior est si si in nostra potestate non sit haec bona si quis autem ista multi vident
in nostra potestate sit, non enim ergo de
Quidem melius esset, si habere sperandum non esset in nostra potestate, neque
ne, quod sperandum aut utant quod timendum est sed iuliumque a nobis dependit
non est ablatibilior si enim a nobis dependit, haec bona adquire aut mala pati
bonis nam si in nostra potestate sit, a nostra voluntate pendet, & ergo de
nam ad qui timendum est, si enim a nobis dependit, haec bona adquire aut mala pati
bonis nam si in nostra potestate sit, a nostra voluntate pendet, & ergo de

Queniam 4° quoniam sententia theismi est ablatibilior Atheismo si autem paranda
Resp. sententia theismi est ablatibilior Atheismo si autem paranda

in qua Levi sumum duntaxat incurritur damnum, dum in contraria sunt hominum in appo-
lissimum diuinem periculis sine ulla periculi aut commodi adque in sententia dei
in contraria vero. Atque in apperissimum discriminem si quis in deum existat, ut omnia sua
deus honorandum mare supplicium. Atque qui capitali perfidiam peccat augere, et si vero
nullus existat deus, qui deum confecti sunt, factumque quidem, voluptatum huius uile pre-
nunt quod quidem damnum. Si uero est, sed nihil habent reformidandum, post mon-
len nec dicit, dum si existat confessio illorum bonis elemis est remuneranda, ergo

Obj. Simili argumentum, posset probare, secundum esse politice sumum Theodora
nam et plures sunt dei aut non, si plures sint nihil est dignum, iis qui plures agno-
uerunt, si vero unus, nihil quoque ab eo habebunt reformidandum, qui uero dei
cum deum admitterent, omnia habent pericula, et plures dei, aut ergo talium
est Polytheismus.

Resp. Equidem maximum incurrit periculum, si plures sint dei, et omnes non agnoscan-
tur, sed magis est periculum, plures agnoscere quam unum, si unus sit
et in unum agitur, ut plures admittantur deorum, quoniam, cultu scilicet delicto et aliis peccatis, lupi-
bus, neccatur aliunde existentia plurimum deorum, nulla ratione nititur cum contra
Omnia uero est deum esse unum, ergo magna dei pericula.

Inst. debemus incertum incerte disponere. adque amplexando sententiam
Atheismi, certum in antea ponimus, ut scilicet fruamur omnibus voluptatibus, ergo
Polytheismus est Atheismus.

Dist. magis si omnia sint paria, conc. magis, si non sint, neg. magis, adque dist. min. se
le a non gent. paria, conc. min. et sunt paria, neg. min. ergo & neg. conc.

Adque am. debemus certum in antea ponere, si omnia sint paria, deest bonum, pre-
sens, quo fruamur, sit ex eodem predicto actionum futurum, sed quod certum, sed si non sint pa-
ria, sed si bonum, idemque certum, si bonum, infans, uolens, respectu boni, presentem
in, tunc non est anteponendum, bonum presentem, prout uis enim est, a fructu boni, appa-
renti, qui reus, sed minimi uis, ut adhibere, ad agendum bonum, presentem, et infans, pro-
qui Atheismus sententiam amplectitur, voluptatibus, quo fruamur certum in antea ponimus,
sed nullus est uolens, tale bonum, respectu boni, presentem, melius quod deus, presentem
nunciam esse, idem felicitatem, ut enim possunt voluptates saluare, animum, sed infans
fidem, parant, et in extremaque mala rapiunt, ergo

De existentia dei

Deus, qualis hic impugnetur ab Atheis, est ens, necessarium, Aeternum, increatum, quod
habet, autem, conuictum habet, que creatus, et uolens, tale ens, existens, negant Athei, affirmant Thei.
Thei se impugnant, Christiani asserunt, illud ens, esse quod genere perfectionum omnium
id est, deus, hoc unum uis probandum incurrit, aduersus Atheis, postea probabitur, id est
in deo, per se.

Propositio.
Deus existit.

Deus, inquit, est ens, necessarium, increatum, quod habet, autem, conuictum habet, que creatus, et uolens, tale ens, existens, negant Athei, affirmant Thei.
Thei se impugnant, Christiani asserunt, illud ens, esse quod genere perfectionum omnium
id est, deus, hoc unum uis probandum incurrit, aduersus Atheis, postea probabitur, id est
in deo, per se.

[illegible]

2um Argumentum Phisicum.

[illegible][illegible]

[illegible]

[Handwritten Latin text, likely a continuation of the previous page's discussion on fossils or minerals.]

6

3° *Quidam* *hujus* *Ordinis* *est* *Deus* *nam* *autem* *hujus* *ordinis* *est* *Deus* *necessarius* *nam* *entium* *conditor* *dilector* *quies* *et* *conservator* *ulque* *Deus* *necessarius*. *Ca. 44. d.*

Argumentum cum Philoſopho.

[illegible]

Argumenta moralia sunt etiam insuperabilia.

62 Argumenta moralia sunt ea quae depromuntur a voce consensu in oibus san-
ctis et a consensu populi. unumquodque porro est iudicium et 1° Argumentum a

voce, consensu populi. probat existentiam dei. Nullus est enim qui patitur se esse non experitur remouentis congruentia
simulacrum adque isti stimuli sunt existentiae dei argumentum inextinguibile. Ipsi enim
sunt qui oriuntur ab ipsa natura sua dei dei unde patet adque isti
muli oriuntur non isti stimuli sunt. fuerunt quae in oibus hominibus etiam in
uicis et relictis suis, adque stimuli qui sunt oriuntur. nulla enim alia ratio
affertur patet eorum necessitate et argumentum talis ergo

et unde isti stimuli probant existentiam dei qui non possunt originari nisi ab ipso
natura dei, adque isti stimuli non possunt originari nisi ab ipso natura dei
ulla ratio nisi ipsi, adque non a natura dei. Si natura animae non
recedens vel libens, adque neque est quidem non oriuntur a natura dei
si enim a natura animae libere, eas ad nullum experientiam adque non
eas enim in uicem patitur. ergo 2° non oriuntur a natura necessaria
et enim animae eas experientiam qualiter adque alia, adque animae et
uicem, essent quo maiora patitur, adque non est et non
diaper sunt et sunt per se patitur ita se habent adque animae iniquis habent
luti adque libens. ergo

Natura non est tamen concludendum eas si patitur ideo non oriuntur a deo qui a se
pe deus permittit ut obnoxietur in peccatoribus vox conscientiae, quid huius
perpetua resistunt.

2° consensus populi non est etiam existentiae dei argumentum. inquit
ille enim est qui est unanimes et unius animae existentiā dei et quae
non patet animae nisi a purissimo naturae lumine, adque consensus populi

non arguit existentiam dei est et non patet animae nisi a
1° quidem consensus ille est unanimes et unius animae. Ite enim est qui
uicem quod omnes populi non uicem et patitur dissonant, adque consensus

deus uicem si enim fides ad hunc patitur nulla fides fides tam
tam quae barbara quae exsignaret qualem deum habere debeat tam
habendum nonciat, nam quae fides tam ad hunc patitur, cuius mentem non

imbecilis uicem ad hunc patitur fides ad hunc patitur, cuius mentem non
illud aut ad hunc patitur quod non fides deus ergo. 2° consensus ille oriuntur a p
simo naturae lumine. vel enim locum vel enim animae, ut a purissimo naturae

lumi. adque non a natura. nam purissimo naturae lumine dissonant sunt generis, ad
interni aut externi. adque neque neque. quidem consensus ille non oriuntur a
pre iudicium factum internis. nam purissimo naturae lumine dissonant sunt generis, ad

factus imaginatio deus ad hunc patitur quae abripiunt adque neque neque
1° non autem a sensu factum, adque enim ab his enim non oriuntur a p
nam caplan superat ideo deus caplan. naturae patitur adque quae

quibus naturae deus est ut patitur deus, deus habet adque iudicium. 2°
non ad imaginem deus deus ab illa enim non oriuntur a p quae nulla

deus est ut patitur deus, deus habet adque iudicium. 2°
non ad imaginem deus deus ab illa enim non oriuntur a p quae nulla

64. **U**t autem illa series infinita esset contingens vel necessaria ad quod requiratur
 1° non potest alii contingens nam de quibuslibet alia accipere existensiam ad quod
 non potuisset nullum enim existit ens extra rationem collecti in se 2° non potest
 dici necessaria non resultat ex pluribus contingentibus ad quod series huius
 tantum non potest dici potius enim series resultat potest dici neces-
 saria quam series resultat ex pluribus 3° quam substantia potest dici resultat ex pluribus
 4° ad quod hoc dici iniquum est ergo a priori
 Et certe non magis supponi potest huius series quam supponi potest
 in se ipsum quod est absurdum quia si magis in se ipsum eo quod quidam
 eorum est ad quod absurdum est quod supponitur

proinde a priori est absurdum rationem autem aduersarij idcirco enim sequitur
 produci hanc series suam in se 1° enim quia alia quicquid in unum
 non potest existere yde ab aliis aliis quod eo quod produci hanc series
 quicquid effectus proprii sui in se 2° quia ut produci hanc series
 effectum non in se 3° ergo aduersarij in se 4° ergo

2° 2° reg. n° 1° 2° supponitur series illa infinita non sufficit ad quod ad ex-
 plicandam existentiam existentiam contingentium ad summam enim existentiam existentiam
 tam existentiam earum quod ad alia in generalis existentiam existentiam existentiam
 quod hoc in non existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam
 aut ad hoc est semper existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam
 quod ens necessarium existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam

3° 3° supponi potest quodlibet ens esse tantum necessarium secundum quod se
 pro aliquo tempore existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam
 aliud ens produci hanc series existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam
 infinitum ad quod facta hoc hypothesis necessarium non est in se 2° non est ut existentiam
 decem annis existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam
 ex eorum necessarium existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam
 sortis in una instanti et non necessarium in eorum ad quod hoc absurdum est in se 3° si illa
 esset existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam
 in non existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam
 esset invariabilis et invariabilis existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam existentiam
 invariabilis in una instanti et non in se 4° ut hoc sit rationem existentiam existentiam

4° 4° 2° Concluditur collectum non existentiam esse contingentem Ea quod ergo
 1° 1° 2° 3° 4° 5° 6° 7° 8° 9° 10° 11° 12° 13° 14° 15° 16° 17° 18° 19° 20° 21° 22° 23° 24° 25° 26° 27° 28° 29° 30° 31° 32° 33° 34° 35° 36° 37° 38° 39° 40° 41° 42° 43° 44° 45° 46° 47° 48° 49° 50° 51° 52° 53° 54° 55° 56° 57° 58° 59° 60° 61° 62° 63° 64° 65° 66° 67° 68° 69° 70° 71° 72° 73° 74° 75° 76° 77° 78° 79° 80° 81° 82° 83° 84° 85° 86° 87° 88° 89° 90° 91° 92° 93° 94° 95° 96° 97° 98° 99° 100°

[illegible]

et enumerare eorum dispositionum, possibilitum, quod suscipere possunt adque presens dispositio
est enumeratio eorum

Propter quod argumentum, videlicet licet nullum habeat autorem ille primus nullum
habeat potestatem habere dispositionem. Itaque per se ipsam rationem adfatiscentem, ad
habeat ut enim possunt habere latere et sufficere, et litterarum combinatio quoniam
vel sit enumeratio eorum, quod suscipere possunt adque combinatoria litterarum presens
merito ex eo distinetur sufficiens talis dispositio et sit. Et enim eorum quod
dispositio, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt adque combinatoria litterarum
dispositio, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt adque combinatoria litterarum
et nulla dispositio intelligitur a se ipsis. Ergo negatur.

Equidem dispositio presens, passet a causa facta eo quod sit enumeratio
omnium possibilitum quod suscipere possunt nulla dispositio intelligitur a se ipsis
et aliter sit. Et enim talis dispositio, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt
litterarum combinatio, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt litterarum combinatio
passet a causa facta eo quod sit enumeratio
minor est enumeratio, nam quod suscipere possunt, et sit, in se ipsa, non magis
quam necessaria est. Et enim talis dispositio, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt
et sit, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt litterarum combinatio
sicut exigitur et sit, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt litterarum combinatio
inordinata et aptissime dispositio, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt
inordinata rationem passet a factore et sit, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt
a motu fortuita dationum, adque hoc annua, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt

Obi. Exiguntur. Ordinem autem assumptum enumerare existens deus quin cognoscatur
sit et quod ipsius, actor videtur adque non cognoscatur a se ipsis.

10. Item, et enumeratio, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt litterarum combinatio
ipsius, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt litterarum combinatio
et sit, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt litterarum combinatio
cognoscatur a se ipsis, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt litterarum combinatio

Itaque tunc taliter plures cognoscuntur, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt
in se ipsa, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt litterarum combinatio
da conspicienda, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt litterarum combinatio
et sit, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt litterarum combinatio

Obi. 40. Enumeratio non probat existentiam dei, ille non probat quod est deus indigens
adque enumeratio est deus indigens, ergo.

Respondetur. Non est deus indigens in quo nullo modo elucet divina perfectione
qui in hoc mundo elucet, ergo.

Proprim. Ille est deus indigens in quo nullo modo elucet divina perfectione
hoc mundo, nullo modo elucet, ergo.

Respondetur. Ille est deus indigens in quo nullo modo elucet divina perfectione
in quo deprehenduntur deordinationes, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt

in hoc mundo deprehenduntur deordinationes, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt
deordinationes, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt litterarum combinatio

Equidem mundus, in se ipsa, non magis quod suscipere possunt litterarum combinatio
in se ipsa, non magis quod suscipere possunt litterarum combinatio

[illegible]

Quod. Aliter ex nihilo nihil fit atque per creationem sicut ex nihilo ex
creatio est impassibilis

Dicitur may. id est nihilum non potest esse principium aliquid in ratione may, id est
 et non existente non potest fieri existens, neg may sic dicitur quia in ratione ego arguo
 Equidem ex nihilo nihil fit eo sensu quod ~~aliquid existente non potest esse~~
 nihilum possit esse principium aliquid, neg, ut patet quod nullam habeat propri-
 etatem et causalitatem sed aliquid et nihil a se ipsis, eo sensu quod res
 existente fiat existens, ubi sunt Omnia entia quod nunc existunt, parva in credi-
 re, dicitur, Ipse non potuit Omnia entia creare, non potuit enim deus quod ea
 Omnia contineret, adque deus non continet Omnia entia ergo

Est magis quia ea continentur aut formaliter aut virtualiter hoc magis quia ea
continentur formaliter regnaq. de distincta minore reg carceq. Itaque res conti-
ni potest triplici vel sic a quidem deus reg patuit plane quin continetur sa-
cellum plurimum reg neesse non est ut ea continet. formam. Sicut aliter
magis quia producat sufficit ut ea virtualiter continet. ergo potius
ita ad quod preterit ex impossibili ergo nulla salubritas sine objecto, ad quod
creatur.

Determinatio ad quidam sine obiecto & deesse impossibile est
 Neg. maj. Creditio enim est factio practica, seu quae spectat ad obiectum suum, reliqua
 practica, non est sine obiecto, ergo
 Obso. Enimvero cum addimus quod existentia dei per existentiam componitur, non

quod est deum unum et quod est deus unus ad quem illa probatio est conclusio

Drallm. præpare Existentiā per Existentiā corporis, et Existentiā un-
parum per Existentiā deest aliqua, utique, adque probauimus erga

Quid pax, ineluctabile, quod non admittitur. Existens enim componitur, continetur neque
admittitur. Namque sic differetia mundum recipere non potest
sed etiam multum est. Existens ineluctabile, ut si probetur indigentiam ad eos qui non

millentur exitiis quam componunt sed & dirigatur ad eos qui eadem admodum non
est circulus utriusque quia probata fuerit quod ipse principium ad hoc admodum non potest

proponimus et ibi qui admittunt eadem sententiam componunt proinde ut qui nullo
mittant. plures enim adhibemus probationes alia deprehensum ab existentia componi
alio d. palam.

Quia non est iniquitas probatio in ab eorum existentia per se, sed alia ergo

nam cum patuerint, quod innumera Animalia nascuntur in Corporibus putrefactis
ad patuerint adque nec omnia sensu, case nascuntur, esse

revela naturam, ad quod animalia exungunt de qua

probat pinguis, non proferet exiliter, plurimum dantur, dogu consensu, pap.

Et ubi illi probaret eodem modo qui tam aequaliter circa plures dices

Dist. magi quidem uenabuntur. *Exap'a enim iudicat qdte; omnes stultici*

quodammodo ut periculum circa existentiam Dei oritur a paucissimo rationis; et
inde illam deinde inuiti ergo

Obi. 2^a ut consensus populorum probaret existentiam Dei deberet esse universalis; atque
non ex universalibus nullis quippe sunt populi apud quos nunquam pergitur idea

Dicit magis debet esse universalis moraliter concito maiorem, debet esse universalis
hanc Regem suum dignum nunciat.

Itaque universalis est conceptus moralis et metaphysica sed est que de ratione in
no intelligitur 2^a que de illa ne unquam existeret

legem ab consensu dei debet esse universalis, moraliter sed necesse non est
ut sit universalis, metaphysice ut quoniam ex ratione

lup ipsam ordine a puritate rationis hunc, appropinquat deinde, necesse non est
ut sit metaphysice universalis, potest consensus ille, non est metaphysice

sed est moraliter testatur enim utique, quodammodo esse populum apud quem ratio
querit aliqua capere sententiam, et si sint alii qui hoc negent non de ipsi est

adhibenda, quod sepe ignoramus linguas mentes que illarum populorum, proinde quod
non patuerit cogitare, alium deum habent, et opinantur, quod homines non

sunt apud ipsos templis cultum que religionis externum, cum patuerint isti populi
um interitus, calere absque ulla cultu externum, ergo

Satis, adque nunc consensus ille pro metaphysice deus, alio non probat existentiam
Sed satis, consensus ille non probat existentiam Dei nisi sit nomine naturae

adque non erit hoc naturalis, nisi sit ergo, sed quod
Sed non erit hoc naturalis nisi reperitur in illis, qui naturam humanam

participant adque nunc sit metaphysice universalis, non reperitur ergo

Negat magis et si non reperitur in illis, adque qui participat non deo sequitur
non sit naturalis, non magis, enim sequitur idem consensus non esse hoc naturalis

eo quod, adque non erit, quod sequitur non esse naturalis, adque non erit
duo ea quod, quod annuntiat que non ferant, adque non erit sequitur et sequitur

ut nunc, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit
neque, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit

cultura et laque, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit
adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit

Obi. 3^a ille consensus non probat existentiam Dei qui potest originem consensus
adque consensus populorum potest patuerit, enim de sua hanc, adque non erit

Existe, usam eo quod, generaliter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit
Sed magis, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit

Negat recurrit Theismi non fuit sufficiens ad adducendum hoc, ad predendam
Sed illa enim non fuit sufficiens, si quidem, adque non erit, adque non erit, adque non erit

tere, adque hoc, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit
inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit

inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit
inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit

inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit
inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit

inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit
inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit

inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit
inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit

inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit
inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit

inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit
inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit

inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit
inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit

inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit
inter, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit, adque non erit

71

instant

Un exemple plus familier vous verra la chose énoncée d'une manière
que vous ferez une procession avec des saints vous voyez quand j'ai dit
hier la prière. Pour les autres familles je vous remarque que la chose de
la seconde, est sujet de la chute de la première et en même temps la cause
de la chute de la 3ème c'est la que j'appelle une suite de cause et d'effet.

l'homme intelligent de l'ouvrage, s'il en venait tout près de se dire.
Rien n'est plus précieux, et tout est précieux dans l'homme, si quelque

72
Resp. Istam antiquitatem esse fabulosam, et ficticiam, illa enim est, quam
149 la fundamēta nihilum ad quod nullus ergo deinde minime non est quod attale
aliquitatem referant. Egipti et ceteri existentiā impensū sui quā apud eos
fuit unius mensis qui quatuor mensium, unde hoc annus, factis paluerunt numero
et nobiscum de eodem scriptis, tunc conuertere, preter ea ipsi numerant longam seriem
nonum per quas dii regnabant postea narrant hoc, in genere magis fabulam reddunt
tandem dolo quod illa series annorum immensa vera foret non ideo minus esset etiam hec
fabulosa quod ergo

adque mundus, non esset eternus quia aliquis numerus hanc esset infinitum
Ergo min. Numerus hanc paluit non esse infinitum, magis plures fuerint. Euentus
qui illum inminuerint, adque paluerunt. e.g. pestes, bella, et cetera. Ergo

Neq. min. illi Euentus non paluerunt perspicilliter inminuere numerum hanc, quant
uis etiam famosi fuerint pro nihilo reputabatur numerus hanc, qui per ipsos perierint
bellum aq. Ingenti inen quas reges, relative ad mundum unius hanc, est solus pugna
duorum hominum, destructio fastus regni est veluti destructio unius familie. pro

Ergo min. supponi potest. Euentus, diluvium uniuersalia, sicut illud quod contigit
longe nati, adque hac posita potuerunt plures Euentus numerum hanc, inminuere

Neq. mag. nullum diluvium generale contigit. Neq. aliqua iniquitas omni parte
hanc diluvium proinde de qua locutus nunquam habebat in scriptis, quod dicit non diluvium
canoe simile diluvium contigisset, totaliter perire debisset genus humanum, si
cum nati apud deum, nulla quā auxilio, potuisset saluari, preterea si tanta con
gissent diluvium, aut totum numerum hanc, aut non exstaret, si quedam, ex
non manuerunt exstarent, et postea fuissent cognita, si nulla antiquitas mundi
non ascendit.

De systemate Epicureorum.

Epicurei exquirunt ut absque omni sistema accidentium, circa mundi genesin, ad
famen, et unius adindecimant, naturā mundum esse eternum, et increatum, et ipsum
mirabilem quā quā ordinem, omni a casu fortuito palendū, ut autem mentem suam
querunt, quia eos duo sunt summarum principia, uacuum et Atomus. Vacuum est illud quod
immensum, in quo mouentur atomi. Atomus, sunt corpusculis perfecte dura, extensa, et
indivisa, Atomus sunt a se existentes, et eterne, sunt prope modum infinita, diuersa
vel figuris, aut sunt adlonga. Aliā natura aliā quā ad ratione aliā hanc quā anes.

Atomus et essentialis atomus, proinde quā ad eternam naturam. duplex est eorum natura
naturalis et reflexa, naturalis sive est quā deorsum mouentur pro insita sibi
aliqua motus reflexa, ille est quā Atomus, in aliam impingens ad ea reflexum. Motus
latus est perpendicularis et aduersus, motus perpendicularis ille est quā deorsum tendit
iuxta lineam rectam, motus aduersus ille est quā a linea perpendiculari deflectit
nam describitur Atomus iniqueto motu agitate, a linea recta deflectentes in se inuicem
impingunt, aliā aliā ad reserant, aliā in varias partes gestere sunt, ex ea reflexa
multiplici et adhesionem motu, proinde tandem presens mundi complexio et infinita, et
uinationem parit, quā deinde dant animalia, nosque et cetera sunt ex hanc hanc, nati es se
ni us caliditas, et ad ea nutrienda, exortus ab utere, erit, quā quā, latus con
quod spectat ad agitationes

Conclusio,

75

Præterea, cum et Systema Epicureorum.

Probat illud esse minus principia sunt falsa et absurda, quibus quæ positis non potest explicari huiusmodi omnis mirabilis, dicitur ad hæc supradicta sunt. Quod enim principia Epicureorum sunt falsa, nam iuxta ipsas Atomi existunt a se matris quæ est ipsius sensus, adque falsum est. Et quidem falsum est atomos existere a se, nam Atomi sunt partes mathematicæ, adque, ut prædicimus, materia non existit a se, ergo et illud falsum est etiam matrem esse ipsius essentiam, nam non potest mater esse essentia Atomi, quia si etiam essentia mater, adque, ut prædicimus, mater non est essentia mater, ergo.

De positis illis principis, non potest explicari huiusmodi omnis mirabilis, ut enim Atomi potuissent, efformare hanc aspectularem orbem requireretur ut Atomi sibi occurrerent et in se se invicem inpergerent, ut alia ab aliis reflecterentur ut alia aliis adhererent et mirabilia quæ in hac mundo capiuntur. Efformarent adque hæc omnia impossibilia sunt.

1° quidem Atomi non potuerunt sibi invicem occurrere illa enim non potuerunt quæ ab æterno moventur secundum lineam rectam, cum eodem velocitatis gradu, et eadem determinate adque Atomi ab æterno moventur. Et quidem Atomi moventur ab æterno, secundum lineam rectam, vel enim moventur vel potuerunt aliquando ab ea reflecteri, adque Atomi nunquam potuerunt et si enim potuissent ab ea reflectere, maxime per naturam dinamitis adque non potuerunt per naturam dinamitis, si enim potuissent per hanc naturam vel nativis ille esset ipsis essentialis, vel acci dentalis, adque nullum dici potest, et quidem non est ipsis essentialis, si quidem ab æterno derivate fuissent, et mater cum contra iuxta Epicureas mater perpendi talis vel quia a matre, externo impressus, fuisset vel quia sibi eum Libere. Con assissent adque neque, neque. 1° non fuit impressus, si quidem nullum aliud est preter Atomi, et non sibi Libere. Repugnat enim partes materie, abique influxu ingentis extrinseci aliquid sibi impertire, ergo.

2° Atomi moventur cum æquali velocitatis gradu, vel enim si vel una potuisset mater a matre, vel quia quid esset mater vel quia experirentur sibi sentiam et partes Atomi, adque neque, neque. Et quidem non quia neque, et mirarentur Atomi enim independentes sunt in mater, et a quibus mater.

2° non quia Atomi cum per se sunt eisdem nature et conditionis, præterea quæ libere nobis, 3° non quia, et moventur enim in vacuo perfecta, quod nullum ipsis affert resistantiam, ergo.

3° moventur Atomi secundum eandem determinationem, illa enim moventur quæ necessario abeque ingravitate quæ densum penetrant adque Atomi iuxta Epicureas, ergo.

4° moventur Atomi in eandem directionem, reflecti et refringi non possunt, ergo.

Ex Epicureis enim sunt perfecti Iure ergo

30. sihi adherentes non patiuntur mirabilia quae in mundo conspiciuntur efformare nam non nisi casu fortuito haec omnia mirabilia fluissent; ad quod absurdum est. Verum omnia quae in mundo conspiciuntur casu fortuito. Quoniam nam quod mirabilia quae in his diebus regnant, est constans et invariabilis; et ad quod omnia invariabilia et constans ut jam probauimus, non potest esse a casu fortuito ergo.

Et certe, ut ex concursu atomarum sibi adherentium exuenerisset mirabilis liquoribus compages requireretur ut omnes, si tamen, in se se invicem impigerent cum ex precise figura ex infinitis figuris possibilibus cum eo precise adfectus gradu quae necessaria erat huius universitatis informandi ad quod impossibile est ut si tamen fortuito casu in se se invicem impigerent. Si enim haec ita contigerent, dicendum esset fortuito casu, si tamen concursu solum fuisse confectum, dicendum esset fortuito casu solum si tamen, utique, ultra et haec quae aequalitatem in se et recte dicendum esset si dicimus esse ergo de de.

De Systemate Spinoze

Spinoza contendit illam esse substantiam, scilicet hunc mundi universalem, hanc substantiam unam vocat deum unde dea spinoza, est mundus, ista resolutis ut autem potentissimum systema suum stabilitatis habet definitiones axiomata, praecipua de primo loco quae est fundamentum huius systematis est illa quam affert de substantia, Substantia inquit est id quod in se est et quod per se concipitur, seu cuius conceptus non indiget altera conceptu. Ex hac definitione defluunt sic huiusmodi in se habet substantia est una nam si plures essent substantiae haberent attributa communia ad quae substantiae non possunt. Et enim habentia per se se invicem conciperentur ad quae substantiae non possunt, substantia enim per se concipitur et non per aliud ergo.

2^a substantia illa est increata, hoc probat ex illa axiomate, cognitio effectus pendet a cognitione cause, sed inquit, substantia unica est increata, et habet causam, ad quae substantia non habet causam, et enim haberet per causam quam conciperetur ad quae non potest per causam substantia enim per se concipitur et non per aliud 30.

3^a substantia illa unica et increata est infinita illa enim est inquit infinita, de qua nulla potest fieri negatio ad quod de illa substantia nulla cum enim sit una, et omnia continentur quae sunt et esse possunt manifestum.

4^a cognitio et extensio sunt illius substantiae nullum enim est aliud subiectum cui inherere possunt.

5^a Illa substantia est libera et si agat necessarii, quia iuxta ipsum a nullo principio extrinseco cogitur.

6^a Illa substantia unica increata infinita libera est Deus, praecipui systematis spinoze. Antequam quod ita sit et absonis probationibus, fulleantur ut ut per se possit eam intelligere et iuxta quod spinoza est materialista, et non admittit preter corpora unde illa substantia non est vera et proprie dicta cognitio sed posset neminem essentia physica iuxta alios est immaterialis et non admittit preter cogitationem, unde corpora nunquam existunt realiter sed intelliguntur tantum, illud systema repellendum namque incumbit tum negativum tum positivum.

¶ que concipi possunt per se et absque conceptu alterius; adqui in mundo innumera
sunt entia quae possunt concipi per se et sic corpus concipitur absque conceptu animae
et ceterum anima absque conceptu corporis et argo

¶ Cetera juxta naturam substantiae adhibere. Modestum substantia est id quod non
indiget subiecto inhesionis ut existat adqui in mundo innumeras sunt entia quae na-
tury in mundo existunt corpora adqui in corporibus existunt innumera entia quae
non sunt talia enim sunt entia accidentia independentia quod sunt partes in corporibus
a se invicem distincta et a se independentes adqui in mundo sunt partes
et cetera multiplex est in mundo substantia modo in eo sunt plures modificationes
res incompatibiles in eodem subiecto adqui in mundo plures modificationes
nam modificationes vel sunt animarum vel corporum adqui sunt in animalibus
humani corporibus sunt modificationes incompatibiles et quidem in animalibus
sunt modificationes incompatibiles. nam inter antiquas alia dubia non vult
uram et eandem rem una natura et altera ignorat una amat altera odit habet
habet adqui pallidum et nigrum cognoscit et ignorat alia dicit et adhiere sunt in eo
dem subiecto incompatibilia ergo et cetera incompatibiles sunt modificationes in-
compatibiles nam in corporibus alia sunt quae data alia spem alia morantur
alia quiescunt adqui plura spem et quiescunt et quies sunt in ano
et eodem corpore incompatibilia ergo

¶ Cetera si in mundo esset substantia cogitatio et extensio esset modificationes
adqui cogitatio et extensio non possunt esse ejusdem substantiae modificationes
ne enim non possunt esse de quantum una existit multitudinem partium et alie
na excludit aliquid extensio existit cogitatio una excludit et quidem extensio
existit et extensio enim supponit positionem partium extra partes et cogitatio
excludit illa enim excludit et quae non potest reperiri in subiecto compo-
sito adqui cogitatio non potest reperiri et si enim cogitatio posset reperiri
vel cogitatio facta reperiretur in singulis partibus subiecti compositi vel facta
diffunderetur per singulas partes subiecti compositi adqui neque requiritur
et primo non facta reperiretur in singulis et cetera facta reperiretur et cetera
cogitationes quod sunt partes in subiecto composito adqui hoc non passum
esse ergo et facta cogitatio non potest diffundi per singulas partes et nam si
daretur pars media tertia et cetera cogitationis adqui non possunt posse quod
et cetera substantia spinosa non potest dici deus nam deus diffusi potest deus dici deus
infinite perfectum summeque beatum adqui substantia spinosa non potest dici
infinite perfectum et quidem non potest dici infinite perfectum et cetera et quae non
sunt ne imperfecta debent esse adqui substantia spinosa debet illa spinosa
et cetera debent omnes imperfectiones quae in hoc mundo deprehenduntur
substantia spinosa debet debent nam ea tanquam in subiecto composito
adqui posset quod in subiecto composito debet debent et cetera debent
nam debent debent et ipsius modum et cetera debent et cetera debent

x quae se se mutuo excludunt et cetera et cetera et cetera et cetera et cetera

modi caliditatem dicere per de gaudio quod gaudent de deigne quod darent
adque hanc aliquid sunt ergo si non darent de deigne quod darent
de gaudio quod gaudent de deigne quod darent

20. substantia spinosa non potest ipsi summe creatura illa enim non potest quod contra
dici debet supne misera adque substantia spinosa dici debet illa enim dici debet gemme illi
que est subiectum omnium bonorum omnium malorum omniumque miserationum quod
sunt in mundo adque substantia spinosa est subiectum non ha miserie debent aliter
subiecta inferre adque substantia spinosa adque est quod subiectum cui possibile ergo
et certe deus ille spinosus debet esse subiectum omnium modificationum quod sunt
in mundo adque repugnat et est absconditum cum plus dicitur deus esse si spinosa
ita foret deus esset simplex et multiplex deus esset bonus in bonis malus in malis miser
in miseriis letus in letis deus esset in secreto natus in quadam quadamque deus esset
in fluio letus in parte superioris deus esset bene valens in rosa in pino in deo deus
esset in glacie frigidus in igne calens adque hanc omnia sunt aliquid ergo
21. substantia spinosa est unica si enim plures essent substantie haberent eadem illi
buta adque plures substantie non possunt aliquid jam non plures essent sed unica
ergo si non haberent eadem attributa generice aut specificie conc magi haberent
eadem attributa numerice neq magi si distincta minime neq conc

Itaque attributa triplicia sunt generice generice specificie et numerice attributa
ha generice sunt ea quod pluribus speciebus conveniunt attributa specificie sunt ea quod
pluribus individuis eiusdem speciei conveniunt numerice sunt ea quod unicuique
eiusdem speciei conveniunt et de his aliter distinguunt

22. si plures essent substantie haberent eadem attributa generice aut spe
cificie sed non numerice haberent eadem numerice attributa enim unus quod
ita in proprium esset nulli alteri conveniret parva plures substantie non possunt
habere eadem attributa numerice sed possunt eadem habere generice et specifi
ce seu possunt habere attributa similia ut humanitas patet et quod sit eadem numerice
de humanitate patet est tamen eadem specificie seu potest per se ipsam similitudinem
spinosa in eo sit quod confundat de humanitate specificam et numerice confusam
quod distinctionem cum diversitate possunt enim due res esse distincte et si sint per
se similes

23. si sit substantia infinita adque substantia infinita est unica ergo
unica est substantia non numerice
24. si sit substantia infinita debet contineri ergo
25. si sit substantia infinita debet contineri ergo

26. si sit substantia infinita debet contineri ergo
27. si sit substantia infinita debet contineri ergo
28. si sit substantia infinita debet contineri ergo

29. si sit substantia infinita debet contineri ergo
30. si sit substantia infinita debet contineri ergo

31. si sit substantia infinita debet contineri ergo
32. si sit substantia infinita debet contineri ergo

33. si sit substantia infinita debet contineri ergo
34. si sit substantia infinita debet contineri ergo

35. si sit substantia infinita debet contineri ergo
36. si sit substantia infinita debet contineri ergo

formaliter Omnia Entia possibilis non substantia infinita non potest esse
destructiva adqui si contineret formaliter esse illa enim esset sui destructiva
quae constaret partibus sese mutuo excludentibus adqui si contineret formaliter
innumera sunt ensi ut jam vidimus, si in corporibus sive in animabus quae per
mutuo excludunt ab eodem subiecto ergo

Adqui substantia infinita continere debet formaliter Omnia Entia possibilis
Quod substantia infinita ea est de qua nulla negatio fieri potest adqui nisi lo
conferret formaliter aliquid negativum posset de eadem ergo

Neg magis definitio haec de infinito quam affert spinosa est gratis conficta et
victis principijs ab alijs demissis contradiit. Iuxta res enim substantia infinita
ea est quae ita perfecta est ut nulla perfectio dari nec concipi possit male ergo
revertentes ad substantia infinita quae deberet eo de qua nulla negatio fieri po
tuit perfectio ipsa non possunt creaturis communicare adqui perfectio
res substantia infinita possunt creaturis communicare. Contra idem idem enim non pos
qui aliquando immutarentur in substantia infinita quae proportionem communicare
tur creaturis adqui in substantia infinita non immutatur nam magis
immutatur perfectio in substantia infinita ex quo et quam perfectio
res substantia infinita immutatur in esse finito hoc quod communicatur alijs ad
perfectio finitae non immutatur sic deo, ex eo quod substantia magis
descripta immutatur non ideo ex ipso immutatur ergo a parte formaliter

Quod substantia infinita debet continere Omnia Entia possibilis quod

Quod substantia infinita ita debet esse perfecta ut nulla perfectio
possit adqui non contineret formaliter Omnia Entia possibilis non esset ita per
ita ut nulla alia perfectio ergo Quod min.

Quod min. supponi potest substantia quae continet formaliter Omnia Entia
victis quae habent perfectio perfectio adqui ista substantia esset
perfectio ea quae non contineret ergo

Neg magis nam non potest supponi impossibile representatum et possibile
adqui si supponeretur substantia quae contineret et supponeretur impossibile
illa enim esset impossibile representatum quae constaret partibus sese mu
tuo destructivis adqui substantia quae contineret formaliter constaret
ergo et substantia illa si daretur et daretur quae contineret formaliter
non esset perfectio ea quae non contineret illa enim non esset per
fectio quae esset subiectum omnium imperfectionum quae sunt in illis Enti
bus adqui illa substantia esset subiectum ergo

Isti Extensio infinita consistit formaliter omnino omnino extensio non
possibilem i. partem infinitam continet formaliter omnino omnino possibilem
partem substantia infinita debet continere formaliter Omnia Entia possibilis

Dist. concess. substantia infinita in genere entis debet continere omnia entia possibiliter concess. substantia infinita in genere perfectionis debet continere neg. concess. et concess. Itaque substantia infinita potest infinita duplici sensu vel in genere entis vel in genere perfectionis substantia infinita in genere entis est est quae continet formaliter omnia entia substantia infinita in genere perfectionis est est quae continet omnes perfectiones possibiles et compossibiles

Quidamque substantia infinita in genere entis debet continere omnia entia possibiliter sicuti extensio infinita continet omnes extensiones possibiliter sicuti duratio infinita continet omnes durationes possibiliter in genere perfectionis non debet continere omnia entia possibiliter. nam substantia infinita in genere perfectionis debet tantum continere perfectiones possibiles et in eadem esse ad quod potest continere perfectiones possibiles et ad quod

Itaque etiam deus est infinitus in genere entis; ergo nulla solutio

Dist. sub. deus est infinitus in genere entis intensue capere sub. extensue neg. sub. Itaque deus dicitur potest infinitus in genere entis duplici modo vel intensue vel extensue infinitus in genere entis intensue est qui continet omnem perfectionem entis extensue vero qui continet omnem entem categoricalem. Quidam deus est infinitus in genere entis intensue eo sensu quod habeat omnes perfectiones quantum est ad seipsum sed non eo sensu quod in se formaliter contineat omnem categoricalem entem. Ita enim in illo quod nunc indicaret contradictionem ergo

Dist. quod deus formaliter continet omnia entia. nam deus continet formaliter omnes perfectiones ad quod entia sunt. totidem perfectiones ergo

Dist. deus continet formaliter omnes perfectiones genericas et specificas concess. nam omnes perfectiones numerice nega. nam est in dictis et in dictis concess.

Quidam deus continet formaliter omnes perfectiones genericas et specificas ad quod nulla sit perfectio ipsius contraria quae in ipsa non repugnaret sed potest continet formaliter omnes perfectiones numerice adhuc quoniam requireretur ut quod per se habentem includat formaliter continere quod ut probavimus contradictionem implicaret; sic deus licet infinite bonus formaliter et numerice non continet bonum habentem aliter hoc sicut eo quod deus sit simpliciter intelligens formaliter et numerice non continet intelligens quod ut probavimus hoc ergo

Constat ut ostenditur quod inmutabiliter contra eos existentiam deus scilicet necessarius. Causa quae est in omni entium partibus aliquid superest huiusmodi genus. Obellandum deus scilicet existentiam deus ad quod scilicet est in omni naturae formaliter in variis sibi singulis deum aliquid aliquid illius perfectionis contra speciem in indicatibus quod in praesente naturae sed contra potest scilicet aliquid aliquid quod licet habet inaccessibiles perfectiones deus in duplicem rationem distinguuntur aliquid deum ipsum respiciunt aliquid naturae possunt perfectiones propriis generis sunt infinitas, plenitas, intensitas, libertas, immutabilitas et unitas perfectiones quae operatur, operatur sunt scientia omnipotens et sapientia et providentia deus

De infinitate dei

Proprio deus est in se genere perfectionum infinitus

Entis deus est ens necessarium. Itaque ens necessarium est illud enim est quod continet omnes perfectiones possibiles et compossibiles ad quod ens necessarium

Stare ipsos Eternitas sum potest duplici modo intrinsece seu realiter et substanti-
ex extrinsece seu virtualiter et connaturaliter. Eternitas intrinsece sumpta est quodammodo
cessat. Existendi in se considerata, nulli proinde admittit instantia realia est solum
simpli in deo et aem excludit successionem. Eternitas extrinsece sumpta seu virtualiter
et connaturaliter est ipsamet coexistencia dei quod tenet ordinem ad instantia
sibi succedentia illa constat proinde infantibus aut rebus aut possibilitatibus proinde
quod est successiva in deo et sensu quod deus correspondeat entibus, rebus si sibi suc-
cedant aut saltem possibilitatibus quae sibi succedere possunt ut salvetur haec questio
statuenda est quod ratio durationis, Eternitas enim est species duratio quae a
tempore non differt nisi peres amplius dicitur ab eo velatio contentum tempus
constat instantibus rebus, per se propter futurum proindeque tempus esse reale aparte
rei a se cum totum ratio contentum tempus, ratione sui non esse reale sed tantum ens
abstractum, nimirum duratio. Iuxta eas est quod entium quod tenet sibi succe-
dentium. Enigigitur dicitur durare quando capitis, entibus sibi succedentibus
aut quae sibi succedere possunt igitur, mens sibi affirmat ideam temporis longi-
tudinem. Entia quae possunt esse et sibi succedere, remota quae per abstractionem
nem characteres distinctivos, quae entis solum quae in eis perpende ad ratio-
nem successionis, et haec est generata temporis ratio.

Propos. 1^a
Duratio non est ens reale sed mera relatio entium successionum proinde eadem
rationis ratio admittenda est quae posita facile explicatur. Tempus propri-
tates quae posita haec explicatur. Nam haec sunt proprietates temporis, nempe
quod ratio appareat velut ens extrinsecum, posita quod appareat tempus
successiva, consistere continuum infinitum ad quod posita haec ratione haec via fac-
ile explicatur. Et quidem explicatur quomodo tempus videatur ens extrinsecum
positum, et quoniam est mens entis et cum de se habet considerat velut ex se
se posita illud sibi representat ad quod cum mens sibi affirmat ideam temporis
illis sibi representat velut mens enim abstracta ab omni alio entium proprie-
tate et solum caput successionem attingat ergo haec successionem debet sibi
representare velut ens. 2^a Explicatur quomodo tempus videatur ens contin-
guabile ut enim mens possit tempus commensurare sufficit ut sibi possit effinire
mare maiorem quod minorem successionem, ad quod mens potest de illa enim potest
de quae potest attendere ad plura aut pauciora. Entia sibi succedentia quod
mens potest attendere hinc et diutius durat ens quod plura sunt quod existit hinc
filiis sibi succedentibus aut quae sibi succedere possunt ergo. 3^a Explicatur quo-
modo tempus videatur infinitum. Mens enim cum temporis ideam sibi affirmat
abstracta de omni alio, Entium proprietatibus et solum successionem at-
tendat, ad quod posita haec abstractio sibi sibi, ipsi videre debet haec successio-
nem. Explicatur quomodo tempus videatur mens continuum. Tunc enim tempus caput
tempus continuum cum caput entis sine interruptione sibi succedentia
et tandem explicatur quomodo tempus videatur infinitum. Tunc enim tempus caput
et quando capiuntur instantia patet de sibi ab eternitate succedere, et usque in eternitatem
et sibi succedere ad quod mens potest capere instantia patuisse ab eternitate ergo.

Propositio 24

Sententia adhibenda est reserenda circa Aeternitatem Divinam
 Quia nam iuxta Scholasticos Aeternitas divina constat instantibus realibus sibi invicem succeden-
 tibus et deo intrinsicis adque falsum est Aeternitatem divinam constare nam Aeternitas de-
 divina non potest constare quin dupliciter quodlibet constet entitatibus realibus sibi invicem
 et succedentibus adque durabilibus non probavimus; non constabit sed est mera realis
 abstractio ergo

et certe absurdum est dicere Deum esse mutabilem carterius abreviatur adque
 si Aeternitas divina constaret entitatibus deus esset & ille enim esset deus qui singulis
 instantibus aliqui sibi intrinsicum dependere et de novo acquireret adque si
 Aeternitas divina constaret de entitatibus deus per quod sibi intrinsicum entitates
 enim sibi intrinsicas continuo dependere et acquireret ergo

et certe absurdum est dicere Deum non esse singulis instantibus infinite per-
 sechum adque si Aeternitas divina constaret entitatibus continuos sibi succedentes
 huius deus non esset deus enim non esset qui singulis substantiis non haberet
 quas perfectiores; adque si Aeternitas divina constaret deus non haberet non ha-
 beret nisi partem sive Aeternitatis ergo

Propositio 25

Sententia Thomistica absona videtur ad explicandam Aeternitatem
 Quia illa enim de cuius principiis sunt magis naturali consentanea quibus qua-
 positis facilius concipitur quomodo deus sit Aeternus adque haec duo contra sunt
 quoniam deinde non haec sunt principia Thomistica nempe Aeternitas divina
 intrinsicam simplicem totam esse simul in deo connatave deus esse successivam
 ista principia sunt magis naturali consentanea ab 1. qui deus magis est deus dicere deum
 totam esse nam Aeternitas divina intrinsicae simplici est deus Existens
 Aeternitas quatenus deus totius durantis possessionem adque dicitur ergo
 2. magis est eadem naturali consentaneum dicere Aeternitatem divinam connata-
 ve simplicem esse successivam nam Aeternitas divina connatave simplici est
 existentia deus instantibus aut realiter aut virtualiter sibi succedentes adque
 existentia deus est successiva talis est enim qualis successiva entium sibi succedentibus
 aut realiter aut virtualiter ergo

2. positis illis principiis facilius concipitur quomodo deus sit Aeternus. tunc enim facili-
 concipitur quomodo concipitur quomodo deus semper idem permanens talis quae durans
 possessionem completam quia existat entibus realiter sibi succedentibus invicem aut
 quae possunt sibi succedere adque positis istis principiis facilius concipitur quomodo deus
 idem permanens ergo

Hae sententiae adhaeremus quodammodo adhaeremus magis naturalibus Imaginatio et per
 huius quae pingit sibi Aeternitatem constantem partibus carterius fluentibus absque
 hac Enumeratione Aeternitas divina est talis simul in deo nam istam substantiam de Aet-
 nitas divina non constat entitatibus realibus sibi invicem succedentibus sed est
 mens abstracta uti non explicandum est de ratione

Obij^o in eo datur successio in qua est presens preteritum et futurum, adqui in
Deo estb aliquin datur nunc mundum chequet nunc destrueret. ergo

Neg may ut non sit in Deo successio, licet datur presens preteritum et futurum
sicut quod existat instantibus rebus aut virtualibus sibi succedentibus adqui datur
potest concipiendi ergo

Inst nisi in Deo daretur successio, presens et futurum non sibi coexistere, adqui
absurdum est dicere presens preteritum ergo

Dist may nisi in Deo daretur successio realis ad virtualis presens futurum
con may nisi daretur in Deo successio realis neg may sic distincta minime nego con
sec. Itaque duplex est successio realis et virtualis realis ea est que consistit in
libus rebus Dea que instantibus successio virtualis est coexistens instantibus
rebus aut virtualibus sibi succedentibus. Aliquid enim nisi daretur sepe datur
successio utpluribus non in Deo presens et futurum coexistunt. ut enim non sibi coexistere
sufficit ut instantibus rebus sibi succedant a potuerit aut possint succedere in
ens quod ipsi coexistit idem semper reparet adqui d. ergo

Obij^o 2° Omnis duratio est infinita adqui duratio infinita est que
sua in se est ergo

Neg min nam duratio infinita est coexistentia ebris cum oibus instantibus
aut rebus aut possibilibus sibi succedentibus adqui illa coexistere non potest

Prob min si Omnis duratio sit intrinsece successiva duratio infinita erit pantheistica
secus adqui datur duratio ergo prob n

Prob min illa est d. que non concipi potest absque successione adqui duratio
non potest concipi ergo

Dist may que concipi non potest absque ^{successione} duratione aut reali aut virtuali conc
may que concipi non potest absque successione saltem virtuali neg may adqui datur
hic ut ex mago dicit

adqui duratio concipi non potest absque successione reali ergo nulla solutio

Neg satis probatur omnis duratio est species quantitas adqui species quanti
tatis concipi non potest absque successione reali ergo duratio

Dist may est species quantitatis continua ergo et sic magis duratio est spec
quantitatis existentie sumpta neg may sic distincta minime nego con

Itaque duplex duratio concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con
galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con
galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con

galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con
galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con

galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con
galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con

galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con
galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con

galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con
galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con

galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con
galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con

galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con
galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con

galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con
galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con

galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con
galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con

galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con
galatue concipi potest modo concipi potest vel congalatue vel entitativa, duratio con

90 Dist. maj. quae Existerent simul tibi Alteritati; tunc maj. quae Existerent successive tibi
nihil neg. maj. sic dist. nra. neg. conse.

Itaque res possunt coexistere aut simul aut successive. Quidem si duae res Existerent
simul tibi Alteritati; sibi coexistant sed si Existerent successive et diversi tempore non
inde sequitur quod sibi coexistant pona quae res coexistant sed successive non deo simul
reali. enim adest in ipsis successio ergo

Off. 11. aliter quoniam est dicere mundum esse Aeternum sed si Alteritas Divina Essentia
mundi esset Aeterna ergo neg. maj.

Prob. nra. mundus debet esse Aeternus modo Deus non patitur eum in tempore crea-
adque si Alteritas tibi esset simul in Deo Deus non patitur eum ergo

Enah. min. non patitur Deus mundum creare nisi patitur dicere quod ut mundus
Existat tibi tempore instant. adque si Alteritas sit tota in Deo Deus patitur dicere quod ut

Neg. maj. et scilicet Deus non patitur dicere quod ut mundus Existat tibi tempore
instanti. reali non inde sequitur quod non patitur mundum creare sed suff. ut ut
erit dicere, quod ut mundus Existat tibi instanti. virtuali aut patitur cum enim deo

na instantia patitur sibi succedere ut dicitur Deus servem illam infinitam instantium
possibilitatem sibi succedens in qua serie fuerit collatus iste mundus; hoc patitur
habet Deus dicere, quod ut instantia instantia patitur quod succedere sibi possunt

mundus tibi Existat ergo

De Immensitate Dei
Ille est Immensus qui diu. praesens est. cuius autem patet esse omni praesens in
modo: Cognoscens operatione et substantia illud est opus patens. Cognoscens quia ad
et cognoscit illud. est. tunc praesens operatione quod, oia producit et conservat illud
est. ut praesens substantia. et cuius substantia est. reliqua diffusa circa immensitatem
divinam multiplex fuit enim 1us eorum qui cum deum corporeum effingerent
includi. templis sensiebant. 2us manichaeorum qui eum deo admittentes principia
unum bonum et alterum malum, illud regionem lucis istud regionem tenebrarum
habitatione confangebant. 3us Manichaeorum et spelaeorum qui non alibi quam in deo
Existere cognoscant. 4us Manichaeorum, quibus cum eum dicentes spiritum non
posse Existere in loco negabant deum alique Existere quia alibi quam in loco. Occu-
re debuit et comparatione more in ea Existere contra eas res sit

De eo est substantialem immensum
Prob. Deus est ens necessarium adque ens necessarium est substantialem. Quia enim
necessarium est substantialem immensum ut ad aliquem locum specialem restringi.
tunc adque ens necessarium non est si enim est ut alibi esse vel a se ipsa, adque
1° quidem non potest restringi ad aliquem locum specialem ab alio. Et licet
non patet ab alio et quod est ab omni alio. Et licet idem adque ens necessarium non
independens ergo. 2° non potest a se, si enim a se ipsa restringeretur ad aliquem
locum specialem ille locus foret ipsi aut essentialis aut accidentalis; adque regio
requiritur quod in loco alique specialem non potest dici. Et licet necessarium essentialis
enim non potest a se, si enim a se ipsa restringeretur ad aliquem
adque natura Entis necessarii non magis exigit locum quam aliquid
loca tibi patet quam tibi independens. ergo et lo. locus specialem non potest
necessarium accidentalem, si enim patet et in loco in

ad quod eius necessarium non patet & illud enim non patet e loco in alium &
si ista migratio ipsius maiestatem deducat et mutationi ipsum obnoxio faciat
ad quod transire e loco ensi necessarii maiestatem deducit & ergo

Et certe deus est ens infinite perfectum ad quod ens infinite perfectum debet esse
diu presentem nam ens infinite perfectum debet habere omnes perfectiones prius
diu presentiam si presentia sit perfectio ad quod omni presentia est perfectio illa
enim est & quod melius est habere quam non habere ad quod melius est habere

Unde ideo deus non esset omni presentem substantialiter juxta cartesianos
quia aliaquin esset extensus et more corporum existens ad quod patet deus esse
omni presentem dicitur non sit & nam ut assererent cartesiani deum fore & debere
cognoscere modum existendi dei aliamque spirituum ad quod ut ipsi habet
ferebantur ignoramus modum existendi dei & ergo

Deinde non magis deus esset extensus et more corporum existens eo quod deus
sit substantialiter presentem quam anima dicitur presentem substantialiter presentem
extensa et more corporum existens est ad quod dicitur anima sit & non ideo est & ergo

Quoniam in quo consistat immensitas divina
Questio est admodum difficilis et intricata et circa eam sentiuntur Philosophi plu-
rimum vero Thomiste et scoliste juxta scolistas immensitas divina consistit in
sione formali seu in extensione qua constat ex simplicitatibus sibi adiunctis et
mera infinitis a deo ut substantia divina in ea sit diffusa ita ut tota sit in singulis
partibus illius extensionis igitur tota pars repetitur substantia divina quod est
pariter in illa extensione a deo ut sit tota in unoquoque parte in illa
men habeat tantum partem suam immensitatis

Thomiste respondent formalem extensionem scilicet et reponunt immensi-
tatem divinam in extensione quadam virtuali qua fit ut deus agat in
omnibus entibus distinctis realiter et extra se inuicem patet hoc quod dicitur
exemplo centri sphaerae quod etsi simplicissimum correspondet tamen aliis
is numeris quod infinitis propter aequivalentiam tota pars quod quilibet radius
inquit substantia divina et si sit simplicissima correspondet tamen aliis
entibus existentibus ut determinetur quid sentiendum sit de his opinionibus
statuenda est recta spacia ratio sit igitur

Propositi

Spacium non est ens reale ratione sui sed est relatiu tertium quod tenet
li coexistentium

Unde illa spacia accipit ratio qua posita explicantur omnes spacia proprie
ad quod posita hac & nam spacia proprie sunt quod videtur extra mentem
positum extensum simultaneo per se habere alium infinitum et connexum
reale ad quod hoc vox explicatur posita hac & tunc quidem explicatur quomodo
do spacium videtur extra mentem posita illa equum est mentis intellectus
ut quod cogitatur a se distinctum illud sibi representet tanquam extra men-
tem unde cum mens attendit ad relationem coexistentis entium eorum
ne debet tanquam extra se positam. Et quomodo sit

Extensum quod videtur debet constanti partibus extra se habentem positum ad quod spaci-
um videtur debet & cum enim mens sibi efformat ideam spaciū attendit ad
plura entia sibi mutua coexistentia relati; igitur coexistentia bonum videtur debet
composita ex pluribus partibus distinctis 3° quomodo videatur similitudine. men-
tis aut sibi efformat ideam spaciū attendit ad plura entia sibi mutua ali-
qua a caracteribus distinctis singularium entium sibi ad relationem coexistentia
attendit illa igitur relatio debet ipsi ad se singulari in illis entibus sibi quomodo
videatur per se naturale illud enim videtur debet & cum mens videt in eo entia
sibi coexistentia ad quod mens videt & ergo 5° quomodo videatur omnium
nam debet omnium videtur cum mens videt illa potuisse ab omnibus
coexistere ad quod mens videt & ergo 6° quomodo videatur infinitum
mens enim videt spaciū infinitum cum concipit entia in numero infinita
posse sibi coexistere; ad quod mens videt & ergo 7° quomodo videatur
commensurabile Mens enim videt spaciū commensurabile
cum concipit relationem distantia que est inter 2 & entia
ad quod mens videt & nam illa distantia major aut minor esse
potest entia ad plura aut pauciora inter ea poterunt coexistere
ad quod mens concipit & ergo 8°

Obj. Illud est ens reale cuius habetur idea; ad quod habetur
Idea spaciū ergo spaciū est ens reale.

Dist. may. cuius habetur Idea positiva conc. may. cuius
habetur Idea negativa neg. may. et dist. consec.

Itaque haberi potest Idea spaciū aut positiva aut negativa
Idea habetur Idea positiva si naturam sui conciperetur habetur men-
tis abstractando a caracteribus eorum distinctis sibi ad quod mens
videt ens reale si illius habetur Idea positiva sed si habetur p. Idea negativa
habetur non in de sequitur sed erit mera mentis abstractio que non erit de
proprietas & extensionis realis corporum et attendit quod appellatur relatio
non eorum coexistentia ergo

Propos. 2^a

Sententia scilicet quod inmensitatem divinam est reicienda
Prob. Nam justa scilicet inmensitatem divinam consistit in extensione
mali & ad quod divina patet & in ea enim extensione in ea enim extensione
divina non potest consistere inmensitatem divinam que est aut inpossibile
aut inutilis ad quod hoc Extensio formalis est aut & nam est illa Extensio
indiget loco ut existat vel non; ad quod si exigat est impossibile si vero
non exigat est inutilis. 1° quoniam si hac Extensio exigat locum ubi
stat

est impossibilis

¶ Illa enim est qua posita admitteretur esset progressus locorum infinitus
ad qui posita est enim locus qua indigeret esset ens reale, exigeret adhuc
aliu locum ad existendum ille locus. Aliterum est in infinitum & si
la Extensio non indigeret loco ut Existat est inutilis illa enim est inutilis
sive qua deus potest Existere ad qui deus potest & cum enim illa Extensio
sit ens reale juxta scolasticos tam deus poterit existere sine illa Extensione
quam Extensio sine loco ergo

Et certe illa extensio formalis non potest esse ens reale et positivum
quoniam spaciū generalem sit ens reale et positivum ad qui spaciū
ut patet inuis, non est ens reale sed mere mentis abstractio ergo

Præterea illa Extensio non est admittere quod posita deus esset multi-
plex ad qui posita illa deus tunc enim deus esset multiplex quando tot
essent substantia diuine distincte quod sunt partes in illa Extensione
ad qui tot essent nam juxta scolasticos totus esset in qualibet parte distin-
cta illius extensionis ad qui posita quod deus tot essent. Et deus enim
e.g. Existens nome totus posset distingui a deo quatenus existens
tuteus sicut pars Extensionis correspondens nome distinguitur a parte
que correspondet tuteus ergo

¶

Propositio III^a

Sententia Thomistarum insufficiens ad explicandam immensitatem dei.

Prob. Illa est qua posita non explicatur quomodo deus sit immensus ad qui
posita Thomistarum & non explicatur quomodo deus sit immensus ad qui
mensitas diuina consistit in extensione virtuali qua deus equivaleat aliis entibus
distinctis realiter et extra se invicem positis ad qui posita hac sententia non ex-
plicaretur & illa enim posita non explicatur quod non magis concipitur quod
que pars inada est absque de immensitas diuina ad qui extensio sit virtualis
non magis enim concipitur quomodo ens simplicissimum equivaleat extensioni
infinitæ entibus que infinita quam concipitur quomodo sit immensus ergo

Et certe juxta Thomistas deus est substantialiter alius presens sicut in
hunc spem est substantialiter presens singulis radicibus pandis ad qui dei
non potest entium esse substantialiter presens si enim esset substantialiter pre-
sens competeretur in se dem coexistendo gradum uti alius pandis illam radi-
cum ad qui non competeretur ergo

Et insufficiencia illarum Opinionum concludere est modum immensitatis
vine esse nati impemum, capum que mentis humane preten datari, nati
præinde indigere revelatione ut adstruatur qua propter manemus notissimam
in esse mentis divinitatis altitudine omnes exsuperant. Omnia que cum affi-
nita scrutantur sed precise investigantur quod quod est nati abuium est

gi

esse ex natura necessitatis nam deus ex natura sua independens summe
beatus sibi quae sufficiens est ad quod ens ex natura sua non potest ergo
non est necessitatus ab agente extrinseco: ille enim non est & extrinsecus
nullum est agens a quo potu erit necessitatus: ad quod extra deum nullum
est ergo

Preterea deus est ens summe perfectum: ad quod ens summe perfectum
est Liber nam ens summe perfectum debet habere omnes perfectiones: ad quod
Libertas ad deum est perfectio: melius est enim posse pro nobis agere quam
necessitari.

Obi. ille non est Liber qui fuit ab aeterna determinatione, ad quod deus fuit ab aeterna
determinatione ergo non est Liber.

Dist. maj. qui fuit ab aeterna determinatione necessario. Conc. maj. quid Liber
regmaj. et dist. min. reg. consec.

Ad quidem deus non esset Liber si fuisset ab aeterna determinatione necessario
sed si fuerit determinatus Libere nihil minus. Illa enim determinatio est
exercitium suae libertatis: parva deus fuit ab aeterna determinatione Libere nam
necessario. Ille enim qui potuit ab hac vel illud sese determinare ad quod deus
potuit ergo.

Subis. Licet fuerit Libere determinatus tamen non est Liber ergo nullas alius
Gratis subis. ille non est Liber qui necessario tenetur agere id quod ab aeterna
natura determinatur ad quod deus tenetur ergo.

Reg. maj. ex eo quod deus tenetur & non inde sequitur eum non esse
Libere, nam inde sequitur tantum esse in deo necessitatem consequen-
tem ad quod ex eo quod si non sequitur ex eo enim & quae est effectus
Libertatis ad quod necessitas consequens est effectus ergo.

Obi. 2a. ille non est Liber qui nunquam fuit indifferens: ad quod deus
nunquam fuit ergo.

Dist. maj. qui non fuit indifferens indifferentia electionis: Conc. maj.
in differentia suspensionis reg. maj. et sic dist. min. reg. consec.

Itaque duplex est indifferentia, alia electionis alia suspensionis: indiffe-
rentia electionis est potentia activa eligendi unum e duobus indifferentia
suspensionis est status voluntatis fluctuantis et incertae an agere debeat an non.

Ad quidem deus non esset Liber nisi fuisset in differentia electionis indifferens sed ob id indiffe-
rentia suspensionis non inde sequitur essentia enim Libertatis non exigit hanc voluntatis fluctuantem
incertam in eo. Porro deus non fuit sed fuit in differentia electionis ille enim fuit qui potuit
unum ad alterum eligere ad quod deus potuit ergo.

Propositio

Deus est immutabilis

Obi. ille est immutabilis qui nulla ratione immutari potest ad quod deus
nullus si qua enim ratione immutari potest vel nature existentiae vel ratione
perfectitudinis vel ratione deitatis nam ad quod negatur quod deus non potest
mutari ratione existentiae nam deus est ens necessarium immutabile

92 necessarium non potest & nam Enti' necessario essentialis est existentiā sed
92 itaque cui essentialis est existentiā non potest & ergo 2° Deus non potest mutari
ratione perfectionum ille enim non potest & qui inde novus acquirere nec vel crespo
lest deperdere, adqui deus & ille enim non potest & qui ab eterno habuit omni
que tempore necessario habet habet de perfectiones possibilis et composibilis
et adqui deus & ergo 3° non potest mutari ratione decretorum ille enim
potest & qui ab eterno tulit ad sua decreta et eas per posita non potest resurg
re adqui deus & siquidem deus tulit omnia sua decreta ab eterno vel enim & vel
aliquid potuit remanere indifferens circa ea afferenda et suspensus adqui
deus non potuit & nam quolibet indifferencia et suspensio prouenit ex ignoran
tia aut impotentia adqui ignorantia et impotentia excludunt a deo, ut potest
sit summe intelligenti summe potens ergo 4° decreta semel posita non potest
rescindere si enim posset & vel sine ratione vel auctore adqui neque neque
qui deum decreta semel posita non potest rescindere, si ratione nam deus
non est accusandus, leditatem et constantiam adqui si & inuandus esset
ergo 2° non potest sua decreta rescindere cum ratione nam si posset
cum ratione, etiam rationem deluisset et ignorare sua decreta per se adqui
non potest dici deum ignorasse & insistentia enim ab ipse imperfectio deo
non potest tribui ergo

Obij. 1° non est immutabilis qui ex natura gentis factus est agens adqui
deus ergo

Respon. 1° illi enim non est & qui a natura ab eterno factus adqui deus ergo
Brg. min. ille ex natura gentis factus est agens qui creauit mundum in tempore
adqui deus creauit & ergo

Dist. may. qui creauit & per actum temporalem ante may per actum eternum
neg may. et dist. min. neg consec

Quidem deus factus esset ex natura agente agens si creasset mundum in tem
pore per actum temporalem sed et si & per actum eternum, non inde sequitur
quod ex natura agente & inde sequitur tantum modo actum per actum ab eterno ha
buisse in tempore suum effectum parva deus creauit mundum in tempore sed
per actum eternum non vero per actum temporalem

Iust. ille non est immutabilis qui modo amat modo odio habet unum et
eundem hominem adqui deus modo & ergo eundem hominem

Respon. 1° deus ab eterno amat et odit sub diverso respectu consideratum quia
cum amica sint nuda et aperta oculis eius, videt hominem modo gratum modo ing
ratiu si illius potens est ipsi cum aliquis circumstantiis et eum diligit relati
ue ad statum iusticie odit vero relatiue ad statum in peccati suo statum
hoc deus non mutatur sed hominem ipsius homo fit ad iustum ac in peccatum
et deus ab eterno eum diligit ad id quod habet

Obij. 2° deus si sit liber non est immutabilis nam ille non est immutabilis
si sit liber qui potuit carere aliqua sua inueneri adqui si deus sit liber potuit
ut decreta de mundo conueneret ergo

Ad soluendam hanc difficultatem inuicem non

93

Libertatis cum immutabilitate quoniam nobilitas philosophus vocat enigma subter-
fissimum contra variis ex cogitationibus Philosophi quorum sententia de nunc exponende
sunt. Juxta scilicet primo decreta divina sunt talidem entitates deo inherentes
ipsi quae superaddite. 2° decreta divina sunt in deo contingencia, adeo ut po-
tuerint esse aut non esse. 3° continentur haec decreta non esse respectu dei
magis perfecti, ita ut non fuerint melius deo haec habere quam non esse
in ea transisset libertas divina quod patuerit deus haec decreta contingencia
ferre aut non ferre et in ea consistit immutabilitas quod deus non possit
carere aliquid sibi inherens magis perfectum, adeo et si patuerit carere
aliqua decreto, cum id non sit perfectum non dea non est immutabilis
sicque respondent scilicet ad argumentum

Ille dicitur magis qui potuit carere aliquid sibi inherens magis perfectum ^{con-}
qui potuit sed non magis perfectum negat et dicit non negat
Itaque actus in deo aut magis aut non magis perfectus actus magis
perfectus sunt id quod melius est habere quam non habere deo actus vero
non magis perfectus sunt id quod melius non est

Ad quidem deus non esset immutabilis si potuisset carere aliquid sibi
inherens magis perfectum sed si id quod carere potuit non sit magis perfectum
aut non dea non est immutabilis. Ille enim est immutabilis qui nec
novas perfectiores acquirere nec velere perdere potest; ad qui si id quod deus
carere potuit & tunc deus nec novat & ponere potest deus carere aliquid sibi
inherens sed illud non est ipsi magis perfectum sit v.g. decretum de mundo
ad qui illud non est magis perfectum illud enim non est quod melius non est deo
habere quam non habere ad qui hoc decretum melius non est deo habere
Siquidem nihil minus fuisset summe beatus et perfectus hoc decreto potest
ut vel non ergo

Responsio scilicet non est accurata eorum quae sententia
circa concordiam Libertatis cum immutabilitate divina est scienda
Prob illa non est accurata quae falsis nihil in principis, ad qui etiam
sunt principia scilicet nonum 1° quod decreta divina sunt talidem entitates
deus superaddite vel deum nihil minus esse imputabilem et si possit carere
aliquid sibi inherens modo illud non sit perfectum. 3° decreta divina
non essent alidem perfectiores ad qui falsa sunt haec omnia. primo quidem
falsum est nam falsum est dicere deum esse compositum ad qui
si decreta divina essent talidem entitates deus esset & nam idcirco juxta scilicet
vel deus non esset compositus quia est a entitates essent a se inseparabiles
et ab aliis deo formalitibus ad qui sunt contra separabiles ergo falsum
est & nam ille non est immutabilis qui transit ab uno statu positivo ad alium
unum statum positivum inherens deum ad qui deus acquirere potest
quod non est inherens deo non sit magis perfectum

94 Ille enim transit a quo non est intrinsece idem qui erat antea ad qui postea
quod acquirit non est ergo 3° falsum est. Nam ideo decreta divina non
essent perfecta, iuxta scilicet, quia non esset melius deo ea habere quam
non habere aliqui etiam non ideo ex eo enim non sequitur earum
esse perfecta ex quod sequitur tantum earum non esse perfectiores simpliciter
simpliciter, seu unum decretum non esse magis perfectum altero, aliqui
ex eo sequitur tantum ergo.

Responsio Thomistarum

Thomistae pro parte sua scilicet opponuntur contendunt, quod ex eadem
adum consistente, eo quod iuxta ipsas contingentia sit imperfectio
Responsum etiam Thomistarum scilicet, iuxta ipsas decreta divina nihil an
quirit preter adum in deo simpliciter, diversas quo status in ipso non
exigunt sed tantum variis relationes ad creaturas, si enim mutatio in intrinse
ca, quo distinguunt in hac relatione, subiectum et terminum subiectum est
adus dei simplicissimus, quem quod dicant decretum entis, tunc sumptum
terminum subiectum sunt ordinem, qualiter autem ad eam terminatur decretum
est connotative simpliciter. Itaque iuxta eas adus quo deus creavit mundum non est intrinsece
simpliciter ad ea quod decrevisset non existentiam mundi, quia adus ille potest se terminare ad existen
tiam vel ad non existentiam mundi sine novo adu sit, autem respondent ad objectionem.

Neg. min. Deus etsi potuisset creare de mundo condenda aliter tamen creavit, et aliquo
sibi intrinseco de alio non creasset, qui tantum privatus fuisset externa connotatione adus
sui, ad qui deus tantum privatus fuisset seu adus quo deus creavit mundum et si ipsi necessarius per
tuit habere relationem ad non existentiam mundi ad existentiam mundi, hinc Libentius dixerunt, quod
inducit namque subiectum et terminum cum potuerit contingere esse quod terminum seu talis
tali effectu exordiantur, nunquam potuit contingere esse quod subiectum, hinc nihil, si quod non
illa sonat quod terminum, nunquam deus quod subiectum igitur decreta divina entis, tunc
sumpta semper sent. eadem est connotative simpliciter, dicentes possunt habere relationes

Inefficax est sententia Thomistarum ad salvandam difficultatem
lem considerant quod Libentiam cum immutabilitate divina

Brevi duabus sententiis Thomistarum deum esse adum simplicissimum, id est
illum posse se se terminare ad existentiam aut non existentiam mundi, sine novitate, ad quod
hac sent. inefficax est, illa enim sunt de terminum unum rursus est obscurum et alterum falsum
ad quod unum scilicet et al. qui deus non corrumpitur in quodam deus sit simplicissimus adus, quod
libet actus presupponat necessario substantiam prae dictam facultate agentis ergo 3° falsum
est scilicet si deus illi posset connotare deus, tunc aut non existens mundi, deus quod
ta connotative simpliciter non arguerentur deus, status in deo ad qui falsum deus existentia mundi
usque et non existentia, non sunt idem effectus formaliter sumptus ad quod si digna, deus
non arguerentur aliquid eadem est causa formaliter sumpta, deus etiam deus, ex e
idem effectus formaliter sumptus, ad quod se decreta divina non arguerentur deus, causa formi
liter sumpta ergo.

Responsio nostra

His rationibus principis de decreta divina sunt in deo contingentia et si aliter sit necessarium deus
potius quam aliter non est deus magis perfectum, in hoc consistit deus, divina quod
nit tale potius quam tale decretum forma ipsius, autem immutabilitas quod deus
non posita nunquam potuit rescindere, unde sit. respondendum ad objectionem.

97 Haec opinio de multisque Deorum non nullum aduersari uidetur Aristati in ten pagin
 nas enim ossipientes Et Philosophi unum ens supremum admissum ceteros uero Deos
 ipso inferiores et ab ipso dependentes nullus quae sunt qui multos aequales et necessarios admitterent
 Unica unitatem dei errauerunt etiam multi inter historicos heretici in primis quoniam
 res a qua marci diuinitas huius non ualere consiliare existentiam naturam quae uis
 facimus cum existentia unius dei duo admissum summa enim omnium principia unum
 bonum a qua bona omnia et illorum malum a qua omnia mala promanarent hanc doctrinam
 nam delictis tenebris sepultam in hunc de sua protulit gallius omnem quae in doctri
 an et audaciam contra unitatem dei conuenit. Hippolyti Christianum prorebat et
 nitus sit.

Et certe si plures essent dii essent simul Liberi et omnipotentes; adqui repugnet plures
res nam si sint Liberi unus potest supponere uel creationem mundi; et aliter habere; adqui tunc
non erunt ambo omnipotentes et nam qui non uult creationem mundi uel potest habere in modum
creando mundum uel non; adqui si possit de tunc qui uult creationem mundi non est omnipotens qui
uero non uult si non possit aliter impedire ipse non est omnipotens. 1us quidem non est suffi-
cienter non est qui non potest quid quid est possibile adqui si de plures eadem ratione argo
Et certe si plures essent dii deberent habere supremum dominium in hunc orbem adqui repu-
gat eos habere uel enim sic mundus pendet ab uno tantum sed ab aliis singulis adqui scilicet si
si hic mundus pendet ab uno sic enim unus habet supremum dominium. 2us si ab aliis singulis
jam non habent illi enim non qui tantum habent partiendo mundi adqui si habent tantum
Et certe deus est ens necessarium adqui ens necessarium est unicum; nam ens necessarium est illud
illud quod existit quia infinita perfectio expostulat infinitam existentiam; adqui ens quod existit quod
est unicum; nam ens est unicum cuius scilicet existentiā expostulat infinita perfectio; adqui ens
illius expostulat scilicet nam ens illius expostulat existentiam infinita perfectio ut in ipso recipitur
adqui in illo unico recipi potest et ergo

Resolvenda sunt duo principia mathematicorum.
Primum illa sunt resolvenda quae sunt contradictoria adque duo sunt. & illa enim sunt contra-
dictoria quae simul sunt perfecta et summe imperfecta adque duo principia mathematicorum sunt. &
1. quidem sunt summe perfecta, nam sunt Entia necessaria adque. Et necessaria sunt. & illa enim
sunt summe perfecta quae debent continere omnes perfectiones adque. Entia necessaria debent ergo
2. sunt summe imperfecta 1. quidem enim principium bonum est. & illud enim est summe imperfec-
tum quod nec est dependentius nec independentius nec Libenum nec beatum adque. Ens summe bon-
um non est 1. non est omnipotens illud enim non est & quod non potest facere omne bonum
possibile adque non potest & si enim contraria residet principium malum. 2. non est
independens, perdet enim a principium malum in suis operationibus. 3. non est Libenum, nec
enim necessitate feritur in bonum 4. non est summe beatum. illud enim non est & quod con-
tinuo pagantem habet aduersarium ipsi. Quodlibet autem oppositum adque habet ergo
2. principium malum est Ens summe imperfectum. nam habet multitudine in summo
gradu adque malitiae & est summa imperfectio ergo deinde illud est summe imperfe-
ctum quod nec est omnipotens nec ut supra per contraria ergo

Et certe illa sunt scienda quibus positis non potest explicari permissio boni et mali
quam explicandam iudicari fuerunt; adqui his positis non potest explicari enim non potest se quare
vel totum bonum aut totum malum aut nullum bonum et nullum malum explicari; adqui positi
nam vel hec principia sunt a quibus equalia vel inaequalia adqui & sunt utriusque equalia, tam nul-
lum bonum et nullum malum erit in mundo si uero sint inaequalia aut totum bonum aut totum malum erit
in mundo. Quod si sint utriusque inaequalia & nam propter bonum totum malum erit in bonum, propter primum
et malum totum bonum erit in malum, adqui hoc posito nullum in mundo erit. Quales et oppositae mutua-
se habent erga se si sint utriusque inaequalia, tam totum & nam vel propter bonum totum malum erit for-
us malum vel malum totum bonum adqui si & propter malum totum bonum erit malum, et bonum pro-
pter bonum a contrario erga se.

Inter ea non potest explicari permissio boni et mali, positis ut principis nisi pactum inire
potuerint quo principium bonum permittit et malum, et utriusque, adqui hoc pactum non
laenunt inire illud enim non potuerunt inire quod repugnat naturae utriusque, adqui hoc
pactum repugnabile nam de natura est propter bonum facere primum legem possibile est propter
nati omne malum adqui hoc posito non potuerunt inire & unde natura erit si propter
bonum facere vel bonum possibile tenetur. Etiam impedire deo malum, patitur deo
luna si propter malum facere se malum possibile tenetur etiam impedire vel bonum erga se.

Difficultates quaedam in manu huius praesentem non uideat

Obi. Admittenda sunt duo, nati bonum propter malum non potest explicari permissio boni et mali non potest
pian propter bonum et mali adqui sub unico propter bonum non potest explicari permissio boni et mali non potest

Respo. Ad legem etiam si sub unico propter bonum non potest explicari permissio boni et mali non potest
queretur admittenda esse duo, nati bonum propter malum non potest explicari permissio boni et mali non potest
pian propter bonum et mali adqui sub unico propter bonum non potest explicari permissio boni et mali non potest
adqui, ut probauimus, nec illa posibilia sunt nec sub eis potest explicari permissio boni et mali non potest
um habet hoc ualidum argumentum ex hoc enim sequetur nec admittenda esse duo
propter bonum nec unicuique erga se.

Inter ea. Et quod non possumus quaedam malum comprehendere naturam dico scienda est non potest
assensio magis dare ostendamus hinc est et contradictoria esse duo, nati bonum propter malum non potest
ostendimus hinc sufficit nobis respondere negative argumentis huius seu probare ea non esse
evidentia et dare non demonstrare inpossibilitatem boni et mali sub unico propter bonum cum
unde rationes posibiles attulerimus ad demonstrandam ualidam de se erga se.

Respo. Ad id nam mala tripliciter sunt generis, mala natura malum per se et mala culpa et
qui hoc tria possunt explicari. 1. quidem mala natura, nam ea sunt in perfectione et de se
in perfectione adqui, possunt explicari permissio boni et mali non potest explicari permissio boni et mali non potest
nature humanae et conditionis creaturarum talis haec sunt 2. mala culpa per se possunt
nam haec sunt defectus morales in eis quae adqui haec possunt explicari permissio boni et mali non potest
Explicari & quae de se creaturis reperiunt in penam quae pro peccatis de se de se
de se reperiunt erga se. 3. mala culpa per se possunt explicari permissio boni et mali non potest
luz commissum adqui peccatum & potest explicari uterque possit saluum capi
pro summe uero sufficit ut patuerit huius concedere libertatem ad bonum et malum
sensatim adqui propter bonum per se ualidum patuit. Nam enim propter huius concedere
qua est uerum et magis de se beneficium adqui Libertas & illa enim est quae
homo potest bona ad se sibi comparare et quae ipsi non conceditur nisi eam
tione ut ista bona acquirit adqui uero Libertas erga se.

Et certe illud est uerum, huius in hoc malum est huius habere quam habere
malum est huius habere libertatem per se ualidum enim hoc est.

fatali quae necessitati non subiacet adque melius est ut hoc sit Dominus ergo
 Breiter ea ille patuit concedere hoc Libertatem qui patuit Exigere cultum Libe-
 ritatis habitus adque digne poluit nam patuit Deum Exigere cultum qui patuit sumum
 congruit habitus magis quae de et maiestatem in deum nam adque cultus Libera-
 magis congruit habitus hoc enim sunt ratione praedicti praedicta quae possunt Deum adque ratione
 est diligere adque hoc patuit magis congruit ratione congruit deum adque et ratione
 Libera-ten quam necessitate ergo 2° cultus Libera- magis etiam de et maiestatem
 diuina ille enim magis docet ex qua maior gloria in deum redundat adque
 Exultu Libera- nam cultus Libera- est ut hoc est quia voluntate sua perat an
 ad rationem Timorem et adoracionem dei absque ulla necessitate adque maior
 gloria in deum redundat quod hoc ex voluntate ergo

1° Deus est summe bonum adque Ex summe bonum non potest permittere peccatum
 ergo Neg min. 2° Ex summe bonum possit permittere peccatum duo sufficientia sunt Ex illud non te-
 neatur adque secundum omnem extensionem suae bonitatis 1° quod eo ipso posset habere rationes sufficien-
 tes permittendi peccatum adque hoc duo certa sunt 1° quid enim non tenetur adque si enim
 tenetur adque omnia bonitas sit infinita tamque tale potest quam Ex patet talia tenetur
 conferre oibus habitibus dignis et indignis adque beneficiis passibilia adque non tenetur adque
 enim creaturae adque sunt tantum adque beneficiis passibilia deus non potest talia et tanta ipsi
 ipsis conferre beneficia quoniam maiora posset etiam et plura conferre ergo

2° certe deus non tenetur adque bonitatem conferre creaturis beneficiis passibilia adque bono
 sua sapientiae iustitiae et independentiae adque conferre adque beneficiis passibilia esset deus
 limitatus non esset amplius sapiens indignis enim sicut et deus Ex conferret
 adque non est amplius sapiens si 2° ergo 2° si enim non esset amplius iustus ut patet quia
 non posset omnino punire amplius praedictis bonitate 3° non esset amplius indepen-
 deus tenetur enim ratione deus bonum passibile adque ulla lege ulla distincti-
 one et ulla ordine ergo consulenda sua bonitati deus tenetur adque suis adque bonis 2° eo
 ipso quia non tenetur adque secundum totam extensionem suae bonitatis potest talia
 rationes sufficientes permittendi peccatum nam eo ipso quod non tenetur adque deus est
 relative adque creaturam de si exus bonitas non esset infinita adque si bonitas deus esset
 adque creaturam quasi non esset infinita potest habere sola enim difficultas quae hanc
 permissionem metaret esset ne adque bonitate infinita

Quod min Ex summe bonum debet esse ita bonum ut nullus corapi non possit adque possit un-
 api Ex melius esse quod permittit peccatum ergo

1° min. Potest concedi Ex quod non permittit peccatum adque illud Ex esset melius permittit
 peccatum ergo

Resp 1° Neg mai nam illud ex quod supponitur vel illud ipse necesse vel differre
 quia si necessitas impeditur iam non est possibile Ex enim illud praedicta bonitatem et et
 Ex esse Libera- quod et independentis adque si necessitas iam non est Ex 2° si impedi-
 at Libera- ergo potest illud permittit praedicta non esset per se quod

Resp 2° min esset melius extensive conc min intensive neg min ergo 2° itaque Ex potest
 dici quod magis melius altero vel extensive vel intensive melius intensive intensive
 quod continet praedicta magis beneficiis praedicta melius extensive illud est quod magis
 iudicet beneficiis adque non est sed non esset melius intensive Ex enim quod diuina Ex
 ret beneficiis posset habere rationes sic a gendi

1° deus non potest hoc concedere Libertatem nam eam concedendo ipsi pre-
 uideret ab usum adque non potest deus concedere

Neg. min. si enim Provisio dei nulla tenus, insuat in abusus libertatis deus potest illam concedere. Et si quis providet abusu ad qui Provisio dei nulla tenus insuat, ergo quod animam antecedit sed subsequitur abusu libertatis in illam non insuat ad qui Provisio dei non antecedit. Et nam ideo deus providet abusu libertatis quia est futurus esse abusus, non vero est futurus quia deus ipsam providet, ergo.

Et si min. cum Libertatem non potest deus concedere hoc quam hostis, infensissimus, ut possit concedere ad qui ut hostis, infensissimus concederet Libertatem magis, proinde abusus, ergo.

Est. mag. illam non potest concedere eadem maius. Ergo magis, alio maius, neg. mag. Ergo.

Quidem deus non potest concedere hanc Libertatem eadem maius, quo eam concederet hostis, infensissimus, sed potest eam concedere alteri maius hostis, cum infensissimus eam dedit.

Si se beneficium verum passet concedere ad intentionem ut denteretur in malum, proinde donum, et si sit in se bonum fieret malum propter intentionem illius qui concederet, sic qui

hominis, foras excederet, haberet gladium ut sibi vitam eriperet, donum istud, et si bonum in se fieret malum ex intentione illius qui dedit, contra si d. q. nec suis subditis

haberet in gentem pecuniam summam ad subleuandam eam, misericordiam quam vis prei-

deret plures, esse ea abusus, nihilominus esset beneficium erga eos, subditos, reus quidem

exemplis quas preiudicaret suis, bonis abusus, proinde hostis, infensissimus, concederet

sed non eodem modo, hostis, quoniam eam Libertatem concederet ut ea hostis abusus, sed non sic se gerit deus, dedit hanc Libertatem quia in se verum est beneficium

Et quidem quodammodo esse abusus, illud non impedit quia Libertas

hunc in se hunc relative ad intentionem dei conceditur hanc ut ea ut alius bonum

non verum ad malum.

Est. Libertas illa, si sit beneficium ad qui non est, ergo. Neg. min.

Et si illa enim non est beneficium quam homo ipse accipere nallet, ad qui Libertatem

ad qui, cuius providetur hoc accipere nallet, ergo.

Est. mag. quam accipere nallet, proinde illi, ipsi Libertati intenter, conc. mag. proinde

abusum quidem providet futurum ex sua culpa, neg. mag. et dist. min.

Quidem, si illa non esset beneficium, sed et si accipere nallet propter abusu-

quem providet futurum et sua culpa, non inde sequitur quod ad qui beneficium non

ut sit beneficium, sufficit ut ad se bona et ad talis accessu, veniat bona, ad quendam

ad qui Libertas est in se bona et concessa, ut et proinde nallet accipere, sed illud abusus

non est abusus Libertati sed homini qui sua culpa ea abusus.

Sed ad qui, et si illa non sit beneficium, sed tamen deus eam non potest hoc concedere

ergo, nisi salutis.

Et si suus non magis potest deus eam hanc Libertatem concedere, magis providet abusu-

sum quam pater potest concedere. Et si in filio quo providet, illum se se recedunt

ad qui, pater non potest, ergo.

Neg. mag. et pater non potest, sed discrimine est quod pater sit relative ad filium, cum

provisio particularis, cuius officium est in vigilare conservationi filii sui, nec ullam provida

possit habere rationem, dandi gladium quem providet, pro filio suo, nocivum, contra dandum

ut provisio generalis, qui non tantum tenetur in vigilare salutis, sed etiam consensum

liberi, legum generalium, quae sanxerunt, proindeque possit habere rationes, per se, et

Libertate sapientia et iustitia, alii, quae attribuitur, propter quod non habet rationem, autem

accidit, et malum quod providet, ergo.

Est. deus tenetur impedire abusu Libertatis, si possit, ad qui deus potest, ergo, tene-

tur deus, ad non concedere Libertatem, sed impedire ipsius abusu.

Neq. min. non bonatur. Jeus efficaciter impeditur abusus Libertatis; id est: si concedatur homini
auxilia suppressenda quibus qd bonum existeret aut a malo avertatur et illud quid penam
sufficiens sine prestat erga

Resumunt. Auxilia quae Deus, conferet his quibus exultantibus essent gratiae sufficien-
tes ad quod Deus non potest eas his concedere, ergo non sufficiunt ut talia corporaliter, neq. min.

*Cum enim illas gratias deus non potest conferre hoc quod reddunt dam magis peccatores, id
qui gratias sufficientes reddunt ut pole. quod nunquam habuerant effectum et sentiantur potius in per-
nicium horum ergo & qd p*

Dis namque quæ redeunt ex natura sua concipi; culpa hominū regum sic distinctim regere.

Itaque duplici modo quodam sufficienter possunt reddere hominibus magis peccatores, nempe vel ex natura sua vel ex culpa hominis, reddunt ex natura sua, quando non possunt in se sentire habere nisi ad rem impellendum ad peccatum, reddunt ex culpa hominis quando hoc possunt ab abusu.

difficilius deus non possidet si ex natura sua reddantur & sed si reddant ex culpa hominis
non ideo requiritur deus non possidet nam deus palpat illas conferre quae sunt in agnitione
reficiuntur; ad qui etsi reddunt hoc magis peccatores ex culpa ipsorum sunt habere magnum
beneficium; tamen sunt & quam dicitur quod pariter sit in oratio esset bonum.

Ques. p. q. un magis recte et ingratum adq. d. i. e. p. a. q. d. p. o. m. o. g. r. a. t. i. a. s. u. f. f. i. c. i. e. n. t. e. s. r. e. d. u. n. t. h. o. m. m. a. g. i. s. p. e. c. c. a. t. o. r. e. m. s. e. i. e. x. c. u. s. p. a. i. l. l. u. s. n. o. n. s. e. o. e. x. n. a. t. u. r. a. s. u. a. i. l. l. a. e. n. i. m. n. o. n. e. x. n. a. t. u. r. a. s. u. a. q. u. e. e. x. c. u. s. a. n. t. h. o. m. a. d. u. t. a. r. d. a. p. e. n. a. t. a. v. i. t. e. q. u. e. p. r. e. s. t. a. n. t. a. d. e. a. u. t. a. r. d. a. a. d. q. u. i. g. r. a. t. i. a. s. u. f. f. i. c. i. e. n. t. e. s. p. r. a. e. s. t. a. n. t. b. e. n. e. q. u. o.

Sub ad quod Eligam Deus non potest dare gratias quae reddant homin magis peccatorem ex culpa huius ergo null solutio

Enab. salis. Deus posset huius conferre gratias efficacias quibus adjuvius ceteris opera
rebus bonis; sed qui potest dare gratias efficacias quibus non potest conferre gratias
sufficientes quana duntaxat hominem magis peccatorem erga Deum.

Enao mix non magis potest. Sed dare gradus sufficientes quod a alon habet gradus
efficaces quibus velut quoniam medietas quod habent medietatem non quod certa. Egen sa
non magis potest illi dare medietatem un quod prevideat ipsi non ad un fone ad qui medietas non potest.

Itaq; maior partem ratio discriminis est triplex. 1^a ratio est quod me solum
ex natura sua sit egnato radium et egnatus non possit effocere quia sit ipsi radium

Ac contra gratia, sufficiens, non tendit ex natura sua ad malum, hoc cum
possit se habere, sicut bonum vertere. Ratio est quod medicus, tenetur ex iusticia et ex
officio suo dare medicamentum quod vera sciat edoceri ocululum, tam illi.

Effectus quo dante nec canendum quod certa sciat egrotis propulsum. Eadem dñe me
canendum non sit gualitum, set debet n contra gratia non sunt de mla sed p
ra dona dei pram de qule deas non est curandus quod set minorem gratiam d

amisi majorem possit dare unumquoque non magis, Deum debet accusari quod non sit
majorem quibusdam quam totis qui daret beneficia pauperi posset ab eo accusari
quod non daret, igitur majora, adque dare non posset accusari ergo 3^a ratio est

Insta dicitur deus non potest libenter hoc concedere, illam enim non potest quod est malum ad quod sit etiam bonum
 Dist. min. illa est per quam hoc innumera mala sibi comparant ad quod per libenter hoc concedit
 Dist. maj. si non dependeat ab his, illa mala sibi comparare conmajor si dependeat. neg. min. et
 Dist. min. neg. consec. Quod si libenter esset, et non nolum si per eam hoc sibi innumera
 mala compararet et non esset in eorum potestate illa vitare, sed si sibi libet malum non libet
 bonum ex sua culpa, nihilominus non nolum sed e contra bonum, et eorum beneficium
 sibi debet tam exinde debet beneficium quam afflicción ab illi a neque callidum debet
 sibi beneficium eo quod afflicción nullo bono sibi comparare possit, quoniam etiam
 illud ad malum ut non vitare possit, ad quod afflicción ergo. Sed propter libenter hoc
 sed ab his per se, illa mala vitare ad eam sibi componere jam non in libenter
 bonum sed in malum quod per se refundi debent ergo.

Insta dicitur, ideo dicitur beneficium quia per eam possumus acquirere bona, ad quod
 pariter per eam possumus perdere erga pari modo sibi debet mala.

Dist. maj. sed est in nostra potestate ad acquirere aut non perdere conmajor ex
 natura, neg. maj. sic dicitur min.

Quod enim de his pariter dicitur, quia possumus de sed est in nostra potestate de
 quod vitare, ergo ad bonum aut ad malum, unde ab hoc pendet quod ad hoc potest
 ut quomodo illud vitare proutque ipsi imitari debet aut vitare aut ad quod

Dist. 2^a peccatum non potest existere sub uno principio bono illud enim non potest quod
 repugnat sanctitati. Unde ad quod peccatum repugnat et ergo.

Neg. min. illud enim non repugnat quod nulla tenet, contra maculat sanctitatem dei ad quod peccatum
 nulla tenet, contra maculat si enim contra maculat vel phisica vel moraliter ad quod requiritur requiritur
 1° non phisica sedum enim peccatum ad deo cognoscant ipsius sanctitatem contra maculat vel non mo
 rali tenet ideo enim quia deus ad illud quod dicitur aut necessitate aut illud committere. Licetiam po
 sitivam, daret ad quod una e contra a peccata avertit mirando tenendo, bona beneficium permissio
 ad ad quod deus dicitur ergo.

Insta ad quod saltem moraliter peccatum contra maculat illud quod contra maculat moraliter de cui
 Lex naturalis iustitiam impedit peccatum, ad quod Lex naturalis iustitiam deus ergo.

Neg. min. Lex naturalis iustitiam solum habet, et non deus si enim in ratione propter quod hoc tenet
 tenet impedire peccatum, non valeant prodes ipsi Lex naturalis non iustitiam ad quod ratione prode
 quod hoc ratione hoc tenet iustitiam quia pars sunt natura propter quod debent se de iustitiam
 iustitiam, e contra deus potest habere iustitiam ratione permissio peccatum quia afflicción deus natu
 ralis non tenet eadem erga possumus et erga hoc ergo.

Insta deus infinita deus prosequitur peccatum sed per infinita non potest illud permittere ergo.

Dist. min. non potest illud permittere positive tunc min non potest et negative neg. min. ergo. Neg. consec.

Itaque potest duplici modo sibi deus permittere peccatum vel positive vel negative, deus per
 mittit peccatum positive, si dicitur daret illud committere, illud permitteret negative, si non
 modo non impediret.

Quod enim deus infinita deus prosequitur peccatum non potest illud permittere positive sed potest
 negative ille enim potest deus potest non impedire peccatum quod qui potest non impedire illud enim
 qui non tenet illud impedire, ad quod deus non tenetur si enim tenetur et vel propter se deus
 tenet hoc, ad quod neque deus neque deus non tenetur propter se deus enim tenetur quia peccatum
 tenet ipsius iustitiam aut contra iustitiam ad quod peccatum neque iustitiam primo non tenetur
 ut iustitiam deus enim non tenetur nisi quia deus tenetur ex iustitia deus habet
 peccatum iustitiam ad quod deus non tenetur ergo 2^a non potest ipsi deus iustitiam ut jam praedictum
 est 2^a non tenetur propter hoc ideo enim tenetur quia deus iustitiam ipsius est iustitiam ut ipsi
 in peccatum iustitiam concedere ad quod deus non tenetur ut ipsi deus iustitiam.

ipsi erim fenelur factum eadepere qua sunt apperdiens necessarice natura eorum adqui
impeccabilitat non est apperdiens ergo

Inst si deus infinitus odio prosequatur peccatum effectus illius sibi debet esse infinitus
adqui si non impedit peccatum effectus non esset infinitus ergo

Res maj non magis effectus illius odii debet esse infinitus quam effectus amoris infiniti
debet esse infinitus adqui effectus amoris non debet deus infinito amore prosequi peccatum
adqui effectus illius amoris non est si enim esset infinitus crearet homines perfectissimos tanque
prebas ut non possent concipi magis propter adqui non crearet ergo

Inst adqui posito quod deus infinito odio prosequatur peccatum non potest illud perire
hanc negativam nam deus ut ens sapientissimus nunquam potest agere absque motivo
legitimo adqui deus non potest habere motum legitimum permittere peccatum nega
tive ergo

Res maj ille enim potuit qui potuit habere rationes sufficiens concedendo habere liberum
et bonum et malum versatilibus adqui ex probatis et premissis deus potuit habere rationes innumeras
quas ignoramus potestas scilicet ex sua sapientia libere et independenter ergo

Quod min si deus habuit aliquod malum permittere & maxime aliquod bonum potuit
nullum bonum potuit esse ratio sufficiens ergo

Res maj preter bona quae deus potest evincere ex peccato potest aliquid habere rationes potestas
ex sua sapientia et nobis ignotas cum enim deus sit infinitus potest habere innumera motiva quae
intelligentia nostra capere non valeat ergo

Res maj deus potuit evincere ex peccato permisso innumera bona etiam ipso magis
et si illi ignoramus non possumus asserere non posse ea educere ergo

Quod min ut bonum esset malum sufficiens permittere peccatum debet compensare malum
quod a peccato oritur adqui nullum bonum potest & compensare malum infinitum ergo

Quod min peccatum est malum infinitum adqui nullum bonum potest compensare
malum infinitum ergo

Res maj nam illi non possunt asserere nullum bonum posse compensare malum infini
tum qui non cognoscunt omnia bona quae deus potest educere ex peccato adqui cognoscimus
preterea sit in animis uelut diximus adqui est bonum quoniam compensare potest quicquid
longe malum superare quod resultat ex peccato illa enim ex qua magis redit ad bonum
gloria quam ex iustitia ipsi per peccatum offata adqui magis redit ad bonum ergo

Inst deus potuisset illa bona producere absque peccato adqui hoc posito non potuit illud per
mittere ergo

Res maj ut bona educat ex peccato sit malum sufficiens illud permittere non requirit
curiosum modo potuerit ea compensare sed sufficit ut deus potuerit sapienter uti peccato
permisso ad ea producenda et habere rationes legitimas ea bona ex peccato educendi pa
tius quam ex alio medio adqui hoc ita est nemo quae nequam contrarium demonstrabit cum
nemo possit comprehendere deservit sapientia et scientia dei et ea quae habet
agere negativa cognoscere

Quod min Ex ista principium malum nam datur in nobis motus concupiscentiae adqui illi mo
tus oriuntur a principio malo ergo

Quod min ut illi motus oriuntur a principio malo sed ab bono adqui non ab bono
Res maj neque a principio bono neque a principio malo procedunt sed a principio
ipsi nam actus anime nostrae oriuntur a nobis adqui illi motus sunt delicta quae
nostrae naturae actus sunt amarum adqui ad desideria quorum bonum est
cum appetimus adqui amor dei datur in nobis delictum est

104
Prob. mag. illi non oriuntur ab anima nostra qui sunt in nobis sine nobis, adque illi mal
Prob. mag. illi non oriuntur... Libere, conc. mag. necessario neg. mag. dist. consec
Adqu. Deon non oriuntur a nobis Libere quod sunt. Unde sequitur quod oriuntur necessario
quod sint nobis inde Libere nullum. quae rationem conferant sed nihil minus se
spontaneis et es magis spontaneis quo divisione. De ratione existantur quod sufficit ut ab anima
nostra producantur.
Adquidem. Nos malis non producit quia necessario nisi consequenter ad alios unionis animae
et corporis, quae quidem oriuntur a Deo, sed quod illas alios instituit propter seipsum et
rationes et ita derogare non tenentur unde si deus potest punire peccatum eo quo
deus semper est generalibus, ita etiam potest esse causa occasionalis et in ordine ad illo
num malum producantur rationem.

De Scientia Dei

Triplex est dei scientia prima simpliciter intelligentia quaeque mens possibilis cognoscit
scilicet. 1. visionis, quae videt res in qua cunctae temporales differentiae existentes seu res
praesentes et futuras. 2. quae vocatur scientia media, ea est quae videt res sub condi
one futurae. 3. quae vocatur scientia necessaria, ea est quae videt res sub condi
one necessaria.

Deus est omnipotens
Prob. Deus enim est ens infinite perfectum adque ens infinite perfectum est ens omnium
debet habere omnes perfectiones, adque scientia omnium rerum est summa perfectio ergo
Et certe ille est. Omnis enim qui res per se tam possibilem tum existentes in qua cumque
paris differentia appropinquat novit adque deus novit. Et per se possibile cognoscit
Deus cognoscit quae quae sunt cognoscit per se adque res possibile sunt cognoscit
ille enim scit quae quae sunt sufficienter determinata adque res possibile sunt cognoscit
interdum ille enim scit quae quae sunt sufficienter determinata adque res possibile sunt cognoscit
ut constans ergo.

Unde per deum est omnipotens, adque non potest esse quin res omnes possibile cognoscit cum non nisi
per possibile cognoscit circa ea, non posset. Excerere videtur quam producantur ergo.

Deus cognoscit res in qua cumque temporis differentia existentes res enim ille non solum praesentes
vel praesentes vel futuras, adque deus cognoscit tum per se quidem cognoscit res praesentes et praesentes
et illas enim cognoscit deus quae sunt intelligibiles, adque res sunt et illae enim sunt quae
ipsimet creaturis cognoscuntur adque res praesentes et praesentes creaturis sunt et cognoscit
res futuras, res enim vel sunt necessario vel Libere figura adque deus cognoscit tum
et cognoscit res necessario futuras, ita enim cognoscit deus quae sunt appendices
necessaria ab eo cognoscitur.

Adqu. per necessario futurae sunt et habent praesentia contra
dictionem necessariam cum quae de necessitate ergo. 19. deus cognoscit res futuras alias enim
cognoscit quae sunt intelligibiles adque res Libere futurae sunt et illae enim sunt quae sunt ab eis
non determinate futurae. Adqu. res Libere futurae sunt et illae enim sunt quae sunt ab eis
qui eo ipso quo existunt in tempore sunt et non enim res eo ipso quo desunt existere sunt praesentes
tenet per modum quae futurae sunt, sunt determinate futurae ergo.

Et arg. dea respicere futura non esset intelligibile quia esset contingentes adque
cunctis sine ratione et non actiones praesentes et si contingentes sunt nihil minus intelligi
utrum adque eadem ratione passim esse per Libere futura contingentes et tamen esse intelligi
utrum deo enim res praesentes et si contingentes sunt tamen intelligibiles quia si admodum
quae sunt praesentes non potest supponi eas non esse praesentes adque pariter cum res sunt praesentes
ne

[illegible]

Quoniam igitur, et potest quod sit apud peritissimum, et sapientissimum, debet ea omnia cognoscere
quae nullum influunt in opus suum, ad faciendū actiones, et bene futura nullum periculum dūcunt
quae in ordinem hunc non entium physicum influunt, ad faciendū res debere futurae. Et quidem in
ordinem physicum illae ex influunt, quae cum materia, hunc notat, quare statim agere
aut inhibere possunt, ad faciendū res debere futurae possunt ergo. Et in ordinem naturalem
ex influunt, a quibus pendet imperium fortuna religionis, ut scilicet, ut ab actio
nibus debere futurae pendet ergo.

Obv. 1.º illa non est in deo admittenda scientia que vocatur haec liberabit ad quod presen-
tia deo operatur erga

Na der hoare d'gode
 Seg'min illa rgr naef hoam l'berato quie nullat'q' influit in ad'm ergalunã
 ad'q' presen'cia dei nulla tenet de nam presen'cia dei ex simplex intuitu ad'q' d'pare futuri
 ad'q' intuitu non de nam nagi p'p'r intuitu ad'q' d'bere p'p'r in op'am influit quom'm
 intuitu ad'q' presen'ci; ad'q' d' intuitu ad'q' presen'ci; n'rb ergo de

Quia enim illa non est liberabitur quia posita actus non potest non existere quod quia posita praesentia
actus non potest
non potest non existere impotentia antecedente et debentati de deo conueni
impotentia consequente et debentati de deo conueni et sic dist. 6

Quodam presentia quibus non est liberum & actus praevisus non potest non evenire
impotentia antecedente sed etiam si non potest non evenire impotentia consequente nam
de sequitur illa enim non nocet libertati ita enim non nocet libertati quia consequentia
tamen voluntatis exercitium est quia inscia effectus actus impotentia consequente per se
actus praevius actus non potest non evenire impotentia consequente non ergo antecedente nam
id non potest non evenire quia praevius id est actus ille praevius quia est futurus
est effectus futurus quia actus est & libere determinatur ad illum ponendum ergo

Inst. adque prout nullo modo adus ille non potest non credere nam prescientia
 diuina non potest falli adque si adus adea prescientia posset non credere poss. et falli ergo
 Negari non magis enim prescientia diuina posset falli eo quod be quam illa in eis potest falli
 cumque ea habens se de lege si possit non sedere, adque ut go mea te ergo te

Grati, mi se nos aded presura non Queniel falleretur prescienti. Si ergo nos ad presu-
la pugil non Quenire potest falli praesumptio dei

Dist. consec. scilicet a Deo prescitis possit non provenire potentia / sublimitatis consec. potentie
mere possibilitatis / nec consec.

Quare duplex est alia per se habens alia per accidens, patens a futuris, scilicet, ea est quae potest supponi ad aliam reductam cum sit reducta patens a futuris, et est quae non potest supponi ad aliam reductam.

Quidam si res presens posset non evadere potentia futura scilicet posset falli presen-
tia futura sed etiam si posset non evadere potentia nunc posset falli non inde sequitur
quod posset beat. enim falli posset presens leg. divina non sufficit ut res posset non beat. scilicet
autem presens posset falli leg. divina non sufficit ut res posset non beat. scilicet
posset supponi de re actu, sicut cum ad leg. hunc ambularem ut virgo mea posset falli non sufficit
utrumque illi posset non ambulare sed requiritur ut illa posset non ambulare ut potentia illa posset sup-
poni de actu redacta supposita forma divisiones parvo. actio presens posset non beat. scilicet

prescientia potest non esse si autem actio non eveniret non esset prescientia unde actio
et prescientia sibi mutuo conneclantur adeo ut una non possit esse sine altera

Inst. potest supponi rem non evenire nam quod ad est possibile potest supponi ad quod po
ssibile est ut res prescisa non eveniret ergo

Dicit mag^r nisi fiant suppositiones contradictionis conc mag^r si fiant reg mag^r dist^r m^rbe
Quidam duntaxat est possibile potest supponi quando non fiant suppositiones contradictionis
sed si fiant non potest ergo cum patet sed est possibile est ut non sed est quando videtur
sed non potest supponi cum non sed est quin fiant suppositiones contradictionis potest po
tibile est sed hoc fiant suppositiones contradictionis tunc tenentur quando supponeretur
deum simul previdisse et non previdisse ad quod previdisset. Quod si supponeretur
illum previdisse ex hypothese si supponeretur eum non previdisse non potest quin suppo
nem non evenire et esse prescientiam si enim supponeretur eam posse non evenire suppo
neretur eam non esse prescientiam ergo

Obij^o si prescientia non nocet libertati tam non est infallibilis illa enim non est
cujus defectum potest dilatare habere ad quod defectum prescientia dei vincit. Libent
potest aliter ergo

Dicit mag^r cum defectum potest etiam posita prescientia dei conc mag^r sublata pre
sentia dei reg mag^r dist^r conc ed

Equidem posita prescientia dei defectum illius posset aliter se habere ponere
centa et infallibilis sed si sublata tantum prescientia dei possit aliter se habere non
inde sequitur quod non sit infallibilis. parva defectum prescientie potest aliter se
habere antecedenter ad ipsam sed ea semel posita non potest aliter se habere si autem actio
seus antecedenter ad meam actionem potest aliter se habere et non ex hoc sed po
la semel mea actio non potest supponi non esse et hoc quidem cardui non est presentem
necesse libertati sicut mea actio non nocet libertati ad quod iuris respectum et si non
possit supponi non existens ergo Obij^o 3° illa non est deo habenda quia posita nullus
amplius est habenda cura de salute vocat ad quod posita prescientia dei nulla comp
est habenda ergo

Reg m^r de enim non esset nocenda quia prescientia dei influet in nostram salutem ad
modum ad quod nulla genus infirmitas illa enim non influet que non antecedit sed subsequitur
nos nostras meritorias aut demeritorias ad quod prescientia dei ergo

Subij^o ut deus providet ut esse salvandum vel non si prius quanta sint mea scelera salvaverit si po
sterius quicquid agam damnandum erit ergo

De hoc quaeritur annullus est huiusmodi medicum ad opem nam vel deus providet eam esse
necesse vel non si potest et si non potest medicus non morietur si prius quicquid agat medicus morietur
Saniter inquit est inveniendum in seminare nam vel deus providet illud esse onerum vel non si
prius et si non inveniatur avertit si postea. Licet in seminare non avertit eodem modo possit
inquinare me eodem modo possit inquinare fratrem in seminare precipitare nam vel deus providet me
hodie mori vel non esse vel non si prius quicquid agam moriar si postea etiam si usque
usque ad profundum ignis descendentem non moriar

Reg non aliquam deus supponit. supponit enim deum previdisse hoc non esse salvan
dum vel non independenter ab operibus suis previdisse ad quod hoc factum est deus enim previdet
en esse salvandum quando previdet eam esse salvam per bona opera sua consequuntur previdet
saltem eam esse damnandam propter scelera ad ipso committenda

Obij^o 4° quod non cognoscit futura libens deus regim^r de non possit
ad quod futura libens non videtur ergo

1^a Iuxta Malabarichium Deus est illi in circa mundum creandum aut non sed in hijs
 Hesi quod se se determinet ad illud creandum se ligere perfectissimum cum enim non
 agat a dextera nisi propter suam gloriam bene facit illud opus eligere ex quo ipso in qua
 reuoluetur vapor, illud censetur perfectum quod si desit illi bene facit illud ut scilicet potest
 am et sapientiam. Ut Aluceah potentia deus debet eligere opus perfectissimum in se; ut autem
 debeat sapientia debet habere quod simplicissimum in opere suo condendo

Leges illae sunt simplices, debent esse generales; haec uero sunt illae quibus deus aliquid operetur non
 immediate et directe sed mediante causa occasionati unde effectus voluntatis generalis pendet ab in
 fluxu causarum secundarum voluntas uero specialis ea est qua deus aliquid agit in se immediate
 et directe. itaque tenetur deus libere sapientia leges generales scilicet quibus operetur
 suam gloria patet tamen illi aliquando derogare et alijs specialibus ut ostendit in natura
 uisum digne et cum iis derogat mundum operari dicitur. 1° deus non tantum in ordine
 naturalis sed etiam supernaturalis debet uti uis generalibus; unde sicut in ordine physico sic contingit
 consequenter ad leges generales; ita etiam et in naturali. 2° deus non potest agere a dextera nisi ex
 opere suo acquirat gloriam actioni suae aequalam prout quae infinitam; porro mundus iste quem
 uis perfectus est tamen finitus et gloria infinita ex ipso redimere non potuisset nisi deus eius
 existentiam decernendo, debeat esse effectum uelut si in incarnatione, 3° deus potest agere
 tunc conuenit quomodo concors sit cum alijs uis; diuinis tum naturalis tum physica mali
 perquisita cum enim deus tenetur libere sapientia uti uis generalibus potest illi carere
 quibusdam auxiliis non alijs gratias mereri sufficientes non uero efficaces

Itaque ad hac sententia malabarichii non tam aperte quod ait scilicet in Antea ex eo intelligi
 nendum

Propositio 1^a

Deus non intendit existentiam mundi tanquam medium ad finem
 Gradus intendit tanquam medium usque quod necessarium est ad finem consequendum
 adque existentia mundi non est necessaria non finis ille est beatitudo dei adque existentia
 mundi non est beatitudo mundi in se in se est enim deus in se est et pendet ab existentia mundi

Propositio 2^a

Deus non intendit existentiam mundi tanquam finem in se ultimum
 Gradus in se ultimum deus est summa ipsius beatitudo adque deus non intendit existentiam
 mundi in se ultimum uelut finem, ille enim non intendit deus qui uis in se a bona continet
 si sufficit est quae ex se ipsa cumne beatus adque deus ergo

Propositio 3^a

Deus non agit a dextera propter suam gloriam
 Definitio gloria generalis est clara cum claudere ratio duplex est intrinseca et extrinseca
 extrinseca quam deus habet quae excellentia et suum perfectionum gloria extrinseca est beatum
 perfectionum manifestat a dextera

Engh. si deus ageret propter suam gloriam uel propter intrinsecam uel propter extrinsecam; adque
 neque deus quidam non propter intrinsecam propter eam enim deus non agit quae est deus essentialis
 et non pendet alijs uis ipsius a dextera illi uis gloria intrinseca. 2° non propter gloriam
 extrinsecam propter eam enim non agit deus quae est respectu ipsi uelut non esset adque gloria
 extrinseca est uis illi autem est deus ipsius beatitudo in se a deus nec deus a dextera adque gloria

Observatio Altaner oia debent uis in gloriam deus quamuis ipsam non intendit deus
 quam uis in se a deus non sit malum quod inferretur de agendum sed quacum deus
 principium in se a deus postulat ut a deus ad ipsum referantur gloria illi deus

Propositio 11a

109.

Existencia aut non Existencia mundi sunt respectu Dei media Aequalia
 Prob. ita enim quia de quantum unum non magis confert ad finem Dei quam alterum
 adque Existencia mundi aut non Existencia mundi non magis confertur Deo qui est deus essentialis et indepen-
 dens ab Existencia mundi adque deus ergo
 Et certe vel deus media respectu Dei equalia vel Existencia mundi est medium melius non
 Existencia adque Existencia mundi non est nam mundus non est necessarius adque Existencia
 mundi esset medium melius & mundus esset ille enim esset necessarius a quo mundus non
 posset abstinere adque Existencia mundi esset medium melius & deus erincum sit sapiens
 hisimur non potest non assumere medium melius ergo
 Hinc respectu Dei Existencia et non Existencia creaturarum Est et nihilum mundi perfectum
 et minus perfectum pari gradu inequum

Propositio 12a contra mo. leonardum

Deus in supposito quod agat non tenetur ad Optimum.
 Prob. ita non tenetur ad Optimum respectu cuius Optimum et minus bonum perfectionem
 et minus perfectum sunt media Aequalia adque respectu Dei Optimum et minus bonum ergo
 Et a se ideo deus tenetur ad Optimum quia tenetur ad id quod agendum est ut agat melius
 adque deus non tenetur ad id deus nam absurdum est dicere mundum mundum esse aut necessa-
 rium adque si deus vere refertur nam vel sapientia iudicat melius esse mundum creare et
 non adque si sapientia iudicat melius esse deum mundum esse necessarium quia vera iudicat melius
 non esse Jam est impossibile si deus nam potest deus abstinere ab eo quod sapientia iudicat
 esse agendum 29 si deus est impossibile non potest enim deus in sapientia agere ergo
 Et certe deus tenetur ad Optimum vel ad id quod est optimum se vel ad id quod est
 Optimum relative ad deos simpliciter adque regit deus non tenetur in se tendens
 non tenetur ad impossibile adque mundus optimum in se est impossibile ille enim est Equum
 et perfectionem dandi adque melius solus est enim deus qui possit esse infinite perfectus melius
 ad id non tenetur deus quod non prestabit adque deus non prestabit mundum in se Optimum
 Ille enim non est in se qui potest esse melius et perfectior adque mundus non potest
 enim hoc perfectionem per se maiora passus est in mundo bona producere ergo non tenetur
 hunc creare mundum optimum relative ad deos ad id enim non tenetur deus quod non prestabit
 adque hunc mundum perfectissimum quod deus non prestabit potest enim uti si simpliciter
 omnibus sine quod deus melius si deus quod deus unum corpus et anime quaecumque enim
 sunt perfectio illam deum est semper finita proutque magis ad magis augeri potest
 Proferat illa sententia non est admittenda qua posita sequeretur absurdum adque extra
 sententia deum absurdum est dicere deum non posse plures haec saluare quamquis saluatur
 plura habuit beneficia conferre peccata impedire absurdum est ad id quod consequuntur non potest
 deus esse essentia et quae non veniunt esse impossibilia absurdum est non esse quod per
 servandas deo ab beneficiis accepta adque hoc pro consequuntur est sententia male tractata
 cuius iuberet anim sapientia dea quod se prestabit quae non sunt sapientia dea
 Carendum est quae non saluat simplicitatem ad quam saluendam adinventum est adque hoc
 sententia non saluat de nam incerta est ad explicandum originem mali sal principio boni
 Adque non explicat originem de nam ideo supra malum anarchium malum Existencia
 quia deus deus se determinare ad eligendum hunc ordinem in quo mala essent per
 laborem adque hoc modo non explicat hoc enim modo non explicat modo deus parte
 erit non esse mundum et sic malum impedire adque deus potest de ergo
 Optimum deus tenetur ad Optimum nam deus tenetur ad id quod agendum est quod sapientia iudicat
 agendum adque sapientia iudicat optimum esse agendum ergo deus non tenetur ad id quod
 minus bonum sunt paria respectu Dei

perfectissimus ille est. Juxta ipsam in qua plura sunt bona. Licet permixta sint
mala, nihilominus est perfectus qui a illa mala possunt esse causa. Immutabilis in bona
num vult deus immediate bona mediantem vero mala scilicet vult deus voluntate. In hoc
debe existentiam bonarum. cum autem omnia creata debeant aliquo modo conradi et
diverpi in deo componari. cumque ex illa combinatione necessario sequantur aliqui
mala seu ex aliis combinationibus possibilibus eam solitudo debet in qua plura
sunt bona. et mala quatenus a se ipsis necessario descendunt a se. Et licet ea quae sunt
hinc voluntate consequente mundi ista nihilominus est perfectissimus quamvis partes
quolibet non sint in se absolute perfecta cum modo universalitas ipsius sit
perfecta sicut machina est perfectissima quamvis partes singulae non sint in se perfe
ctae. Item modo ita sint illi et alii ut effectum quam potentiam exempli gratia
sic. Alii enim possunt ita a pari mundus dici debet perfectissimus dum modo partes. Licet
et non absolute in se perfecta possint producere dicta bona possibiliter in se singu
laribus

Propositio

Sciendum est sententia de divini

Gradus est reverentia utique principum. Damentis est factum et attributionum
desingoli utnamque principum. 1. quidem est falsum nam hoc est principium
quod opus. tas dicuntur non possit agere sine motu proprio deinde ex parte creatura
rum desumptis adque hoc falsum ille enim potest agere sine qui nullo modo respici
led inclinari potest ad aliquid agendum adque deus nulla. Hoc enim non
deus habet a creatura. sicut perfectus non sicut minus perfectus autem prorsus. Quod
adque nos respiciat deus et opus

Et contra deus non posset agere alioque motivo preponderante non posset. Eligere
inter duo perfecte equalia; adque deus potest. Et nam deus se de se primus ad hoc
indum hunc mundum totum habere potest quam alio. Toti gratia potest ut quod
leno illum collocavit taliter. Deus ut componat celestia maiorem ut in istis
ante ad deum; quod hoc adia erant respectu dei perfecte equalia ergo. Et hoc
tributorum dei desumptum. illud enim est quod potest non amplius concipitur
deus summe potest et aliter adque posita hoc principio non amplius. Et quidem non
amplius potest. ille enim non est qui nullum potest producere effectum divinum ab ipsis
productis; adque posita hoc principio deus nullum potest. Et si enim effectus ille esset neque
productus vel pater vel. Quod adque nullum ex his posset. Et quidem effectus ille non
non potest dici neque alioquin mundus iste non esset bene perfectus. Simus quod quidem
us sapientia contradicit. 2. effectus ille non potest dici pater et a deo producti adque
geret minus bonum propter bonum non potest dici. Quod adque inter duo enim equalia deus non
potest eligere ergo. Et non amplius concipitur. Inter ille enim non quod naturaliter
sitale tenebatur ad mundum creaturam; adque posita hoc principio deus tenebatur ille
inter tenebatur qui non pater non. Eligere minus. Existens tamen adque hoc pater primo
deus non poterat non eligere ille enim non pater adque qui non habet malum preponderans
eligendi non existens tamen minus; adque deus non habet malum contra cum mundi. Et ista
melior non existens ergo.

Et contra sententia est reverentia ex qua sequitur absurda; adque ex hoc sententia
nam absurdum est inultis esse prius.

112 *Leibnizius unusquisque illi enim imputato est pater affertur qui nec longi conferre creaturam
nec ab his mala potest ducere neque ad quod in hac sententia dicitur quidem nullum ab eo
num existeret potest quam quod ex idit ut patet quod mundus est quod optimus est*

*167. Ille tenetur ad optimum qui inter duo equalia non potest eligere aliquem non potest. Ergo
neque hinc ab ratione attentionis.
Ergo Deus non potest eligere inter duo equalia nisi rationes habeat unum eligendi prius alio atque
aliqui inter duo equalia Deus non potest rationem dargere*

*Post. magis nisi habeat rationes aut potestas aut ex sua voluntate aut ex
abjectione magis potestas
abjectione magis est sic dist. min.*

*Equidem, Deus non potest nisi habeat. Sed necesse non est ut rationes ille potest ex
fecti sufficient ut staret ipse voluntatis. Sed quia ut ayunt stat pro ratione voluntatis. Denique
interdum est actio proinde quia predicta facultate eligendi ab illo nullo modo externo bono Deus non habet sed
habet potestas ex sua voluntate ergo*

Sub. sed qui etiam requirit ratio potestas ex abjectione ergo nulla solutio.

*Probatur voluntas enim divina non potest determinari sine causa atque nisi habeat determinatam
Sed magis voluntas enim divina est activa non passiva prout quae non indiget causa a qua
determinatur. Sed est ipsi causa unde abjectione externa non sunt causa determinantes sed tantum
occasionales facultates electivae cum sepe sepius minus bonum proponat ergo*

*Interdum non potest se determinare ad unum pro altero quoniam illud alteri anteponat aliquem non potest unum
neque sit melius ergo*

*Post. magis non potest. Sed quia voluntas determinat alteri relicto conc magis quam unum quam unum pro altero
interdum enim attentionem requirit*

*Itaque ex anteposita est duplici sensu intelligi potest ut eo sensu quo una res ali
ratiocinatur relicta. Sed quod una plura sustinet affertur. Equidem Deus non potest quin unum ante
ponat alteri sed necesse non est ut unum plura faciat ab altero.*

*Bonus Deus non potest anteporre alteri quam plura facere quoniam sit melius sed potest ut
sumere alteri relicto ab eo quod sit melius. Nam voluntas enim divina cum sit facultas electiva
potest ad quod voluerit se pro arbitrio determinare atque posita de facultate potest inter duo
equalia unum assumere alteri relicto et in hac causa est electiva ita quae efficit ut agens plura
et perfectum habeat in suis actibus dominium*

De providentia Dei

*Providentia est actio qua Deus respiciendo creaturas dirigat tam providentiam requirunt
Episcopus stat omnia saluti reascentibus subiacere ordinantes hunc regant deus qui iustitiam deum
curare de creatis quia cognoscunt aures habundantiam eius nec nos hinc consideramus hanc*

De providentia

*Quod deus enim cognoscenda est quia debet aliter creatis perpetua iniquitate atque deus
cum non iniquitate potest in quia non posset ut quia nollet atque deus potest ut iniquitate potest
non potest qui deus ut abstat deus quod nocere possunt conservari in aeternum et aliis renouare
non potest atque deus. Sed enim summe intelligitur et summe potest ergo. Quod vero enim
nunc quidam prenam de deo istis manifestat atque non deest. Nam non deest in
neque sunt aliquid non magis de deo in iniquitate quam de deo*

*Actio est relative ad creaturas duplex est una quae versat circa eorum existensiam aliam
quae versat circa eorum actionem. Prout conservatio et concursus deus secundum ordinem est.*

De conservacione

*Conservacio spectans potest unificative ad deum vel refo ad creaturas conservari potest. Prout
quae influxus proficiunt in existensiam spectata refo ad creaturas est passio est enim perseverantia in
stantia accipit*

et esset semper beneficium adqui non annihilatio non est nauum. Deo enim esset
quid in illa casu Existens non auferret adqui ex eo quod non auferret non Deo non
magis enim Existens adest nauum ex eo quod de quam possidet nauum. Ita esset nauum
beneficium eo quod non auferret adqui possidet nauum. Ita non esset de eo quod de ergo.
Deinde illa assertio non est admissenda quoniam parum inminuit et latu glachet creaturam et
de deo dependentium adqui se negatque tantum. Nam si negatue tantum considerent creatura
est se ipsius existens in toto aut deorsu aliquid alia influxu ex parte dei adqui hoc posito
conspicit quomodo creatura dependeat a deo. Nam enim tantum cona potest de deo ad dei cum
ipsi debent suam Existentiam in una quod instanti. Iuxta autem suam adqui posito quod creatura
non amplius si conspiciat quoniam non se per se posito deus non Existens in se ipso minus
adur. Existens in hac hypothesis ut pale quod sunt independentes quod perseverantia in Existencia
passunt ergo neg. non

Quid mirum vel creaturae possunt. Quales se ipsius tendunt ad nihilum adqui creatura non exie
Neg. quia ille tendunt ad nihilum quod ex natura sua natus a nihilo et in eternum mansisset in eo
Donec aliqua causa eam educeret adqui creaturae sunt. Nam contingentes ergo de
Quid mirum ille non tendunt ex se ad nihilum quod sunt perfecte indifferentes ad Existentiam
non Existentiam adqui creaturae ergo de

Neg. magis. Eadem est nam eo sensu creaturae sunt indifferentes quod potuerint neque potest
alia aut non. Et in ea perseverantia adqui ex eo quod de ergo de

Iust. Tam creaturae possunt perseverare ex se ipsius in Existencia simul accipit quoniam
possunt ex se ipsius perseverare. In statu mere possibilis talis adqui creaturae possunt de ergo.
Neg. magis. Et paritatem Ratio discriminis est quod status possibilis talis non est possibilis
non effectus, realis primum non et postulat eam contra statum Existenciae sit posito in effectibus
et ex posito causa ergo de

Iust. Jam creaturae possunt ex se ipsius perseverare quoniam Res aliqua potest hinc perseverare
nauum statu ad quod donec ab aliqua causa destruitur adqui Res qualibet donec ab aliqua ergo

Iust. mirum est perseverare independentem a prima causa concupit, independentem neg. mirum

Aequum Res quaelibet patet sed non ex se ipsa perseverat hanc vero consequenter de
Generales a deo in his talibus ergo corpus natum in ex perseverantia donec aliqua causa illud
loquum sicut patet in eo quod erat in eo casu perseverantia quod tenet donec ab aliqua materia

minet sed hoc est effectus de quo generalis quod deus conservat corpus motu quiescente primum
vera corpus patet ex ipso non habere in motu aut quiescente influxu ex parte dei ergo de

non magis creaturae ex se ipsius tendunt ad nihilum quam in officio deus ad modum conservandi

Neg. magis et paritatem Ratio dicit paritatem duplex. quod modum. Si deus non sit Existens
a primum quod non possunt ex se ipsius tendere ad nihilum contra creaturam in eo quod modum

propter hoc autem sunt status. Contra deum ergo deus et non cum in statu creaturae non ex se
sunt indifferentes ad unum patet quomodo ad alteram conditio patet in aliqua status
remanere donec ab aliqua immutet. Contra Existencia et non Existencia sunt deus autem

se non posito alter negatue cumque substantia est in posito altera non negatue
ad negatue tendent permanendo autem in statu posito cum sit effectus. Nam
Exigat causam primum in eo non potest. ex se ipsa perseverare quod
spectat ad alium influxum deus in actu hanc creatura

Part 29. Metaphysicae
Psychologia.

Psychologia est scientia quae tractat de mente humana. 3a erant huius partis difficultates
1^a De natura animae 2^a De sensu 3^a De intellectu 4^a De affectionibus

Anticulus 1us de natura Animae

Quia nam de evanescant actus tan negaciones Philosophi Epicurei Estinabant nam esse esse liberos
nam corpus percussio non mole apud Aristoteles fuit ac si esse corpus aliquod quatuor de rebus quatuor
scilicet essentia quatuor de rebus nam esse quatuor componi quatuor de rebus sed hanc in natura liberos
tam negat posset demonstrare saluare. Tunc de la Meritum intendit naturam esse medietate
nem substantiam cerebri ex quoque affectiones esse corporis affectiones mechanicas de quo de
Vallibus se suam de immutabilitate animae apert sententiam. Jesus unum corpus pens et hanc
satis potest de cautibus quasi dicere se esse corpus cogitans

Teleschius autem haec uetustum et recens ante reuocauit in opere sui Titulus de Espru quomodo
autem horum uetum errores confutent quomodo recta habenda sentis ex mox dicendis patet

Propositio 1^a

Anima humana non est ipsum corpus humanum

Quod Anima humana est principium in nobis cogitare atque principium cogitare non esse
Nam principium in nobis cogitare idem semper numerica remanet atque si esset corpus huma-
num non idem. Si enim corpus perpetuo mutet principium & non perpetuo atque corpus huma-
num partes enim & per perpetuo mutet atque ita sensum alterentur tandem quae exaltatione
tant. Ergo
Et ante principium in nobis cogitare plures singulas per impressiones alia cum aliis
comparat atque corpus humanum non est plures simul cum enim corpus humanum
sit pluribus organis instructum ille impressiones nisi diuersis partibus organibus impressiones
habet in auribus coloris in oculis ad unum in narium & atque hoc posito impossibile est ut
idem obiectum hoc experiat ad sanum ad sanum cum in unum organum experiat
impressiones quae nisi non per se sed non potest esse consensum impressionis quae in aliis orga-
nibus excitaretur ergo

Deinde principium in naturis cogitare desedidit ego autem ego gaudeo a quodales aliquid primum
quod desit ipsa deinde non est consuetudinem humanum nam subiectum quod hoc dicitur est
unum et idem numero subiectum aliquid si esset corpus humanum humanum rarefieri
unum et idem. Tunc enim unum et idem non esset quando talis esset, subiectum quod dicitur
sensus in quoque impressiones existant aliquid si de talis esset de si oculis diceret uideret
auris audiret et sic de ceteris, ergo Propos. 2^a

Proposa 2a

Anima ^{non est} ~~est~~ pars corporis humani

Prole 1. Nidem rationibus quibus probatur est adu non esse compas humanum

Præterea pars si anima esset pars quæ corporis humani illa esset subiectum animæ
sensitivæ atque nulla pars corporis potest esse subiectum si quæ enim pars corporis po-
set esse vel congeries nervorum quæ à cerebro usque ad extremitatibus corporis protenderetur
vel ut placet Dubi de la medulla in cerebro inducta atque nec
1° quidem congeries nervus non potest si anima esset congeries sensitiva esset vel in alio vel in
pressionem factam cerebro mediantibus illis nervis vel partibus minoribus quæ ad extremitatem corpo-
ris extenduntur atque necesse 1° quidem sensitivum non consistit in impressione facta in cere-
bro illarum nervorum, nam tunc est in cerebro

156 que ex variis corporis partibus organicis oriuntur adque si sensationes considerantur in impressione non unum
et. Denique si dixerim unum et idem non esse quando solidam essent subjecta illam in impressi
onem quod sunt nervi distincti ad conelnum sensu adque tunc latere et ergo
Sensationes non consistunt in impressione facta in extremitate nervorum illam malis. Si scilicet ele
mentum consistens in parte illa impressione sensationes adessent subtilia illa dicerentur adque sepe
ut contrarium. Evidet quidem sublati illa impressione sepe adessent sensationes experientia est in conside
hem cui attributum est primum aut secundum adque sepe sensationes adessent adque habet in
hunc et librum etiam referret ad manum et pedem ut si remanet latet. Et sepe sit ut positio
hac impressione desit sensatio si enim in parte superiori nervi in qua n. adest alio alio etiam
sit a nobis signa ligatura nullus amplius sentit dolorem ergo
Et. Medulla cerebri non patet illis anima se. enim latere vel esse vel cogitationem. Si
quid quod sunt partes distincte in illa substantia medullari adque scilicet est latere vel
enim non possunt esse vel cogitationem modo vel ad cogitationem sumant in uno vel cogitatione
adque vel. Nam qui habet plures cogitationes esse comparat et de latitudine pronuntiat adque nisi re
reperit in uno vel non potest et ergo
Et. Et. Principium cogitationis in nervis idem semper invenire nam adque vel substantia me
dullari que est istud principium non idem esse et. Illud enim non idem quod continua mutare et latere
latere deperit et. Comparat adque et ergo
Capitulum 3.

Prob. Nam anima est simplex incorporea
Anima est simplex incorporea
Prob. Nam anima est substantia cogitans adque substantia cogitans vel enim vel cogitatio
patet accipere substantia composita adque non patet et si enim vel cogitatio tota recipere in
quod parte substantia composita vel latere recipere in una et parte prelati vel in singulis substantia
composita parte adque nec et. quidem cogitatio tota non et si enim vel latere cogitans vel
de quod essent partes substantia composita adque scilicet est latere vel latere in singulis
mus non una cogitatione cogitans ergo. Si enim si cogitatio recipere in singulis partibus
substantia composita substantia compositum non cogitans adque partes recipere vel latere
cogitatio tota non potest recipere in una parte prelati vel in singulis substantia
latere prelati adque nulla est ratio adque sunt enim res ejusdem nature et conelivis ergo
cogitatio tota non potest latere in una parte prelati vel in singulis substantia
inquinat in una vel in una parte prelati vel in singulis substantia
Et. Et. Anima unum experit affectiones quas comparat et adque ab aliis secerit adque in esset
plex non posset et non magis esset composita passet et dicitur affectiones comparat quam minus
mo posset suam comparare affectiones cum affectionibus alternibus latere non posset
nec illi affectionibus in diversis partibus recipere cum una quaque pars sit ab aliis distincta
Et. Et. Anima unum experit affectiones quas comparat et adque ab aliis secerit adque in esset
Quero ad. est substantia judicans adque substantia judicans est passiva simplex et incorporea nam
Judicium requiritur ut mens pronuntiet de idea latitudine postquam perducit adque perducit
nisi esset et non posset si enim posset et non esse simplex vel quilibet pars illius haberet ideam
Singulas que secerit comparat vel quilibet pars illius haberet ideam vel singulas que secerit
nec et. una idea recipere in una parte et illa in affluere adque non de negat
Et. quidem quilibet pars non potest habere et si enim vel latere Judicia quod esset partes in
adque absensum est et latere enim sensus intimus non una Judicia in idem et una
potest recipere. Nam ad Judicium requiritur de eorum comparatio adque si recipere et non posset
non magis enim posset comparat si una recipere in una parte et illa in
nec in diversis substantia adque non potest nec et nec in idem et substantia

Preterea v. ad. est simplex et incorporea v. materia potest esse in nobis pippium cogitans
adquiescentia non potest esse d. si enim d. cogitatio posset esse proprietates materiae aliqui cogita-
tio non potest esse d. nam des materia proprietates revocant ad varias dispositiones et figurasse
quolibet sit nobis materia quolibet dispositio quolibet figura unquam cogitationem potest nulla
tenim est proportio inter ea. et cogitationem ergo.

Deinde pignum in nobis coactans, unco ins tanti oneris perstruat res immatutiles attingit
veritates metaphysicas apprehendit futura et praeterita non secus ac praesentia induit aliquid materia
quocumque sit ipsius motus quocumque dispositio quocumque figura de ea arduum potest alijungere erga

Obj. 8. Anima non distinguitur a corpore illa enim non de qua habet in experit effectus quoniam
ipsius corpus atque ad. sed pen & erga
res in. Non repellitur carnis uel uariis modis dispositiones directiones figure uel neque

nam in istis affectionibus corporis sunt variae species dispositiones, divisiones, figurae, variae
partium ejus actiones, autem vero affectiones sunt aut gaudium aut aut dolor, aut aut odium, aut
libationes, deinde et sensibiles, acquiruntur affectiones sunt taliter diuise ab affectionibus cor-
poris sequitur minus sunt diuise organa

Enal ita exdem qua corpore berudente beruall' egrotante in finat quoracit
pue regit adolefcit congefcit d'n appareat quida. & enal

Stagnatque inde sequitur partem esse musculum communem in affectu et in comparatione
argue minime vero ita affectus esse eadem Deus enim archetypus utriusque corporis
et corporis a deo ut patet quia de diversis modis corporis diversae experientiae in partibus
Siquis corpore benevalente benevolat constanti infirmat partem ut avaluat ut quod partem
organo corporis avaluat ex Drapontane anima daret rationis secundum quod ut avaluat partem

06.29 Materia potest cogitare et cuncta videtur non possumus asserere. Ut enim possumus asserere
re materiam non posse cogitare debemus cognoscere res materiam proprias quibus aliquis non coheret
sanus dicitur.

Regnum ut possemus asserere necesse non est cognoscimus aeterni proprietates, sed
fuit aliquando cognoscimus cum cogitatione incompatibilis aliquid cognoscimus seculi.
tensionem et compositionem erga

Primum, ut passus dissonantiam non posse cogitare debemus, si nullam esse proprietatem
in ea cuius passus cogitatio adque in cognoscimus, aut proprietatem materiam non possit unquam

neque magis ut miris asserimus necesse non esse sed sufficit ut cognoscatur materia in eamponi
atque quidem propriam cum cogitatione incorporatam, ut in eamponi non est necesse aliquid aliquid
non est necesse aliquid aliquid

66° 30' Mafina potest cogitare Ma potest a cui dicitur potest facultatem habere cogitationis dicitur
Sed mirum est quod potest compatibiliter afficere ad quod sunt incompossibilia quod dicitur in
rebus cogitationis et extensio et can potest sunt incompossibilia ergo

Quid mirum tam densa potest habere et quam paluit materia cum aq. hipocritice coniungere adque deus potest
Magna et paritatem Ratio dicimus ut est quod nulla sit res uidentia in ratione conuenit el. anima eorum.

cogitare et materia. Quod non est repugnans. Item ut dicitur repugnans requiritur et idem sit
signus et non sit aliquid per unum et non sit idem sit de sed sit ut natura dicitur, unum supponit
efficiant non vero et alia et eadem sit natura corporis et anime. Et de est natura anima in eo quod natura

Et si enim adest repugnans illi simul adesse debet, et adesse multitudinem adque si cogitatio
materie insisteret debet et adesse simul et adesse et ingere
Inst. si quid repugnat quantum ad adesse et potest cogitari, et et extensio aliquid non in se habet
Quod min. dom. et potest in se habere et potest cogitari, et et extensio aliquid non in se habet

negma. Nam non potest deus spaliare aliquid subiectum illi. Quia si illud essentiali aliquid extensio est essentialis materiae. Unde non magis potest spaliare materiam sine qua extensio quam modulum naturae. Et sic patet.

Insit hoc sequitur materiam posse fieri successive cogitantem et extendantem in partes. Erat successio
quampariter esset cognoscere in manu et in quocunque alio corpore.

quasi per lo stesso modo in molte in qualche altra maniera, per lo stesso modo.

06420 *Therapsina* habet esse suo compari superstes, habet uti quia Deus tenet hoc in ultis
remuneratione ad quod Deus non tenet per regnum.

Enfin, l'homme se trouve dans une position où il ne peut plus se défendre. Il est à la merci de la puissance divine. Il est à la merci de la puissance humaine. Il est à la merci de la puissance du malin. Il est à la merci de la puissance du monde. Il est à la merci de la puissance du diable. Il est à la merci de la puissance du démon. Il est à la merci de la puissance du malin. Il est à la merci de la puissance du monde. Il est à la merci de la puissance du diable. Il est à la merci de la puissance du démon.

[illegible][illegible]

in istis aliis quibus non plus diligenter quam istos non magis existens de legum observationem quam de

904 39. colla nallera uita non est necessaria ad putandos inguicatos. illa enim non est la pcutus, sed
potest parare et de oi para di barari, itque deus potest la engde.

Reg may eliam si de deo erin debet habere sane natura preparanda contra potentes illecebras
involuptum et quod sint sufficientia ad eos ad loquendo abseruacionem alliciendos, prout de qua nunc iniqua.

Ulecebratū qui spes illa est insufficiente hoc enim magis melius supplicium non mouet unquam spemendi

Insuper necessaria esset altera via quia si sublata nullum esset Discrimen inter bonos et malos
ad quem tam sublata ad esset discriminem. proinde non debet subiri iustus amissionem et victoriam

Neque maj. non id eo necessaria est sed quia adhuc adesse debet disclaimer inter justos. alii enim

utitur in gradu emanantem colliguntur debent ergo dicenti ab iis qui non in eodem gradu sunt
utitur predicta quae ratione exim debetur ut uti pendet etiam ex utitur maiorem debent mercedem ma
yori utitur. Porro ubi iustis debent mercedem debent etiam utitur.

nonnullum ad esset inter justos invidiam comparandi ergo.

his aliquid istud desiderium non probat eum debere ex de regem
habere illud non probat modo punitur sine in hoc de de in illa quae non habent eum efficit

de quibus plura sunt in hac de vice desiderium non moriendo; desiderium suum in hac uita persequendo con-
sequendo. Neg min. hac desideria suo modo habent effectum desiderium non moriendo de hoc.

sed non. nec desideria suo modo habent effectum. Desiderium non moriendi de hoc ^{sequendo} in unum ^{non} est ut invidiamus conservationi nostrae quod quidem illa sublata non prestaretur. Et hoc ergo motus
nunc desiderium non moriendi non est vacuum et inutile desiderium autem talitudo. ^{sequendo} Ergo ^{non} ergo

[illegible]

habet illud in altis ubi quod quod non potest nisi frustrare unum et in ubi de angelo 11
 Propositio 3^a
 Part. 1^a anima est immortalis ab essentia sua, 11/11/11 9. 9

Quod illa est de qua dicitur sal. pater archetypus et quod ab ipso non annuuntur alibi dicitur quod
dena de quo potest archetypus ut in consuetudine. V. quod. V. ab ipso sanguis huius mundi in a reo po-

...distinguitur quoniam ex illorum conservandis expostulant ex parte dei sua utilitas et ex parte dei
necessitas et ideo recipiunt ad supplicium sicut et ipsius appellus in ordinandis quibus facultate
...ad id in illorum conservandis expostulant ex parte dei sua utilitas et ex parte dei

[illegible]

est enim dicere de quo se genere aliquid dicitur eodem modo quo dicitur se generet aliud eod. hactenus inferimus
mus, aliquid uis hactenus dicitur annuere et non aliter.

Et de parte quod anima aliquando desinit a deo vivit in felicitate per se ipsam de deo debent aliqui sicut
ut esset ego aliquando annihilatus non quod esset. Nam enim non de deo desinit in se ipsum de deo

et illa felicitas ergo
 Proposita est

Menas iustus relicturanda ut pena in iusto punitur et est Alenna.
 non prohibet: punitur et ergo. Non quod in iusto punitur ut hoc esse iustum qd saluberrimum quod

igitur in ista per arripugna de debet esse ipsius alterius de aliquo n. neg. 1. alterius.

si enim repugnaret vel ex parte dei vel ex parte hominis et qui neque neque. Quodammodo ex parte dei neque
 gradus etiam vel amissionem boni vel bonitatis repugnaret et qui neque neque. Quodammodo ex parte hominis neque
 diu potest et ideo enim quia non potest in eternum bonum conservare et in eternum bonum conservare
 potest utrumlibet. Quodammodo ex parte hominis neque ex parte dei neque ex parte hominis neque ex parte hominis
 in instantibus eternum suum est quod in unopale et aliquid magis arguitur. Quodammodo ex parte hominis neque
 cruciare supplicium in unopale et aliquid magis arguitur. Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis
 scilicet ista in instantibus eternum suum est quod in unopale et aliquid magis arguitur. Quodammodo ex parte hominis neque
 talis. Nam deus in unopale et aliquid magis arguitur. Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis
 quod debilius est non debilius est. Bonitatis non magis est etiam quam iudex applicando rem non
 phio ipsi debilius est. Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis
 ex parte hominis. Deo enim repugnaret quia nulla est proportio inter peram eternam
 culpam momentaneam et qui ad est proportio inter culpam momentaneam et culpam eternam
 monstratur. Inter ea enim ad est proportio inter culpam momentaneam et culpam eternam
 eringratia et offensa de unopale et aliquid magis arguitur. Quodammodo ex parte hominis neque
 creabitur pro bonitate unius et utilitate alterius cum deus sit infinitus et creatura non sit
 potest infinita et qui quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis
 etiam ad est proportio inter injuriam infinitam et peram infinitam. Si ergo peram non pa
 sit esse infinita nisi ratione durationis ad est proportio inter culpam et peram talis per
 infinita in his impendenda non potest esse infinita nisi ratione durationis in unopale et
 esse infinita nisi ratione durationis aut intensitatis et qui peram non potest esse infinita
 intensitatis ea enim non potest esse infinita etiam in unopale et aliquid magis arguitur. Quodammodo
 peram infinita intensiva incapax est etiam arguitur.

Etiam deus non ad est proportio inter culpam momentaneam et culpam eternam. Quodammodo ex parte hominis neque
 rationem debilius est et peram debilius est. Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis
 rem iudicis et qui non debilius est. Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis
 et manifestam proportionem culpam momentaneam et culpam eternam.

Etiam deus non ad est proportio inter culpam momentaneam et culpam eternam. Quodammodo ex parte hominis neque
 orata tanta esse debet ut non major esset et qui peram non potest esse infinita ratione durationis
 natantia non ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis.

Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis
 Etiam deus non ad est proportio inter culpam momentaneam et culpam eternam. Quodammodo ex parte hominis neque

Neque enim deus non ad est proportio inter culpam momentaneam et culpam eternam. Quodammodo ex parte hominis neque
 nali consilium debet et qui peram non potest esse infinita ratione durationis in unopale et
 expositum enim illa debilius est. Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis
 postulat etiam deus non ad est proportio inter culpam momentaneam et culpam eternam. Quodammodo ex parte hominis neque

Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis
 trinitas et qui peram non potest esse infinita ratione durationis in unopale et aliquid magis arguitur.

Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis
 ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis.

Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis
 si sit tantum sub aliquo respectu infiniti regiminis et aliquid magis arguitur.

Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis
 tantum sub aliquo respectu infiniti regiminis et aliquid magis arguitur.

Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis
 infinitum est gradus peccati sub uno tantum respectu infiniti peram momentaneam et culpam eternam.

Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis
 non est sub alio respectu infiniti sed sub eo tantum sub quo ordinem dicitur peram momentaneam et culpam eternam.

Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis
 infinitam et qui peram non potest esse infinita ratione durationis in unopale et aliquid magis arguitur.

Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis
 utrimque patet peram eternam et qui peram non potest esse infinita ratione durationis in unopale et aliquid magis arguitur.

Quodammodo ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis neque ex parte hominis
 peram eternam et qui peram non potest esse infinita ratione durationis in unopale et aliquid magis arguitur.

ab/30.

Deo Almitas penam non repagaret quia culpa non esset penam Almitas aliquis non men
 tur ergo, sed
 Chab. nra culpa etsi infinita non meretur nisi penam, intensio infinita si ergo pena Almitas sit
 per penam intensio infinita non culpa non meretur penam Almitas, sed qui pena Almitas est magis
 per intensio infinita quae esset in momento aetate neque
 per intensio infinita quae esset in momento aetate neque

[illegible]

Anticulus 3. cas
Ischialis 1. cas

[illegible]

Neologia seu sermo de intellectu, de natura et origine, de ratione
hanc questionem celeberrimam reddidit, nullo inanti, et altiori contentione sacra
sunt exponenda, et cum ratione de hominibus est, de deum.

Sententia Mallebarchii

1° confendit mallebrachio idem esse entitatem dicitur superadditis et ad ea dissimulans, quod quidam
modum admissit quodam cognoscitur in 1° quodam visum in se ipso, 2° quod in alia dicitur enim non po-
tuit cognosci et sic quod non possit ab alia representari. Cito autem se ipsum. 3° alia cognoscitur per con-
suetudinem propriam aliorum spirituum per proprietates sui spiritus, propter naturam quidam quodam calen-
spiritus habent cum meo. 3° alia cognoscitur per sensum intimum, sic cognosca dicitur meam quia conscia
Deus Existens. 4° alia cognoscitur per ideam sui representantem.

2^a contendit non esse confundendum illam cum perceptione id est illa Enitay de experientia representatix perceptionis est sensuaringa quo consistit de presentia illius Enitay.

38. *ut in allebriis illis, id est, ab eternum representantibus, eius ipsa essentia, id est, Trinitas, non
esset, non fore, ut de facta de essentia divina non equidant, ulti est, sed sicut est participatio a creaturis
huius autem creatura participat quendam similitudinem illius essentia, nam deus, qui continet in se totum
universum, animal non habet in se ad invicem in illa videtur*

Quoniam malitiamque attentionem de esse celuli pueri quod quoniam alio ad caritatem in caritatem
de caritatem ad caritatem ut caritatem ipse tamen sustinet non de caritatem, ut pater quod illa caritatem caritatem
convenit.

Ad id quod videtur in hoc sancto spiritus, entia abstracta corpora, verbales, mathematicae et metaphysicae. Ad id quod videtur in hoc sancto spiritus, entia abstracta corpora, verbales, mathematicae et metaphysicae. Ad id quod videtur in hoc sancto spiritus, entia abstracta corpora, verbales, mathematicae et metaphysicae.

[illegible]

Et certe sint in intellectu et voluntate aliquid inter seam intellectum et voluntatem non est distinctio
hinc ita cognoscitur per intellectum v.g. aut per voluntatem, aliquid si esset distinctio realis non posset
si esset distinctio realis inter de essent. Entitates ab ita distincte aliquid si essentia non posset
legitimi in intellectu influere aliquid si essent. Entitates non posset illuminari non magis enim quam una
patet in aliam phisice influere aliquid si non patet a se ipso

Et certe illa opinio non est admittere quod non parum inveniunt in momentonem quibus adstruunt
simplicitas ita aliquid hoc opinio non parum inveniunt in momento enim modi ita sunt talia. Entitates ab ipsa
distincte aliquid si non parum inveniunt in momento. Hinc ita quando ita posset de constare ex pluribus
libus realiter distinctis aliquid si posset de constare ergo

Propter ea. Ideo ad esset distinctio realis inter gradus metaphysicas quia allingerentur conceptibus
diversis aliquid etiam si si enim una et eadem substantia simpliciter in passit allingi conceptibus diversis
propter quod equivalentiam cum pluribus, et ex quod non in se sequuntur aliquid ita et eadem substantia
patet ita nam aningrader considerari ut in se ipsa volens et volens aliquid divina unact eadem in telli

gens volens et iudicia, et est simpliciter in aequale. **Proposito 2o**
Ita est distinctio realis inter gradus metaphysicas
Ita, inter eos adesse quos metaphysice conceptibus diversis aliquid non allingi de illis in allingitur quod alia
substantia distincta ita se in eam allingit aliquid per se v.g. mens substantia an distinctam una conceptus allingi
alterius iudicium alterius mens, et eadem in aequale. **Proposito 3o**

Non est admittere distinctio realis inter gradus metaphysicas
Analysin iuxta hanc distinctioem, modi tantum distinguentur ab una nomina propter fundamen
tum per se. Ex his enim, aliquid non distinguuntur illi enim non qui fundamentum habet in se ipsum
sicut, aliquid quod variis habet et ergo iudicia distinguuntur a. n. servanda propter distinctioem
sicut, in se ipsa a se ipsa ergo

Ita, inter eos adesse distinctio realis qui allinguntur conceptibus diversis aliquid gradus metaphysicas
allinguntur ergo

Distincti qui allinguntur diversis conceptibus positivae conc. mag. diversis, precise neg. mag. et
Ita quod conceptus duplici modo diversi sunt positivae et precise conc. positivae diversis
unus qui duae precise distincte a. n. et aliter conceptus positivae diversis
unus et eadem res sibi diversis respectu exhibet

Aliquid enim qui diversis conceptibus positivae allinguntur univociter distincti sed et allinguntur
conceptibus precise diversis, non id est, ut realiter distincti si enim una et eadem res posset
si allingi conceptibus non deo aliquid una et eadem res, si quod patet, cum idem sit in telli
et volens, quod mens una et eadem semper renaret pariter gradus metaphysice allinguntur
sed non positivae diversis, non enim cum eos allingit non est illa distinctio causae in se sed tan
tum ut diversis quod elementis, respectu ergo

Sub aliquid etiam distincti qui allinguntur conceptibus precise diversis, ergo nullus
Ita, qui allinguntur conceptibus precise diversis sunt plura sed qui sunt plura sunt realiter
distincti ergo

Ita, magis sunt plura id est sunt plures modi conc. mag. sunt plura Entia neg. mag. et distincti
Ita, quod sunt plura Entia al. praedicamentis, pariter quod sunt plura Entia sunt realiter distincti
singula propria habent etiam, sed plures modi non. Itaque sunt plura realiter distincti, non enim habent
proprium existentiam univocam tantum, cum illi habent univocam existentiam quod substantia propria
quod, ipsa non distinguuntur ergo

Ita, sunt realiter distincti quorum unum non multiplicatur aliis, multiplicantur aliquid in se ergo
Regonay etiam si non sufficit ad distinctionem realiter pluralitatis sed neque in pluralitatem
entium positionum praedicat quod distinctioem realiter. Itaque, si substantia, v.g. requiritur
ut multiplicetur Entia. Cum ipsi multiplicentur aliquid non multiplicentur multiplicentur
lum modus, et respectu unius et quod substantia ergo

Ita, sunt realiter distincti qui distinctam habent Nam aliquid modi habent Nam distinctam
luna substantia ergo
Ita, sunt distincti qui diversis modo definiuntur aliquid substantia et modo in se

Propositio 14

Existit lex naturalis seu datur essentialis obsequium inter homines nationes

Quod inter ea datur essentialis dicitur quod ubi dicitur datur non pendens a libera delectatione
dispositione et quod antecedenter ad ad legem positivam distinguuntur; idque bonum et malum ut dicitur
quantum non pendens a quidem non pendens a libera delectatione ut bonum et malum ut dicitur
nam non potest deus efficere ut deus habet illud simul et non habetur; atque si precipi debet
cetera nam vel precipi debet ut deus ipse adimpleret vel non; atque si precipi debet
1. si adimpleret ut deus haberet simul et 2. si deus non haberet ut deus non haberet
preceptis ubi ipse 1. deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet
preceptis ubi ipse non habet ut deus non haberet ut deus non haberet
2. si deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet
non mandatur ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet
lunamque sine est ipse adimpleret ut deus non haberet ut deus non haberet
distinguantur si deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet
hunc suppositum non habet ut deus non haberet ut deus non haberet
necesse est ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet
2. antequam habet degen positivam distinguuntur ut deus non haberet ut deus non haberet
habentem post legem positivam distinguuntur ut deus non haberet ut deus non haberet
positivam qui distinguuntur ut deus non haberet ut deus non haberet
distinguantur ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet
natum legem positivam distinguuntur ut deus non haberet ut deus non haberet
Legis ab eo qui non potuit constituere deum ut deus non haberet ut deus non haberet
quod nullam vim habet ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet

Et existit in hac arte quod datur degen positivam constituens deum ut deus non haberet ut deus non haberet
atque idem qui probant essentialis dicitur ut deus non haberet ut deus non haberet
Iura quod datur ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet
ponit ergo

Quod lex naturalis essentialis dicitur inter deum et hominem atque tam datur ut deus non haberet ut deus non haberet
ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet
approbat quod datur ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet
ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet

Propositio 15

Lex naturalis in primariis preceptis a deo datur ut deus non haberet ut deus non haberet
Quod lex naturalis non potest datur in istis preceptis quod naturalis datur ut deus non haberet ut deus non haberet
lescent atque primaria de illa enim precepta spectant ut deus non haberet ut deus non haberet
atque idem de naturalis rema datur ut deus non haberet ut deus non haberet
pater ut quod datur ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet

Propositio 16

Lex naturalis habet personam obligantem
Quod lex naturalis alio est res ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet
indigendi datur ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet
num et malum atque preceptis datur ut deus non haberet ut deus non haberet
has legem ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet
ap. ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet

Propositio 17

Lex naturalis habet personam obligantem
Quod lex naturalis alio est res ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet
indigendi datur ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet
num et malum atque preceptis datur ut deus non haberet ut deus non haberet
has legem ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet
ap. ut deus non haberet ut deus non haberet ut deus non haberet

Sierpień 1801

Twoja. Czysta. chwata, nasz, wiezy,
panie, namieczne, czasy niek, nie.
ustail, tobie, czis, daiem, Twozkiem.

Tyk, ludzi, Sokton, ipienie, my!
Twoi. Tudy. Dziekujac wielce

Teny, wielmożności, Zaten, Dar
Zacny, tury, wzzech, mocności.

Zęsriedarował, nam nie niegodny
wtem sakramencie tobie istotnym

Baczylesz zostac wtaki osobie Dłanias

Grzeszlikow nie folgujac sobie chto twa

Swient co przyzowali i tyn, mai Swięto

Ktore przelali przyszly na swiat

Wan wieczny chwaty uzytes wiele nędzy nie mały

Wes, ie potym z wilki miłości namęki Frogie

Wes, iłości wstę, puięnc zasie do chwaty
wieczny

iecy, i ota wiec nam ten to dar zdany
na tom patrzane wtem sakramencie
kiem. Spociekę wielką serciami rość
Tobie moi boże tenas spiewamy
Dziś twoją siatkę niśko pędamy

Gdy kogot piał na o mianę zyrkat
Zycie porządkę zazywali ~~proroka~~

~~Prorok~~ Co poradę pan paniereta ~~główny~~
~~złoty~~ i mielibiali proroka

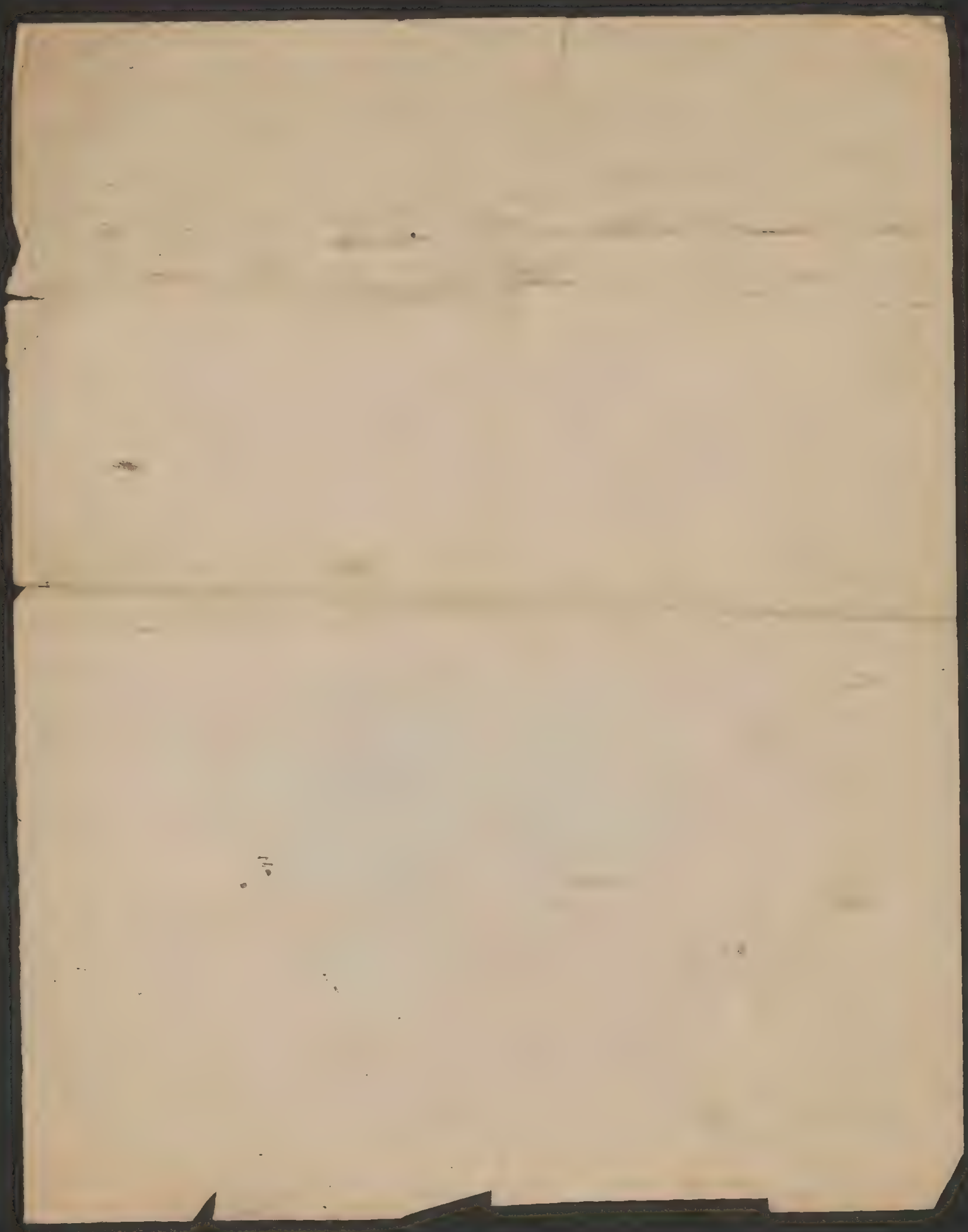
Łut roka gdy zapiał
Zrana o miana pan w pole sziat
na role oposrot roboty nastaty złoty
Kogot winien on sprować ziet grzmoty
Pierze gracy nie złoty ~~złoty~~ Inai
i n na potepiet on ząsiew syngel

Gdy kogoś piał na ot miarę Zyskał zys
Do tego ndana uwielbiali proroka put ruka
Ta ~~ty~~ Za wzywali go dorady pan panien^{ta}
Za msiały gdy zapiał zrana o miara
Pan wpolie zamsiat na nole depoirot no=
boty nastaty stoty kogoś winien on nas
Tracziel on cęte sprowadziel on
Sprowadziel grzmety pionary gracy
Wistoty on zepsut pole on
Zangbiel nole on to sprowadziel
On nasiew stracił

I cęne nasminę rzech

Wie borak cobracmita

Zem był cworak

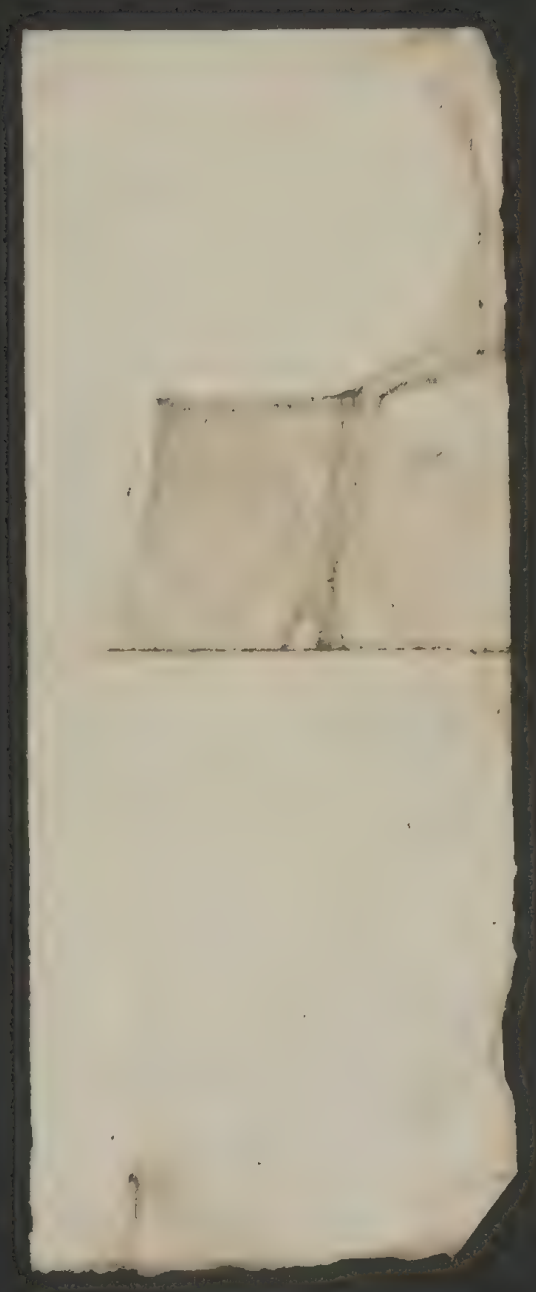
27. May 1774

1/2 Pul. Sam. Cina
2j

Lyr. Viola 30

nr. G. Englij 4 mch
nimm. Handel 1/2
woll 2 mch

für den jungen Herrn
v. Morastki
H.

Nicholson

1834

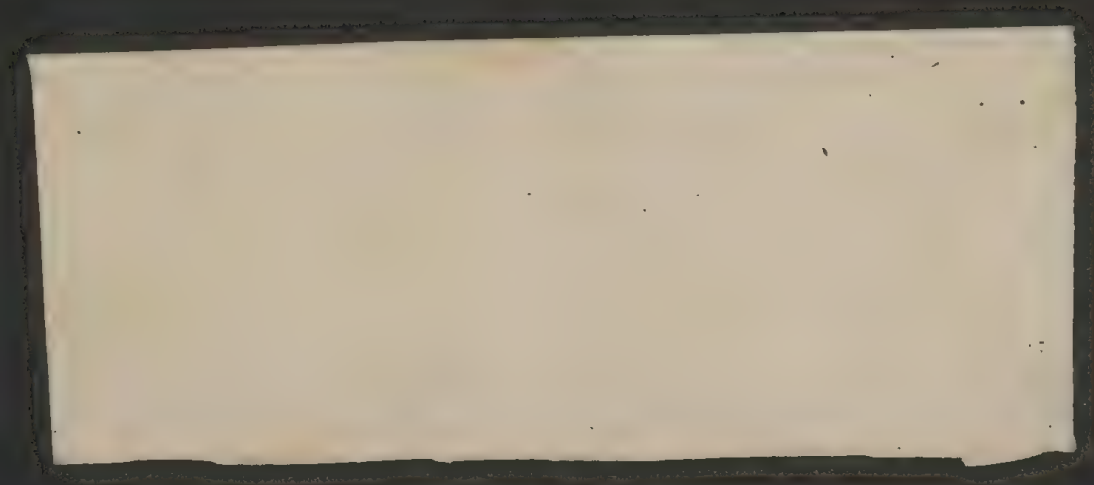
1834

1834

1834

Alfred Langley
at St. Louis, Mo.
no further from
at St. Louis, Mo.

Anna 9th Decr 1814
 The Librarian
 Boston
 Mass.

w Karpowicz: ^{Stok:}
 Baranow . 6—
 Szorow — 55—
 Macionek . 69—

 130.

na grze: ^{Stok:}
 Baranow . 2.
 Szorow . 20.
 Macionek . 20.

 42.

Burroughs
Manning
Simpson

King of Canney

No. 8. i obuniz

in Trieft Rube

W

4270

WZNIK.

SENTEŃCZNY.

SEPTEMBER.

ma dni XXX.

Święta Rzymskie.

Święta Ruskie.

187. Podmiany X gzyca oraz i Powietrza

1. P. Idziego Opata.

2. S. Stefana Krola.

20. Samuila Pror.

21. Fradea Apost.

U Luk. w Roz. 7.
Ubyło dnia g. 2 m. 58.

3. P. Rozalii Panny.

4. W. Urbana Papieža.

5. S. Zacharyasza Pror.

6. C. Reginy Panny.

7. S. Gorgoniusza Bis.

8. S. Gorgoniusza Bis.

9. S. Gorgoniusza Bis.

22. N. 14. po Szc.

23. Lappa Mucz.

24. Jewtych S. M.

25. Warftolomea Apost.

26. Adryana Mucz.

27. Pymona Prepod.

28. Moysea Muryna.

U Luk. w Roz. 14.
Ubyło dnia g. 3 m. 25.

10. P. Prota i Jacka.

11. W. Gwidona Wyzn.

12. S. Maurycego M.

13. C. Podwyż: S. Krzy.

14. P. Nikodema Mecz.

15. S. Cypryana Mecz.

16. S. Cypryana Mecz.

29. Alexandra Pat.

30. Alexandra Pat.

1. Mamenta Mucz.

2. Mamenta Mucz.

3. Anstyma Mucz.

4. Wawyły Swiaszcze.

5. Zacharvi Proroka.

U Mat. w Roz. 12.
Ubyło dnia g. 3 m. 50.

17. P. Jozefa z Koperty.

18. W. Januarysza.

19. S. Eustachiego.

20. C. Mateusza Apost.

21. P. Maurycego.

22. S. Tekli Panny.

23. S. Tekli Panny.

6. Sozenta Mucz.

7. Sozenta Mucz.

8. Joakima i Anny.

9. Joakima i Anny.

10. Minodory Mucz.

11. Fteodory Prepod.

12. Antonima Mucz.

U Mat. w Roz. 9.
Ubyło dnia g. 4 m. 18.

24. P. Kleofasa Biskupa.

25. W. Jozefata Biskupa.

26. S. Przem: S. Stani.

27. C. Władysła: Krola.

28. P. Michała Archa.

29. S. Hieronima Dokto.

30. S. Hieronima Dokto.

13. Nykyty Mucz.

14. Nykyty Mucz.

15. Jozefata Archi.

16. Jozefata Archi.

17. Sofyi Muczen.

18. Jewmenia Prepod.

19. S. Trofyma Mucz.

Ostatnja Kwadra dnia 9. o
godzinie 10. m. 26. zrana.
Mierna pogoda, na czas wiatr.

Ostatnja Kwadra dnia 9.
ogodzinie 9. m. 18 wieczorem.
Poehmurna po oda, miejscami
deszcz przechodzi.

Ostatnja Kwadra dnia 16 o
godzinie 8. m. 10. wieczorem.
Wietrzno dni pogodne, mgły
poranne czeste.

Dnia 22. Wstep Słońca w znak
Wagi. Pierwsza część Jesieni.

Ostatnja Kwadra dnia 23. o godzinie
7. m. 57 wieczorem.
Pogoda wytrzymaie, jednak
wiatr bydz nieprzestaie.

Kalendarz Żydowski.

Wrzesień.

2. Szabas.

9. Szabas.

11. 1. Tyszy Nowy Rok 5570

12. Drugie Święto Nowego
Roku.

13. Post Gadalia.

16. Szabas.

20. Dzień pokuty czyli dłu-
ga Noc.

23. Szabas.

25. 1. Kuczki.

26. 2. Kuczki.

30. Szabas.

Święta Rzymskie.

Święta Ruskie.

| BZ. || Odm. any Kieżyca oraz i powietrza

U Mat. w Roz. 22.

Ubyło dnia g. 4. m. 45.

1. P. Aniołów Strożów.	20. Kondrata Apost.
2. W. Kandyda Mecz.	21. Fohi S. Mucz.
3. S. Franciszka Serafi.	22. Zacz. S. Joan.
4. C. Elacyda Méczen.	23. Ftekly Mucz.
5. P. Brunona Biskupa.	24. Jewfrozyiny Prep.
6. S. Brygitty Wdowy.	25. Haki S. Joan. Apost.

u Jana w Roz. 4.

Ubyło dnia g. 5. m. 20.

8. P. Dyonizego Bis: M.	27. Charvft: Isp:
9. W. Franciszka Bor:	28. Kiryaka Gr.
10. S. Placydy Panny.	29. Hryhorya Japysk.
11. C. Maxymilian.	30. 1. OKTO. POKR: BOH:
12. P. Edwarda Krola.	2. Kyrwana M. cz.
13. S. Kalixta Papieža.	3. Dyonyssa Mucz.

u Mat w Roz. 8.

Ubyło dnia g. 5 m. 34.

15. P. Gawla Opatn.	4. Charytyny Mucz:
16. W. Wiktora Biskupa	5. Ftomy Apost:
17. S. Łukasza Ewange:	6. Serhva M. cz.
18. C. Piotra z Alkanta:	7. Pelachii Piep
19. P. Przen: S. Woynie:	8. Jakowa Apostoł.
20. S. Urszuli Panny.	9. Jewlampa Mucz
21.	10.

u Mat. w Roz. 22.

Ubyło dnia g. 5 m. 59.

22. P. Jana Kapistrana.	11. Prowa Mucz.
23. W. Rafała Arcban:	12. Karpa i Popił.
24. S. Krysp: i Krvspini:	13. Nazarya Mucz.
25. C. Ewarysta Papie:	14. Jewtyma Prepod:
26. P. Jwona Wyznaw:	15. Łonhyma Mucz,
27. S. Szymona i Jedy.	16. Osyi Prorok:
28.	17.

U Mat: w Roz. 8.

29. P. Gerarda Biskupa.	18. Jalyana Pro:
30. W. Wolfganga Bi:	19. Artemia Mucz.
31.	20.

godzinie 7. m. 22. wieczorem.

Dnie tej Kwadry z przykrym wiatrem niestateczne wpogodę.

godzinie 8. m. 52. zrana. Zacznie Słońca.

Nowiu tego dni posępne zwiatrem mroźnym.

godzinie 2. m. 16. zrana.

Kwadratades. z l. b. śnieg sprowadzi z oziebieniem powietrza.

Dnia 21. 4. step Słońca w znak Niedzwiedka Druga część Jesceni.

Pełnia dnia 23. o godzinie 10. m. 34. rano. Pośmiennej mgły na śnieg lub deszcz z mroźnym wiatrem dni tej Pełni dąża.

godzinie 2 m. 27. wieczor.

Przykrej powietrza odmianie dni te podlegają.

Kalendarz Żydowski.

Październik.

1. Święto Palmowe.
2. Podanie Prawa.
3. Koniec Kuczkow czyli Zirom.
7. Szabas.
10. 1. Marchesran.
14. Szabas.
21. Szabas.
28. Szabas.

ma dni XXX.

Święta Rzymskie.

Święta Ruskie.

BZ. || Odmiany Księżyca oraz i powietrza

1. S. Wawrzyniec.	21. Maryona W.
2. C. Dziś Zaduszny.	22. Awerya Epi:
3. P. Malahiasza Pror:	23. Jakowa Apostoła.
4. S. Karola Boromia:	24. Arefty Mucz.

u Mat. w Roz. 18.
Ubyło dnia g. 6. 35.

5. P. Leonarda Wyzna:	25. Demetrya Mucz.
6. W. Florentego Wyz:	26. Nestora Mucz.
7. S. 4. koron: Męcz:	27. Terencya Mucz.
8. C. Teodora Męcz:	28. Anastazyi Mucz.
9. P. An rzeia Awelin:	29. Zynowya Mucz.
10. S. Marcina Biskupa:	30. Stachya Apost.

u Mat. w Roz. 13.
Ubyło dnia g. 6. m. 38

12. P. Dydeka Wyznaw:	1. Kosma i Dam:
13. W. Serapiona Męcz:	2. Akipsyma Mucz.
14. S. Leopolda Cesarz:	3. Joannykya P. epod
15. C. Edmunda Bisku:	4. H. taktoryna Mucz
16. P. Salomei Panny.	5. Pawła archi Jepyfk:
17. S. Eugeniusza.	6. 33 Mucz. w Melity.

u Mat. w Roz. 25.
Ubyło dnia g. 7. m. o.

19. P. Felixa Walez:	8. Onysyfora Mucz.
20. W. Ofiarowanie P. M	9. Szesty Apostołów.
21. S. Cecylii Panny i M	10. Myny Mucz
22. C. Klemensa Papie:	11. Joanna Myłosty.
23. P. Jana od Krzyż:	12. Joanna Złotoust.
24. S. Katarzyny P. M	13. Fytypa. zapust.

u Luk. w Roz. 21.
Ubyło dnia g. 7. m. 50.

26. P. Jozefata Posteln:	15. Mawftea Jewanka.
27. W. Rufina Męczni:	16. Hryhorya Jepy.
28. S. Saturnina Męcz:	17. Platona Mucz.
29. C. Andrzeja Aposto:	18. Andrya Pror.

Dnia 7. o go-
dzinie 7. m 54. wieczorem. Dni
Nowiu tego po nocnych tran-
nych przymrozkach ostrych mierz-
ną pogodę obiecuja.

Dnia 14. o
godzinie 10. m 49. zrana. Śnieg
z mrozem i zwiatiem, przy trawa-
nych nocnych mrozach.

Dnia 22 o godzinie
4. m. 7. zrana. Mroz coraz po-
większa się przytym wiatrze sta-
giem przykre powietrze czyni.
Dnia 21. Wstępnica u znak
Strzelca. Trzecia część Jesieni.

Dnia 30 o
godzinie 8. m. 26. zrana. Mroz
z śniegiem na przemiany trwać
nieprzestanie miejscami zadymka.

Kalendarz Żydowski.

Listopad.

- 4 Szabas,
- 9. i Kislew.
- 11. Szabas.
- 18. Szabas.
- 25. Szabas.

27 Listopada Pa-
nowione. Mawftea
Mawftea

GRUDZIEN.

DEKEMWRY,

DECEMBER ma dni XXXI.

Święta Rzymskie.

Święta Ruskie.

|BZ. Odmiany Xieżyca oraz i powietrza

1. P. Eligiusza Biskupa
2. S. Bibiany Panny.20. Prokta i Hryh:
21. **WCHOD BOHOR****Widzi** znaki na słońcu

u Luk. w Roz. 21.

Ubyło dnia g. 8. m. 6.

3. **N. 1. Adw: Fran: Xaw**
4. P. Barbary Panny.
5. W. Sabby Opata.
6. S. Mikołaja Bis: †
7. C. Ambrożego Dok:
8. **P. NIEPOK: P. M. P.**
9. S. Waleryi Panny.22. **N. 27. po Sos: Fity:**
23. Amfilochya Jepysk:
24. Jekataryny Mucz.
25. Klimenta Pap:
26. Atypia Stołpn:
27. Jakowa Mucz.
28. Stefana Mucz.**O to ja posyłam Anioła:** u Mat. w Roz. 11.

Ubyło dnia g. 8. m. 14.

10. **N. 2. Adw: P. M. Lo**
11. P. Damazego Bisku:
12. W. Synazego Mecz:
13. S. Łucyi P. M. †
14. C. Eutropii P. M.
15. P. Ireneusza †
16. S. Adelaidy Panny29. **N. 1. Adw: Anar:**
30. Andrea Apost:
1. **DEKEMWRY. Num:**
2. Awwakuma Pror:
3. Sofonya Pror:
4. Warwary Mucz.
5. Sawwy Oswiasz.**Jam głos wołającego na puszczy:** u Jana w Roz. 1.

Ubyło dnia g. 8. m. 18.

17. **N. 3. Adw: Łazarza:**
18. P. Gracyana Bisk:
19. W. Nemezyusza:
20. S. Teofila M. Such: †
21. C. Tomasza Apost:
22. P. Zenona Mecz: †
23. S. Wiktoryi P. Such: †6. **N. 2. Adw: Nykoła:**
7. Amwrozya Ep:
8. Zafapyja Prepod.
9. **Zaczat: S. Anny.**
10. Myny Jermoch:
11. Danyła Stołpn.
12. Spyrydyona Jep**Ogląda wszystko ciało zbawienie:** u Luk. w Roz. 3.

Odąd dnia przybywa.

24. **N. 4. Adw. Ada: i Ewy**
25. **P. BOZE NARODZ**
26. **W. SZEPANA M.**
27. S. Jana Ewagielisty.
28. C. Młodziankow.
29. P. Tomasza Kantuar:
30. S. Dawida Krola.13. **N. 3. Adw. Ewstr:**
14. Ftyrsa Mucz.
15. Jelewteryja Jep.
16. Ahhea Proroka.
17. Danyła Proroka.
18. Sewastyana Mucz.
19. Wonyfatya Mucz.**Dominica Vacat:**31. **N. 20. Bożym Narodz**20. **N. 4. Adw: Jhnatya:****☉ Now Stycznia** dnia 7. o godzinie 6. m. 34. zrana. Lubo mroz trzymać będzie jednak śnieg ciągle padać nieprzestanie.**☾ Pierwsza Kwadra** dnia 13. o godzinie 10. m. 41. wieczorem. Dni tej Kwadry mrozno i pogodne.**☉ Pełnia** dnia 21. o godzinie 11. m. 21. wieczorem mroz powiększa się, na czas tylko śnieg proszy.

Dnia 21. Wstęp słońca wznak Koziorozca. Przesilenie dnia z nocą. Początek Zimy.

☾ Ostatnia Kwadra dnia 30. o godzinie 10. m. 7. zrana. Na czas zelży na śnieg jednak mroz nieprzestanie.

Kalendarz Żydowski

Grudzień.

2. Szabas.
3. Poswięcenie Kościoła.
8. i Tewes.
9. Szabas.
16. Szabas.
17. Post Obłężenie Jerozolimy.
23. Szabas.
30. Szabas.

ca
nien
ta
ana
ro=
nos
y
et
K

